



ZPRÁVA O ČINNOSTI
ČESKÉ SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ
ZA ROK 2015



OBSAH

| | |
|---|----|
| 1. Úvod | 5 |
| 1.1. Strategické cíle a prioritní úkoly..... | 5 |
| 1.1.1. STRATEGICKÉ CÍLE | 5 |
| 1.1.1.1 <i>Klientský přístup a posílení významného postavení ČSSZ mezi orgány veřejné správy</i> | 5 |
| 1.1.1.2 <i>Zachování stability výkonu agend, jejich kvalitativní rozvoj, racionalizace a zvyšování efektivity</i> | 6 |
| 1.1.1.3 <i>Rozvoj integrovaného informačního systému a datové základny</i> | 6 |
| 1.1.2. PRIORITNÍ ÚKOLY | 8 |
| 1.1.2.1 <i>Elektronizace a bezpečnost</i> | 8 |
| 1.1.2.2 <i>Stabilita kvalitního a efektivního výkonu agend</i> | 8 |
| 1.1.2.3 <i>Orientace na klienty a jejich potřeby</i> | 9 |
| 1.1.2.4 <i>Organizace, řízení a oblast personální</i> | 10 |
| 2. Hlavní činnosti | 11 |
| 2.1. Důchodové pojištění..... | 11 |
| 2.1.1. DŮCHODOVÉ ŘÍZENÍ | 12 |
| 2.1.1.1 <i>Důchody vyřizované podle vnitrostátních předpisů</i> | 12 |
| 2.1.1.2 <i>Důchody s mezinárodním prvkem</i> | 14 |
| 2.1.1.3 <i>Výplata dávek důchodového pojištění</i> | 15 |
| 2.1.2. ZPRACOVÁNÍ DŮCHODŮ S EXEKUČNÍMI SRÁŽKAMI | 19 |
| 2.1.2.1 <i>Výplata důchodů s exekuční srážkou</i> | 19 |
| 2.1.3. ROZHODOVACÍ ČINNOST | 23 |
| 2.1.3.1 <i>Rozhodování v prvním stupni</i> | 23 |
| 2.1.3.2 <i>Rozhodování o námitkách</i> | 23 |
| 2.1.3.3 <i>Řízení soudní</i> | 24 |
| 2.1.4. DOBROVOLNÉ DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ..... | 25 |
| 2.2. Nemocenské pojištění | 26 |
| 2.2.1. ŘÍZENÍ O DÁVKÁCH NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ..... | 27 |
| 2.2.2. VÝVOJ DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI | 29 |
| 2.2.3. ZPRACOVÁNÍ DÁVEK NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ S EXEKUČNÍ SRÁŽKOU | 30 |
| 2.2.4. ROZHODOVACÍ ČINNOST | 31 |
| 2.2.5. URČOVÁNÍ PŘÍSLUŠNOSTI K PRÁVNÍM PŘEDPISŮM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ | 32 |
| 2.2.6. REGISTR POJIŠTĚNCŮ A ZAMĚSTNAVATELŮ..... | 33 |
| 2.3. Důchodové a nemocenské pojištění OSVČ | 34 |
| 2.3.1. DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ | 35 |
| 2.3.2. NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ | 35 |
| 2.4. Elektronická komunikace | 36 |
| 2.4.1 MEZINÁRODNÍ ELEKTRONICKÁ VÝMĚNA DAT | 38 |
| 2.5. Výběr pojistného na sociální zabezpečení..... | 39 |
| 2.5.1 STAV VÝBĚRU POJISTNÉHO..... | 39 |
| 2.5.2. SPRÁVA POHLEDÁVEK, JEJICH VYMÁHÁNÍ A PRÁVNÍ ZAJIŠTĚNÍ..... | 42 |
| 2.5.2.1 <i>Vymáhání a právní zajištění pohledávek na pojistném a příslušenství</i> | 42 |
| 2.5.2.2 <i>Vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem</i> | 44 |



| | |
|--|----|
| 2.6. Kontrolní činnost | 45 |
| 2.6.1. KOORDINOVANÉ REZORTNÍ KONTROLY | 45 |
| 2.6.2. VNĚJŠÍ KONTROLA | 45 |
| 2.6.2.1. <i>Kontrola plnění povinností zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení</i> | 45 |
| 2.6.2.2. <i>Kontroly dodržování režimu dočasně práceneschopných</i> | 46 |
| 2.6.2.3. <i>Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti</i> | 47 |
| 2.6.3. VNITŘNÍ KONTROLA, AUDIT A STÍŽNOSTI | 48 |
| 2.6.3.1. <i>Vnitřní kontrola</i> | 48 |
| 2.6.3.2. <i>Interní audit</i> | 48 |
| 2.6.3.3. <i>Vyřizování stížností</i> | 49 |
| 2.7. Lékařská posudková činnost | 50 |
| 2.7.1. ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI | 51 |
| 2.7.1.1. <i>Posuzování invalidity</i> | 51 |
| 2.7.1.1.1. <i>Zjišťovací lékařské prohlídky</i> | 51 |
| 2.7.1.1.2. <i>Kontrolní lékařské prohlídky</i> | 51 |
| 2.7.1.1.3. <i>Posouzení na základě žádosti o změnu stupně invalidity</i> | 51 |
| 2.7.1.2. <i>Ostatní posudky pro ČSSZ</i> | 51 |
| 2.7.1.2.1. <i>Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby</i> | 51 |
| 2.7.1.2.2. <i>Posuzování bezmocnosti</i> | 52 |
| 2.7.1.2.3. <i>Posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dítěte</i> | 52 |
| 2.7.1.3. <i>Posudky pro jiné subjekty</i> | 52 |
| 2.7.1.3.1. <i>Posuzování stupně závislosti pro přiznání příspěvku na péči</i> | 52 |
| 2.7.1.3.2. <i>Posuzování zdravotního stavu pro poskytování průkazu osoby se zdravotním postižením</i> | 52 |
| 2.7.1.3.3. <i>Jiné posudky pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče</i> | 52 |
| 2.7.2. ŘÍZENÍ VE DRUHÉM STUPNI | 53 |
| 2.7.2.1. <i>Řízení o námitkách (oblast důchodového pojištění)</i> | 53 |
| 2.7.2.2. <i>Odvolací řízení (oblast nemocenského pojištění)</i> | 53 |
| 2.8. Správa dat sociálního pojištění | 54 |
| 2.8.1. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ Z REGISTRŮ ČSSZ | 57 |
| 2.8.2. OTEVŘENÁ DATA | 57 |
| 2.9. Osoby zdravotně znevýhodněné | 58 |
| 2.9.1. ŘÍZENÍ VE VĚCECH OSOB ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH | 58 |
| 2.9.2. POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO OSOBY ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ | 58 |
| 2.10. Odškodňování dle zvláštních právních předpisů | 59 |
| 3. Ekonomická, provozní a personální činnost | 60 |
| 3.1. Plnění rozpočtu | 60 |
| 3.2. Příjmy a výdaje na důchodové a nemocenské pojištění | 62 |
| 3.2.1. PŘÍJMY | 62 |
| 3.2.2. VÝDAJE | 62 |
| 3.3. Provozní činnost | 65 |
| 3.3.1. PROGRAMOVÉ FINANCOVÁNÍ (INVESTICE) | 65 |
| 3.3.2. VĚCNÉ VÝDAJE | 66 |
| 3.3.3. MZDOVÉ PROSTŘEDKY | 67 |
| 3.3.4. SPRÁVA MAJETKU | 68 |
| 3.3.5. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY | 69 |



| | |
|--|----|
| 3.4. Personální oblast..... | 70 |
| 3.4.1. ZÁKON O STÁTNÍ SLUŽBĚ..... | 70 |
| 3.4.2. VĚKOVÁ A KVALIFIKAČNÍ STRUKTURA | 70 |
| 3.4.3. SYSTEMIZACE A ANALÝZA PERSONÁLNÍ SITUACE | 71 |
| 3.4.4. VZDĚLÁVÁNÍ, PROFESNÍ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ A JAZYKOVÉ PROGRAMY | 73 |
| 3.4.5. SOCIÁLNÍ OBLAST | 75 |
| 4. Komunikace | 76 |
| 4.1. Poskytování informací | 76 |
| 4.1.1. KLIENTSKÉ CENTRUM PRO DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ PŘI ÚSTŘEDÍ ČSSZ..... | 76 |
| 4.1.2. CALL CENTRUM PRO DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ | 76 |
| 4.1.3. CALL CENTRUM PRO NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ | 77 |
| 4.1.4. CALL CENTRUM PRO TECHNICKOU POMOC..... | 77 |
| 4.1.5. ELEKTRONICKÁ PREZENTACE..... | 79 |
| 4.1.6. MÉDIA A EDIČNÍ ČINNOST..... | 80 |
| 4.1.7. PORADENSKÉ DNY | 81 |
| 4.2. Mezinárodní spolupráce a jednání | 82 |
| 5. Informační a komunikační technologie | 84 |
| 5.1. Infrastruktura | 85 |
| 5.2. Aplikační SW podpora | 86 |
| 5.3. Centralizace dat a aplikací | 89 |
| 5.4. Zabezpečení provozu | 90 |
| 6. Ostatní činnosti..... | 91 |
| 6.1. Organizace a systém řízení | 91 |
| 6.2. Rozvojové projekty | 92 |
| 6.3. Bezpečnostní politika..... | 93 |
| 6.4. 25 let existence ČSSZ..... | 94 |
| 7. Prioritní úkoly na rok 2016..... | 95 |
| SEZNAM TABULEK A GRAFŮ | 97 |
| SEZNAM ZKRATEK..... | 99 |



Česká správa sociálního zabezpečení je v rámci státní správy České republiky významnou finančně správní institucí s celkovým objemem příjmů a výdajů za rok 2015 ve výši 811 miliard Kč.

Česká správa sociálního zabezpečení je orgánem sociálního zabezpečení, který provádí důchodové a nemocenské pojištění. Spravuje záležitosti zhruba 8,6 milionu klientů, z toho 2,9 milionu důchodců. Vyplácí 3,5 milionu důchodů a kolem 250 tisíc dávek nemocenského pojištění měsíčně.

Do státního rozpočtu Česká správa sociálního zabezpečení přispívá více než jednou třetinou příjmů, a to výběrem pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Součástí České správy sociálního zabezpečení je lékařská posudková služba, která pro účely důchodového a nemocenského pojištění posuzuje zdravotní stav pojištěnců. Rovněž posuzuje zdravotní stav občanů pro účely poskytování dávek z nepojistných systémů sociálního zabezpečení.

Česká správa sociálního zabezpečení provádí ve své působnosti mezinárodní agendu podle nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009 a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, kdy zejména přiznává a vyplácí důchody, peněžité dávky v nemoci a mateřství, peněžité dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání vyplývající z důchodového a nemocenského pojištění v případech s mezinárodním prvkem a posuzuje příslušnost k právním předpisům vůči ostatním státům EU, EHP, Švýcarsku a dalším státům, se kterými má Česká republika uzavřenou smlouvu o sociálním zabezpečení. V oblasti důchodového a nemocenského pojištění a při posuzování příslušných právních předpisů je Česká správa sociálního zabezpečení rovněž styčným místem pro celou Českou republiku.

Trvalým krédem České správy sociálního zabezpečení je být moderní, rychlou a klientsky orientovanou institucí, která plní definované strategické cíle a prioritní úkoly.



1. Úvod

1.1. Strategické cíle a prioritní úkoly

1.1.1. Strategické cíle

1.1.1.1 Klientický přístup a posílení významného postavení ČSSZ mezi orgány veřejné správy

Klientický přístup je strategickým cílem, který zahrnuje aktivity směřující ke zvýšení komfortu služeb poskytovaných klientům a je možné jej právem považovat za jednu z nejdůležitějších oblastí působnosti ČSSZ. Jedním z nástrojů podporujících klientický přístup jsou webové stránky ČSSZ, které klientům zprostředkovávají obecný přehled o činnosti ČSSZ a množství odborných informací z oblasti sociálního zabezpečení. To vyžaduje jejich nepřetržitou aktualizaci. V minulém roce bylo na webových stránkách ČSSZ zprovozněno několik velmi důležitých služeb, mj. online objednávání klientů a zejména pak důchodová kalkulačka určená pro širokou veřejnost jako nástroj pro výpočet výše důchodu. Řada OSSZ rozšiřovala svoje služby klientům nad rámec stanovených úředních hodin, někdy dokonce na všechny pracovní dny. Výsledky průzkumů provedených v rámci projektu „Provádění integrované komunikace ČSSZ“ vypovídají o pozitivním vnímání ČSSZ a OSSZ veřejností. Klienti zejména oceňovali vstřícný přístup zaměstnanců k jejich potřebám.

Klientická centra v uplynulém roce nezaznamenala jen změny v charakteru a rozsahu poskytovaných služeb, ale také změny svého zázemí. Mnoho klientických center na územních organizačních jednotkách ČSSZ prošlo v minulém roce stavebními úpravami, vybudováním bezbariérových přístupů a rekonstrukcemi interiérů.

Důležitým předpokladem pro vzájemnou bezproblémovou a účelnou komunikaci zaměstnanců ČSSZ a OSSZ s klienty je rozvoj potřebných komunikačních dovedností. V roce 2015 byl za tímto účelem připraven ucelený systém vzdělávání pro všechny zaměstnance jednající s klienty.

Významným přínosem pro klientický přístup je také rozvíjení příhraničních resp. přeshraničních kontaktů s partnerskými institucemi nejbližších sousedů ČR (Spolková republika Německo, Rakousko a Slovensko).

V rámci zkvalitňování služeb poskytovaných klientům přistoupila ČSSZ v červenci a srpnu 2015 k písemnému informování vybraných předdůchodových ročníků, mužů narozených v roce 1954 a žen v roce 1957, o jejich dobách pojištění evidovaných v ČSSZ, aby měli možnost včas doložit případné chybějící doby. Pro zaměstnavatele, OSVČ, ošetřující lékaře a občany, kteří mají povinnost podávat OSSZ či ČSSZ předepsané tiskopisy, byly k 30. 6. 2015 na ePortálu ČSSZ zveřejněny nové interaktivní formuláře. Byly zahájeny přípravy na vytvoření důchodové kalkulačky umístěné na ePortálu ČSSZ, která však na rozdíl důchodové kalkulačky dostupné z webových stránek ČSSZ může pracovat s reálnými daty klienta uloženými v evidenci ČSSZ.

Rozsáhlá byla v roce 2015 také publikační činnost spočívající ve vydávání pravidelných tiskových zpráv, časopisu Národní pojištění, informačních letáků a praktických brožur jako například „Příručka budoucího důchodce“.



Zaměstnanci ČSSZ a OSSZ se během roku rovněž účastnili různých tematicky zaměřených akcí, jako jsou bezplatné odborné semináře, konzultační dny, diskusní pořady nebo přednášky pro veřejnost k problematice důchodového a nemocenského pojištění.

Trvalou snahou ČSSZ je při výkonu svých činností předcházet stížnostem klientů. Počet oprávněných stížností se oproti předchozímu roku zvýšil o 22 případů na 140 případů celkem. Tuto nepříjemnou skutečnost je ale třeba konfrontovat s vysokými počty správně vyřízených žádostí o dávky důchodového a nemocenského pojištění.

1.1.1.2. Zachování stability výkonu agend, jejich kvalitativní rozvoj, racionalizace a zvyšování efektivity

V oblasti správního rozhodování se v roce 2015 nadále podařilo udržet vysokou kvalitu rozhodování o dávkách důchodového pojištění, což bylo ověřováno i prostřednictvím periodicky prováděných supervizí. Nadále pokračoval trend meziročního nárůstu nových žádostí o důchod. Přesto bylo v hodnoceném roce u všech druhů důchodů opětovně dosaženo průměrné doby řízení, která se pohybovala výrazně pod zákonem stanovenou lhůtou 90 dnů, a zároveň se podařilo dodržet klíčové ukazatele výkonu pro tuto oblast stanovené pro rok 2015. Zvýšený počet žádostí byl zaznamenán i u důchodů s mezinárodním prvkem. Problémy s dodržením zákonem stanovené doby řízení se vyskytly pouze u agendy přepočtů starobních důchodů za dobu další výdělečné činnosti, neboť v této oblasti došlo v důsledku změn v právní úpravě ke skokovému nárůstu počtu uplatněných žádostí. K rychlosti zařízení výplaty důchodu přispěla významným způsobem i optimalizace příslušného aplikačního programového vybavení (APV). Pravidelně byly vyhodnocovány výsledky řízení o námitkách, které potvrzují, že kvalitativní úroveň rozhodování se udržuje na požadované úrovni. Rozhodování o dávkách nemocenského pojištění ve zkráceném řízení probíhala v naprosté většině případů ve stanovených lhůtách. Stejná jako v minulých letech byla také úspěšnost ČSSZ v případech soudních sporů, ve věcech důchodového pojištění činila 79,4 %. Počet prohraných soudních sporů ve vztahu k počtu vydaných rozhodnutí v oblasti nemocenského pojištění činil 0,01 %. V roce 2015 byly ze strany ČSSZ předloženy a s MPSV projednány náměty na změny právní úpravy, které se týkaly zejména tzv. technických úprav zákona o důchodovém pojištění nebo zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v případech, kdy bylo nutné dovozovat správnou aplikaci těchto právních předpisů výkladem, popř. byly zjištěny situace, na které právní úprava nedopadala, nebo došlo k posunu ve vývoji judikatury. Návrhy na změnu právní úpravy byly uplatněny také v oblasti nemocenského pojištění nebo pojistného na sociální zabezpečení. ČSSZ se v minulém roce účastnila spolu s MPSV přípravných jednáních k uzavření mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. V roce 2015 se zvyšovala také efektivita LPS především díky neustálému zlepšování metodické činnosti a dále důsledným dodržováním stávajících pracovních postupů v jednotlivých oblastech LPS, např. v agendě provádění kontrolních lékařských prohlídek. V zájmu zvyšování racionalizace a efektivity byl ve sledovaném roce realizován rozvoj stávajícího APV především v oblastech důchodového a nemocenského pojištění, insolvenčního řízení, vymáhání pohledávek, kontrolní činnosti, komunikace s klienty a údajové základny.

1.1.1.3. Rozvoj integrovaného informačního systému a datové základny

Rozvoj integrovaného informačního systému (IIS) a datové základny je nezbytným předpokladem pro zajištění kvalitního výkonu naprosté většiny agend zajišťovaných v působnosti ČSSZ. V oblasti důchodového pojištění se jednalo zejména o další etapu prací na vytvoření nového systému důchodové agendy (NSDA) s možností decentralizace a zapojení územních organizačních jednotek ČSSZ do procesu rozhodování nebo další rozvoj APV Sepisování (nových) žádostí o dávky důchodového pojištění (ZDD), včetně jeho napojení na základní registry. V roce 2015 byly uzavřeny



(nebo jsou v různém stavu rozpracování) rámcové smlouvy k zajištění rozvoje IIS ČSSZ, stabilizace technologické podpory a pro budoucí zajištění dodávek potřebného APV. K vyššímu zabezpečení IIS ČSSZ byly nasazeny subsystémy určené pro zaznamenávání činností uživatelů a administrátorů IIS ČSSZ, pro správu technologických účtů v IIS ČSSZ nebo pro zaznamenání webové HTTP komunikace probíhající mezi prohlížečem, který je nainstalován na stanici klienta, a webovým serverem. V oblasti zabezpečování provozu došlo k nasazení APV *Portál důchodové agendy* (PDA/ADI), který zpřístupňuje data mainframe pro IIS ČSSZ a řeší oddělení dat od APV rozhodování o dávkách důchodového pojištění a jejich výplaty. Vedle správy a provozování vlastního HW technické základny byla i v roce 2015 věnována pozornost oblasti správy systémového a nakupovaného SW, licenční politice ČSSZ a konsolidaci správy a evidence licencí. Dokončení centralizace APV a centralizace dat nebylo ve sledovaném roce naplňováno v předpokládaném rozsahu z důvodu potřeby realokace finančních prostředků na implementaci nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, včetně návazných právních předpisů, (eIDAS). V roce 2015 byl realizován projekt publikování otevřených dat ČSSZ na webu ČSSZ prostřednictvím nově vytvořeného portálu *Otevřená data*. Pro zajištění zveřejňování otevřených dat byl vypracován *Publikační plán*. Na jeho základě bylo následně publikováno 18 datových sad obsahujících data statistických ročenek za roky 2008–2014 a bylo vytvořeno prostředí pro jejich vizualizaci. Poté byla zajištěna evidence publikovaných datových sad v Národním katalogu otevřených dat, který provozuje Ministerstvo vnitra. V průběhu roku byla zavedena elektronická výměna dat, resp. poskytování dožádaných údajů pro Generální ředitelství cel a Státní úřad inspekce práce. Byla vytvořena ještě další komunikační spojení, a to na informační systém pro monitorování a vyhodnocování evropských projektů (ESF 2014+) nebo napojení subsystému EKIS ČSSZ na Informační systém o státní službě pro poskytování údajů o zaměstnancích ve státní službě a Rozhraní pro zakládání kmenových záznamů zaměstnanců ve služebním poměru.



1.1.2. Prioritní úkoly

1.1.2.1. Elektronizace a bezpečnost

Jedním z hlavních cílů byly změny týkající se technologické podpory v oblasti agend důchodového pojištění. V polovině roku byla dokončena první část optimalizace technologického zpracování, týkající se zejména provádění změn ve výplatách dávek důchodového pojištění, která se příznivě odrazila ve zkrácení doby potřebné k zajištění výplaty důchodu v případě změny důchodu. Rovněž bylo upraveno automatizované zpracování doplatků důchodů. Současně s úpravou stávajícího systému pokračovaly přípravy koncepčního řešení nového systému technologické podpory důchodových agend, který by ve střednědobém výhledu nahradil překonané programové vybavení. Byly ukončeny přípravné práce v oblasti nové datové základny (oddělení dat od aplikací, návrh údajů nového systému), byl definován koncept nového zajištění agendy důchodového pojištění (stanovení hlavních principů procesů po věcné i technické stránce a věcného rozsahu zpracování) a byly též zahájeny práce na přípravě zadání veřejné soutěže. S projektem nového systému důchodových agend bezprostředně souviselo také dokončení procesu oddělení správy dat od aplikací rozhodování o dávkách důchodového pojištění a jejich výplaty. V podstatě jde o přenos datového obsahu souborů a důchodových databází uložených v prostředí mainframu do nově definovaných obsahově identických struktur v příslušném databázovém prostředí centrálního datového úložiště a zpřístupnění jejich dat aplikacím v oblasti celého integrovaného informačního systému ČSSZ.

V zájmu modernizace ukládání dat byly během roku zahájeny práce na vybudování nového datového centra. Byla připravena příslušná technická dokumentace pro realizaci této náročné akce a po jejím schválení byly připraveny vybrané prostory, včetně potřebných elektrických rozvodů. Další důležitou řešenou problematikou z oblasti informačních a komunikačních technologií bylo dlouhodobé uchování dokumentů v prostředí ČSSZ v souladu s právními předpisy o archivnictví a spisové službě. Jde o zcela zásadní záležitost, neboť ČSSZ ročně ukládá kolem 32 mil. dokumentů. Byl vytvořen koncept *Digitální spisovny* jako dlouhodobého důvěryhodného úložiště digitálních dokumentů, který předpokládá vytvoření nového centrálního subsystému *Digitální spisovny* se současným zachováním DMS. Při realizaci tohoto projektu se počítá s využitím prostředků z evropských fondů.

Další zkvalitnění služeb klientům přineslo rozšíření nabídky interaktivních formulářů. ČSSZ v prvním pololetí roku 2015 postupně zveřejnila na ePortálu ČSSZ více než 100 tiskopisů v podobě interaktivních formulářů. ePortál ČSSZ rovněž umožnil další elektronickou výměnu dat nebo zabezpečený vzdálený přístup k databázi ČSSZ jiným orgánům veřejné moci, což významným způsobem přispělo ke zrychlení a zjednodušení procesů v rámci výkonu státní správy.

ČSSZ jako správce kritické informační infrastruktury implementovala v souladu se zákonem o kybernetické bezpečnosti a příslušnou vyhláškou zařízení informačních a komunikačních technologií, jejichž účelem je ochránit infrastrukturu ČSSZ pro případ kybernetických bezpečnostních incidentů.

1.1.2.2. Stabilita kvalitního a efektivního výkonu agend

Nezbytnou podmínkou pro naplňování tohoto úkolu je po věcné stránce zajištění, zpracování a uložení příslušné podkladové dokumentace potřebné pro rozhodování v agendách sociálního pojištění, případně produktů jejího elektronického zpracování a následné správné vyhodnocení údajů v nich obsažených. Po stránce procesní je zásadní podmínkou pro rychlost a správnost rozhodování dokonalá znalost správního řízení. Všechny tyto aspekty nutné pro kvalitní rozhodování v agendách ČSSZ byly v hodnoceném roce (stejně tak jako v předchozích letech) úspěšně dodržovány.



Tuto skutečnost potvrzují pro oblast důchodového pojištění výsledky námitkového řízení. Nesprávné právní posouzení bylo v rámci námitkového řízení zjištěno pouze u 78 případů, což představuje 0,02 % z celkového počtu 373 tisíc rozhodnutí vydaných v roce 2015. Nezohlednění prokázaného skutkového stavu bylo zjištěno u 1 562 případů, tedy u 0,4 % rozhodnutých případů. U doby zpracování dávek důchodového pojištění za rok 2015 je třeba konstatovat, že se oproti předchozímu roku prodloužila v důsledku permanentního nárůstu nových žádostí (v roce 2015 jich bylo vyřízeno o 16 tisíc více než v roce 2014) a vyřizování žádostí o přepočítání důchodů.

Rozhodování o dávkách nemocenského pojištění ve zkráceném řízení probíhalo v naprosté většině případů ve stanovených lhůtách, ve lhůtě do 10 dnů bylo zpracováno 87,3 % z celkového počtu více než 3 mil. dávek a ve lhůtě do 30 dnů 99,86 % dávek. Oproti roku 2014 se se však navýšil počet dávek nemocenského pojištění zpracovaných po lhůtě 30 dnů (o 3 924 dávek). K tomuto navýšení došlo zejména v důsledku nárůstu počtu zpracovaných dávek nemocenského pojištění, počtu exekučních případů a insolvenčních a zhoršení pracovní situace na PSSZ, na kterou připadá podstatná část dávek zpracovaných po lhůtě.

V roce 2015 pokračoval trend vysokého počtu žádostí o posouzení zdravotního stavu pro účely sociálního zabezpečení. Celkem posudkoví lékaři vypracovali více než 400 tisíc posudků o zdravotním stavu, z nich bylo cca 60 % posudků připraveno pro účely nepojistných systémů sociálního zabezpečení v působnosti Úřadu práce České republiky. I přes tento významný objem činností se vlivem dobře nastavených kritérií podařilo udržovat dobu potřebnou pro vypracování posudku v nejkratší možné délce, v roce 2015 činila v průměru 37,4 dne.

1.1.2.3. Orientace na klienty a jejich potřeby

Všechny činnosti vykonávané v působnosti ČSSZ, ať přímo nebo nepřímo, směřují k jednomu hlavnímu cíli, kterým je profesionální, kvalitní a všestranné poskytování služeb klientům v souladu s příslušnými právními předpisy. Tento cíl je trvalým prioritním úkolem. Každý rok je rozvíjen a doplňován o další nové služby, založené především na využití výpočetní techniky za účelem zvýšení uživatelského standardu klientů a úspory jejich času. Jednou z takovýchto služeb zavedenou v roce 2015 bylo online elektronické objednávání termínů schůzek, a to jak v ústředí ČSSZ v Praze, tak na jednotlivých OSSZ. Rozšířila se tak dosavadní služba zavedená v roce 2012, která umožňuje klientům telefonicky si sjednat termín osobní konzultace pro složitější případy důchodového pojištění nebo informativního výpočtu starobního důchodu. V případě zmíněného informativního výpočtu starobního důchodu již navíc klienti od roku 2015 nemusí být nutně odkázáni pouze na pomoc zaměstnanců ČSSZ nebo OSSZ, protože další novou službou byla tzv. *důchodová kalkulačka* zpřístupněná na webových stránkách ČSSZ. Byla tak vytvořena služba umožňující klientům, kteří již dosáhli nebo v intervalu pěti let od aktuálního roku dosáhnou důchodového věku, informativně si vypočítat starobní důchod (i před dosažením důchodového věku) s volbou variantních výpočtů a s možností predikce a volby scénáře řešení. Odhadovanou výši důchodu dle hodnot nastavených ČSSZ je možné zobrazit ve třech variantách (minimalistická, střední, optimistická). Případně může klient provést výpočet do budoucna na základě vlastního odhadu vývoje průměrné měsíční mzdy zaměstnance v národním hospodářství.

Další z důležitých činností ČSSZ ve vztahu ke klientům je poskytování maximálního množství informací (dat), které jim usnadní orientaci v problematice důchodového a nemocenského pojištění. Plnění tohoto úkolu tvořily v podstatě dvě části. V rámci první části bylo nutné stanovit informace, které je možné v souladu s platnou právní úpravou poskytnout veřejnosti jako tzv. *Otevřená data*, druhá část spočívala v zajištění bezpečného způsobu jejich zveřejnění na specializovaném webovém portálu.



1.1.2.4. Organizace, řízení a oblast personální

Implementace zákona o státní službě byla jednou z činností, na kterou se zaměřilo plnění příslušného prioritní úkolu. V oblasti organizace to konkrétně představovalo dokončení transformace ČSSZ podle pravidel stanovených pro organizaci služebního úřadu. Vzhledem k tomu, že již v předchozích letech byla organizační struktura ČSSZ postupně zjednodušována a snižoval se počet jejích organizačních útvarů, nebylo dokončení těchto změn v souladu s právními předpisy o státní službě záležitostí, která by měla zásadní dopad do organizace nebo činnosti ČSSZ. V oblasti řízení znamenala implementace zákona o státní službě rozšíření jejích řídicích nástrojů o služební předpisy (např. služební řád, výběrová řízení na obsazení služebních míst, kárné řízení, odměňování, hodnocení).

ČSSZ také věnovala zvláštní pozornost ekonomice provozu, zejména z hlediska zajištění průběžného a efektivního čerpání přidělených rozpočtových prostředků a zdokonalování procesu finančního plánování jak v oblasti investic, tak v oblasti provozních výdajů. Předpokladem pro zdokonalování procesu finančního plánování byla trvale rostoucí znalost a permanentní analyzování potřeby rozpočtových prostředků příslušných finančních míst, včetně ověřování jejich oprávněnosti. To ve svém důsledku umožnilo s nimi úsporně nakládat.



2. Hlavní činnosti

2.1. Důchodové pojištění

ČSSZ se kromě zajišťování běžných agend v oblasti důchodového pojištění v roce 2015 věnovala zabezpečování činností vyplývajících ze zásadních změn důchodového systému v souvislosti s pokračující reformou důchodového systému a řešení návazných kroků v oblasti důchodového pojištění. ČSSZ se rovněž aktivně účastnila jednání *Odborné komise pro důchodovou reformu*. Zásadní změnou v oblasti důchodového pojištění bylo rušení tzv. druhého pilíře a jeho následný zánik ode dne 1. 1. 2016, v jehož důsledku došlo ke dni 31. 12. 2015 k ukončení účasti pojištěnců na důchodovém spoření. Uvedená změna si vyžádala novelizaci zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, účinnou od 1. 1. 2016, v rámci níž jsou řešeny důchodové nároky pojištěnců, kteří v letech 2013 až 2015 byli účastni důchodového spoření. Činnost ČSSZ ovlivnila novelizace nařízení vlády č. 363/2009 Sb. S účinností od 1. 6. 2015 novelizací došlo k rozšíření okruhu horníků, kterým na základě zmíněného nařízení vlády vznikl nárok na snížení věkové hranice pro odchod do starobního důchodu. Další významnou změnou, která měla vliv na chod ČSSZ, bylo přijetí zákona č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci, na jehož základě vznikl většině poživatelů důchodů v únoru 2016 nárok na poskytnutí jednorázového příspěvku důchodci ve výši 1 200 Kč. Uvedené změny si vyžádaly úpravy jak vnitřních organizačních předpisů ČSSZ, tak konzultace za účelem provedení potřebných změn aplikačního vybavení a současně i vyhotovení nových a úpravy stávajících vzorů rozhodnutí. V průběhu roku byly též zajišťovány meritorně metodické činnosti související s aplikací koordinačních nařízení EU a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, na které navazovala školicí a konzultační činnost.

Ve spolupráci s MPSV se ČSSZ během roku aktivně podílela na přípravě zásad, věcného záměru i paragrafového znění novely důchodových předpisů týkajících se důchodových nároků horníků, dále pokračovala na přípravě návrhů zákonů týkajících se důchodového pojištění a zákonů souvisejících s prováděním důchodového pojištění. Vyjadřovala se k zásadním koncepčním materiálům vztahujícím se k této agendě i k jednotlivým dílčím návrhům na změny v důchodových předpisech. ČSSZ rovněž poskytla MPSV náměty na změnu legislativy důchodového pojištění, které vplynuly z aplikační praxe.



2.1.1. Důchodové řízení

V roce 2015 ČSSZ zaevidovala téměř 216 tisíc nových žádostí o důchod. Přes polovinu (54 %) představovaly žádosti o starobní důchod, 25 % bylo žádostí o invalidní důchod a 21 % žádostí o důchod pozůstalostní. Kromě těchto žádostí obdržela ČSSZ téměř 330 tisíc dalších podání a žádostí v důchodových záležitostech klientů. Významnou část z nich tvořily, stejně jako v roce 2014, žádosti o zvýšení starobního důchodu občanů, kteří po vzniku nároku na starobní důchod a při jeho pobírání vykonávali výdělečnou činnost, ČSSZ jich obdržela zhruba 61 tisíc.

Značnou část činností v rámci důchodového řízení vykonávaly OSSZ. Jednalo se především o:

- sepisování žádostí o důchod (207 328),
- sepisování žádostí o změnu výše invalidního důchodu (14 033),
- sepisování žádostí o zastavení výplaty/uvolnění/úpravu starobního důchodu (57 647),
- sepisování námitek proti rozhodnutí ČSSZ (4 906),
- provádění informativních výpočtů důchodů,
- sepisování žádostí o opětovné přiznání/uvolnění vdovského nebo sirotčího důchodu, aj.

Mezi významné činnosti v oblasti důchodového řízení na OSSZ se dále řadilo rozhodování o době a rozsahu péče o dítě do 4 let věku (ukončené do 30. 6. 2007), o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, o osobu bezmocnou (do 31. 12. 2006) a o osobu závislou. Těchto rozhodnutí bylo vydáno 6 392. Čestných prohlášení o době péče o dítě do 4 let věku ukončené po 30. 6. 2007, učiněných v souvislosti s podáním žádosti o důchod pečujícími osobami, bylo zaevidováno celkem 5 621.

2.1.1.1. Důchody vyřizované podle vnitrostátních předpisů

Udržení stabilního výkonu v oblasti rozhodování o důchodech podle vnitrostátních předpisů bylo ve sledovaném období důležitým úkolem s ohledem na nárůst počtu žádostí o důchod a ostatních podání. Ve srovnání s rokem 2014 vykazují doby řízení o nových žádostech o důchod mírné prodloužení, stále jsou však u všech druhů dávek důchodového pojištění výrazně kratší, než lhůta stanovená zákonem. V zákonných lhůtách probíhalo i vyřizování ostatních žádostí klientů jako např. dodatečný zápočet dob pojištění, posun data přiznání důchodu, žádosti o obnovení výplaty, žádosti o odstranění tvrdosti zákona či o odškodnění. Výjimkou bylo pouze vyřizování žádostí o zvýšení důchodu za další výdělečnou činnost, neboť disponibilní pracovní kapacity musely být přednostně využity pro včasné zpracování meziročně narůstajícího počtu nových žádostí o důchod. Část případů přepočtů důchodů tak ani s využitím práce vykonávané nad rámec pracovní doby nebylo možné vyřídit v zákonem stanovené lhůtě. Celkem bylo ve vnitrostátní agendě rozhodnuto nebo jinak zpracováno přes 439 tisíc podání.



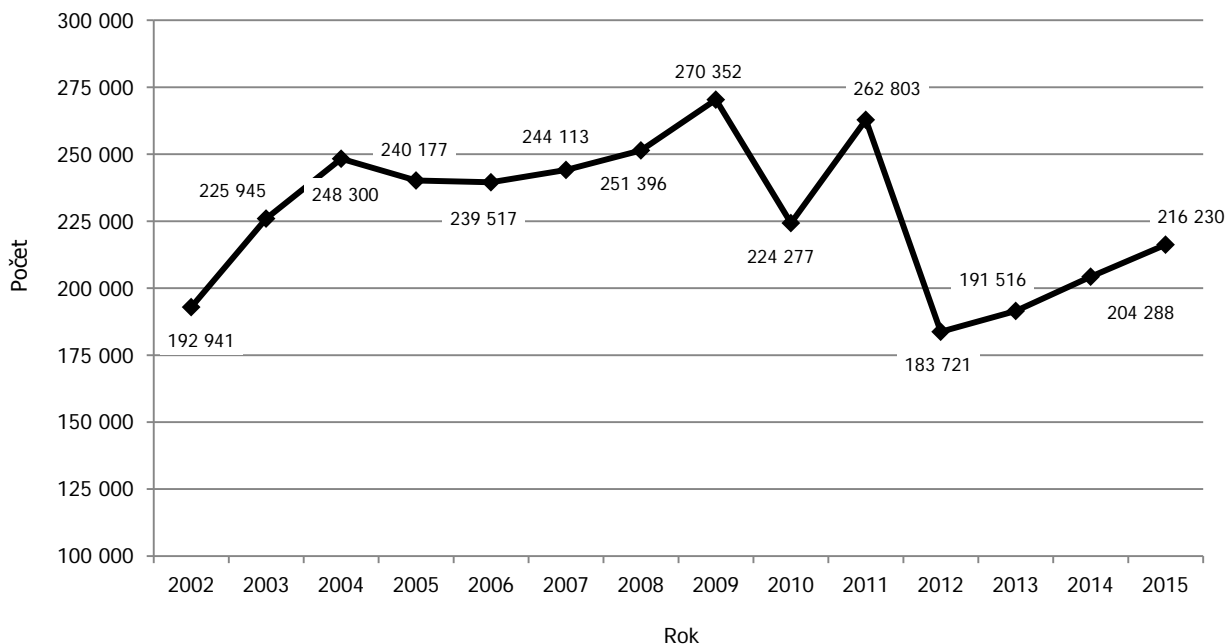
Tabulka č. 1: Doby řízení o dávkách důchodového pojištění vyřizovaných podle vnitrostátních předpisů

| Stav za období | Starobní důchody | Invalidní důchody | | | Pozůstalostní důchody | | | Celkem |
|-------------------|------------------|-------------------|----------|----------|-----------------------|---------|---------|--------|
| | | 1.stupeň | 2.stupeň | 3.stupeň | vdovecké | vdovské | sirotčí | |
| 2010 | 72 | 126 | 126 | 119 | 40 | 38 | 61 | 80 |
| 2011 | 53 | 111 | 113 | 108 | 37 | 36 | 49 | 59 |
| 2012 | 36 | 70 | 72 | 69 | 29 | 29 | 35 | 42 |
| 2013 | 31 | 60 | 60 | 59 | 27 | 27 | 32 | 36 |
| 2014 | 33 | 56 | 56 | 56 | 29 | 29 | 33 | 36 |
| 2015 leden | 44 | 64 | 65 | 65 | 39 | 39 | 40 | 46 |
| únor | 32 | 61 | 62 | 61 | 28 | 28 | 32 | 36 |
| březen | 34 | 59 | 62 | 60 | 30 | 32 | 32 | 37 |
| 1. čtvrtletí 2015 | 36 | 61 | 63 | 62 | 33 | 33 | 34 | 39 |
| duben | 36 | 61 | 60 | 60 | 34 | 34 | 37 | 39 |
| květen | 38 | 64 | 65 | 62 | 33 | 33 | 34 | 41 |
| červen | 38 | 64 | 64 | 63 | 31 | 31 | 38 | 41 |
| 2. čtvrtletí 2015 | 37 | 63 | 63 | 62 | 33 | 33 | 37 | 41 |
| 1. – 2. Q 2015 | 37 | 62 | 63 | 62 | 33 | 33 | 36 | 40 |
| červenec | 40 | 66 | 68 | 67 | 32 | 33 | 39 | 44 |
| srpen | 44 | 70 | 70 | 68 | 31 | 31 | 40 | 46 |
| září | 41 | 67 | 67 | 67 | 28 | 27 | 39 | 43 |
| 3. čtvrtletí 2015 | 41 | 68 | 68 | 67 | 31 | 31 | 41 | 44 |
| 1. – 3. Q 2015 | 38 | 64 | 65 | 64 | 32 | 32 | 38 | 41 |
| říjen | 38 | 62 | 60 | 63 | 31 | 31 | 35 | 41 |
| listopad | 38 | 58 | 59 | 57 | 29 | 28 | 37 | 40 |
| prosinec | 38 | 51 | 52 | 52 | 23 | 24 | 34 | 38 |
| 4. čtvrtletí 2015 | 38 | 57 | 57 | 57 | 28 | 28 | 36 | 40 |
| 2015 | 38 | 62 | 63 | 62 | 31 | 31 | 37 | 41 |

Tabulka č. 2: Charakteristika zpracovaných případů k 31. 12.

| Typ zpracování | 2014 | 2015 |
|-------------------------------|----------------|----------------|
| Rozhodnutí o nových žádostech | 185 956 | 202 676 |
| Ostatní způsoby zpracování | 354 977 | 341 793 |
| Celkem | 540 933 | 544 469 |
| z toho mezinárodní prvek | 105 686 | 105 316 |

Graf č. 1: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod k 31. 12.



2.1.1.2. Důchody s mezinárodním prvkem

Důchodová agenda s mezinárodním prvkem tvoří významnou součást rozhodovacího procesu o dávkách důchodového pojištění. Mezinárodní prvek (tj. aplikace tzv. evropských koordinačních nařízení a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení) činí tuto agendu administrativně složitější a tím pádem i časově náročnější, než je zpracování případů v kontextu vnitrostátního práva. Rozhodovací proces s mezinárodním prvkem obnáší znalosti vnitrostátního, komunitárního práva sociálního pojištění a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení a dále také komunikaci s cizími nositeli pojištění a došetřování řady údajů o pojištěncích. Doby řízení u důchodů s mezinárodním prvkem byly v roce 2015 stabilizovány, u přímých důchodů došlo k jejich mírnému prodloužení, u pozůstalostních důchodů naopak k obdobnému zkrácení.

Ve sledovaném období opětovně došlo k meziročnímu nárůstu této agendy, neboť ČSSZ bylo doručeno celkem 17 494 žádostí o důchodovou dávku s mezinárodním prvkem a dalších zhruba 93 tisíc podání vztahujících se k mezinárodnímu důchodovému řízení. V těchto číslech se projevil zejména vliv nově uzavřené smlouvy s Ruskou federací, která vstoupila v platnost v závěru roku 2014.



Tabulka č. 3: Počet nových žádostí o důchod s přihlédnutím k mezinárodnímu prvku k 31. 12.

| Počet došlých žádostí o důchod | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Vnitrostátní předpisy | 229 495 | 227 139 | 230 946 | 237 622 | 254 357 | 208 584 | 244 770 | 168 463 | 175 134 | 187 608 | 198 736 |
| Mezinárodní prvek | 10 682 | 12 378 | 13 167 | 13 744 | 15 995 | 15 693 | 18 033 | 15 258 | 16 382 | 16 680 | 17 494 |
| z toho: slovenský prvek | 2 742 | 3 112 | 3 019 | 3 160 | 4 761 | 5 335 | 5 983 | 5 574 | 7 077 | 6 948 | 6 478 |
| Celkem | 240 177 | 239 517 | 244 113 | 251 396 | 270 352 | 224 277 | 262 803 | 183 721 | 191 516 | 204 288 | 216 230 |

2.1.1.3. Výplata dávek důchodového pojištění

Součástí důchodového řízení je realizace výplat dávek důchodového pojištění v příslušné výši. Výplaty důchodů v České republice jsou prováděny zejména dvěma základními způsoby podle požadavků klientů. A to buď v hotovosti prostřednictvím České pošty, s. p., nebo převodem na účty prostřednictvím ČNB. ČSSZ zajišťuje také výplaty do zařízení sociálních služeb v případě, že se klient nachází v některém z nich. Prostřednictvím důchodové služby České pošty bylo k 31. 12. 2015 prováděno celkem 1 165 570 výplat. Tento způsob výplaty vykazuje v posledních letech trvalý pokles. Každoročně se naopak zvyšuje počet bezhotovostních výplat. K 31. 12. 2015 bylo evidováno 1 653 262 bezhotovostních výplat, které od roku 2012 převyšují počet výplat v hotovosti. Mírně se zvýšil i celkový počet měsíčních výplat důchodů do ČR. K 31. 12. 2015 bylo v hlavní evidenci důchodů zaznamenáno celkem 2 854 717 výplat.

Trvalý nárůst vykazují výplaty důchodů do ciziny. Za posledních pět let se jejich počet zvýšil o 33 tisíc na celkových 87 tisíc. Nejvíce důchodů je vypláceno na Slovensko (29 tisíc), následuje výplata důchodů do Spolkové republiky Německo (19 tisíc) a do Polska (15 tisíc vyplacených důchodů).

Od ledna 2015 byla výše všech vyplácených důchodů upravena vyhláškou MPSV č. 208/2014 Sb. o příslušné částky valorizačního zvýšení. Upraveny byly rovněž výše příplatků k důchodu podle vyhlášky MPSV č. 209/2014 Sb. o příslušné částky valorizačního zvýšení.

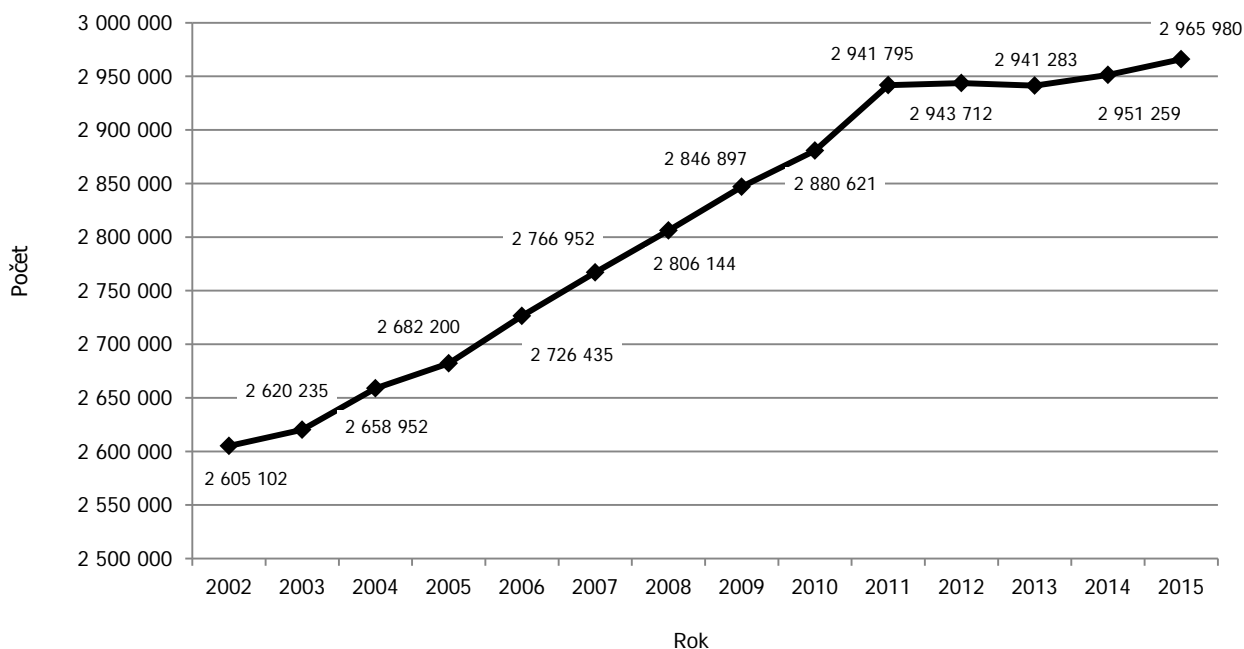
Tabulka č. 4: Statistické údaje výplat důchodů k 31. 12.

| Typ agendy | 2014 | 2015 |
|---|-----------|-----------|
| Počet důchodů vyplácených (včetně výplat do ciziny) | 3 576 472 | 3 587 701 |
| Počet příjemců důchodů (včetně výplat do ciziny) | 2 951 259 | 2 965 980 |
| Počet výplat důchodů v hotovosti prostřednictvím České pošty, s. p. | 1 241 805 | 1 165 570 |
| Počet výplat důchodů na účty u bank v ČR | 1 559 740 | 1 653 262 |
| Počet výplat důchodů do zařízení sociálních služeb | 38 953 | 35 960 |
| Počet výplat příplatků k důchodům podle vl. nař. č. 622/2004 Sb. | 5 372 | 5 047 |
| Počet výplat příplatků a zvláštních příspěvků k důchodům podle z. č. 357/2005 Sb. | 25 546 | 23 395 |

Pozn.: Poměr výplat na účet a výplat v hotovosti – zde se výrazně projevuje skutečnost, že do důchodu odcházejí občané, pro které jsou již bezhotovostní výplaty samozřejmostí. Nárůst bezhotovostních výplat sleduje ČSSZ již od roku 2003.

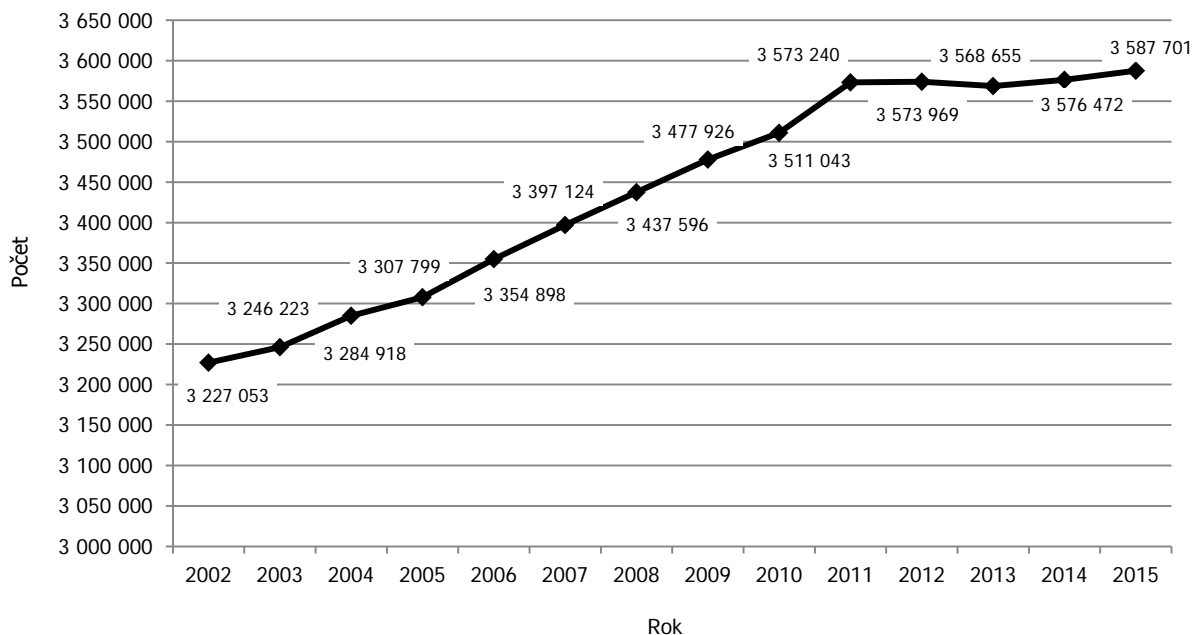
Výplaty příplatků podle zvláštních právních předpisů – snížení počtu souvisí s věkem poživatelů. Největší počet příplatků vyplácí ČSSZ klientům narozeným v letech 1921–1940.

Graf č. 2: Vývoj počtu důchodců^{*)} k 31. 12.



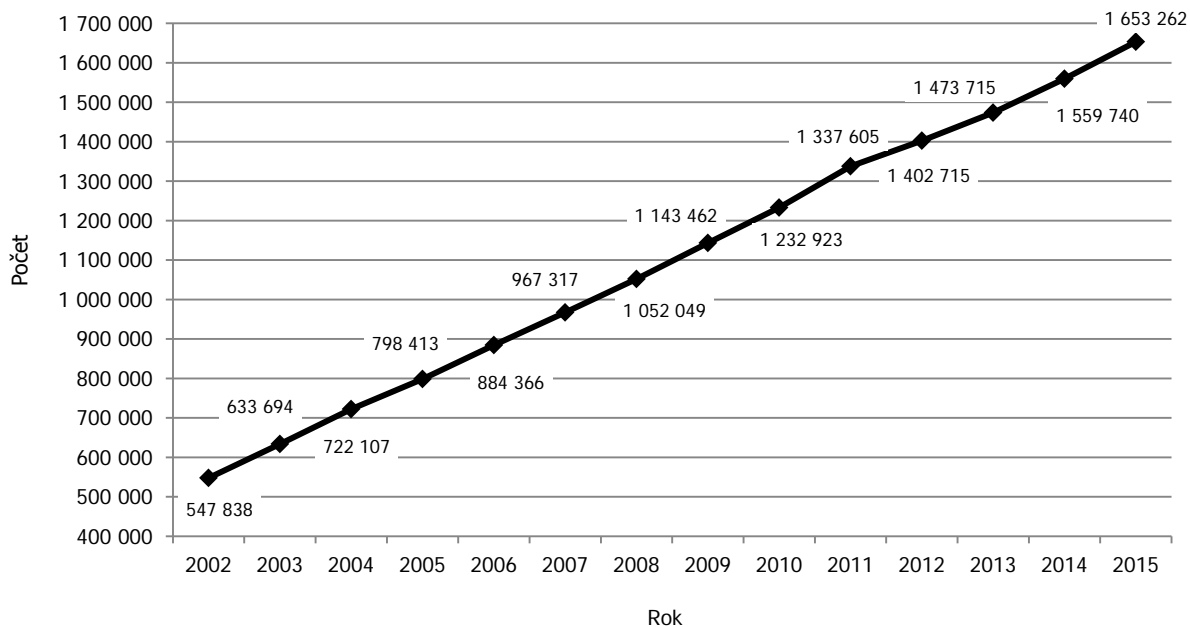
Pozn.: ^{*)} včetně případů výplat nestandardních a do ciziny

Graf č. 3: Vývoj počtu vyplacených důchodů^{*)} k 31. 12.



Pozn.: *) včetně výplat nestandardních a do ciziny

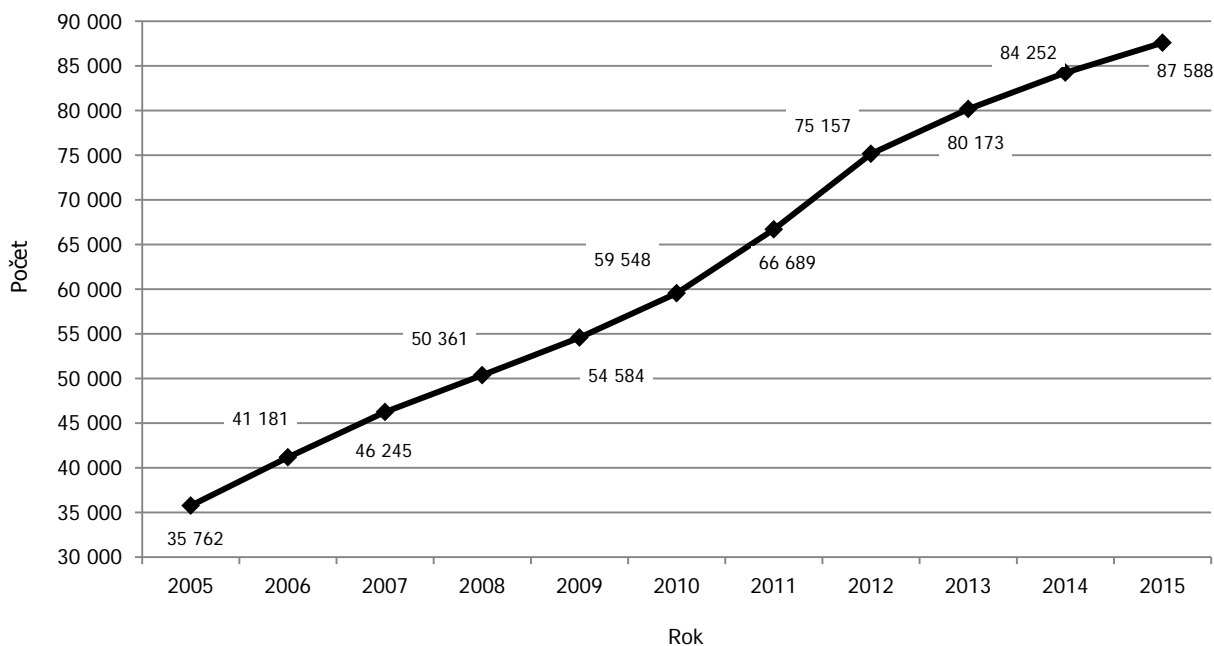
Graf č. 4: Vývoj počtu výplat důchodů na osobní účty k 31. 12.



Tabulka č. 5: Statistické údaje zpracování důchodových agend k 31. 12.

| Typ agendy | 2014 | 2015 |
|--|-----------|-----------|
| Počet došlých žádostí o důchod | 204 288 | 216 230 |
| Nových žádostí o důchod včetně nedodělků z minulého roku vyřízeno | 185 956 | 202 672 |
| Opisů úmrtních listů, údajů o úmrtí z žádostí a ze souborů z CRO zpracováno | 146 205 | 190 760 |
| Počet změn výplat důchodů zaslaných v souborech České pošty | 352 202 | 371 196 |
| Žádostí o výplatu důchodu na osobní účet mimo nové žádosti vyřízeno | 162 545 | 144 051 |
| Potvrzení o výši důchodu vydáno | 7 619 | 12 547 |
| Rozhodnutí při změnách a zániku invalidních důchodů vydáno | 13 408 | 12 655 |
| Rozhodnutí o přiznání důchodů vydáno | 167 682 | 173 654 |
| Rozhodnutí mimo nové žádosti vydáno | 55 125 | 44 835 |
| Manuálně vyhotovených rozhodnutí všech typů vydáno | 141 026 | 141 564 |
| Celkem rozhodnutí vydáno | 377 241 | 372 708 |
| Počet výplat důchodů se zavedenou exekuční srážkou | 75 315 | 79 991 |
| Podání a interních podnětů v oblasti exekučních srážek z důchodu evidováno | 1 022 468 | 1 084 673 |
| z toho nových exekučních příkazů | 204 771 | 192 284 |
| Požadavků vznesených prostřednictvím klientského centra při ústředí vyřízeno | 43 133 | 43 215 |
| Telefonických hovorů a faxových požadavků v call centru vyřízeno | 200 042 | 218 497 |

Graf č. 5: Vývoj počtu důchodců s výplatou do ciziny k 31. 12.





2.1.2. Zpracování důchodů s exekučními srážkami

ČSSZ byla v roce 2015 jako plátce důchodů povinna provádět exekuční srážky z důchodů v případech, u kterých byl nařízen výkon rozhodnutí soudem, ve správním řízení, exekučním příkazem soudního exekutora, v konkurzním nebo insolvenčním řízení. Výkon agendy exekučních srážek v oblasti výplat důchodů spočívá v rozhodování po věcné stránce (zjištění zabavitelné částky, stanovení výše exekučních srážek), v účetním zpracování, kontrole a evidenci všech případů.

Nadále pokračoval trend růstu počtu podání, která byla v souvislosti s exekuční agendou doručena do ČSSZ, nebo jiných podnětů ke zpracování, jako např. dospění (dosažení) lhůty při splacení pohledávky. V průběhu roku bylo do ČSSZ doručeno 1,084 milionu podání nebo podnětů, což je nárůst o 62 tisíc podání oproti stejnému období roku 2014. Vyřízeno bylo přes jeden milion podání nebo podnětů. Vyřizování exekuční agendy bylo i přes její nárůst v průběhu celého roku stabilizované.

V prvním čtvrtletí hodnoceného roku byl proveden přepočít všech exekučních srážek z důchodu v souvislosti se změnou výše částek důchodu při valorizaci a se změnou částek normativních nákladů na bydlení. Hromadný přepočít exekučních srážek z důvodu valorizace a změny částek normativních nákladů se odrazil v nárůstu nevyřízených případů. Většina přepočtů sice proběhla automatizovaně, ovšem kolem 15 tisíc případů bylo nutné přiřadit k posouzení a zpracování referentovi.

Nezanedbatelnou částí exekuční agendy bylo poskytování informací exekutorům a jiným pověřeným osobám. Poskytování údajů exekutorům probíhá převážně elektronicky, tímto způsobem bylo přijato a vyřízeno 3,5 milionu podání.

Zákonnou povinností ČSSZ (ustanovení § 49 zákona č. 120/2001 Sb.) je komunikovat s jednotlivými exekutory elektronicky nejen při poskytování informací, ale také při zasílání exekučních příkazů a vyznění o provedení exekuce. Ovšem pouze zhruba třicet procent z celkového počtu exekutory předaných dokladů splňoval ve sledovaném období požadavek na elektronickou formu těchto podkladů pro provedení exekuce vyplývající z příslušné vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ČR o formátu a struktuře datového souboru.

2.1.2.1. Výplata důchodů s exekuční srážkou

V agendě exekučních srážek z dávek důchodového pojištění je nadále evidován růst. Zatímco v roce 2014 šlo o 75 315 důchodů se zařízenou exekuční srážkou, k 31. 12. 2015 jich bylo celkem již 79 991. ČSSZ evidovala ve sledovaném roce téměř 409 tisíc případů, u nichž v minulosti byla nebo stále je řešena problematika spojená s exekuční agendou. Ve srovnání s rokem 2014 se jedná o nárůst zhruba o 56 tisíc případů.

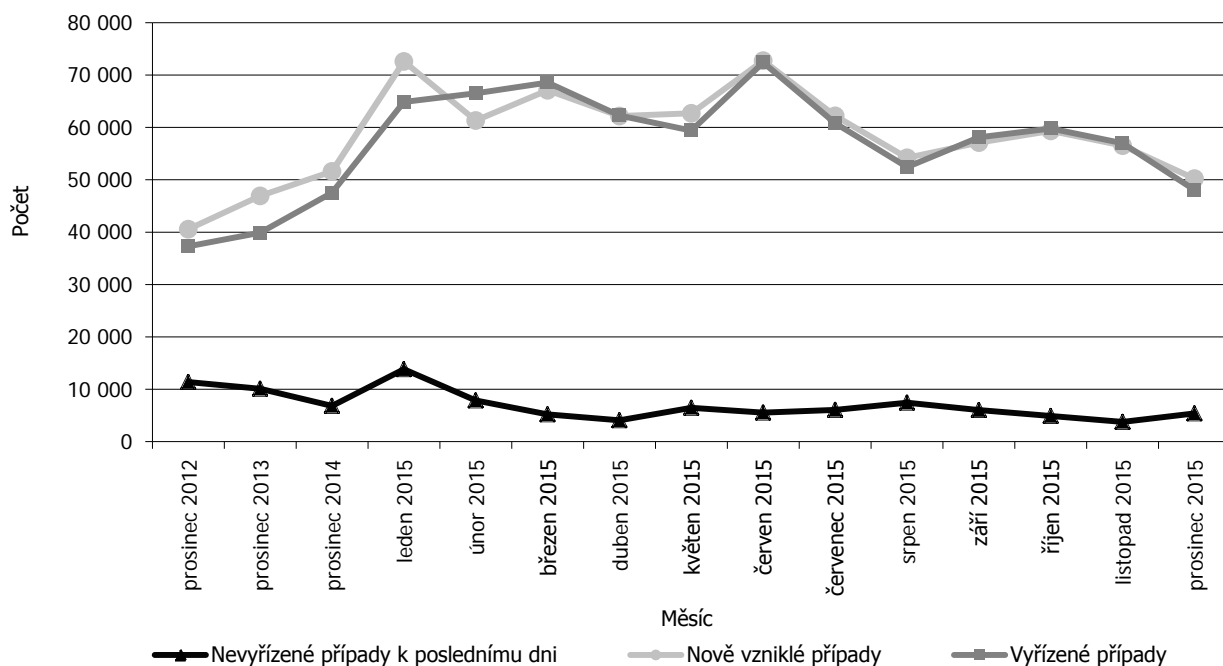
Tabulka č. 6: Údaje o stavu provádění exekučních srážek z důchodů

| Měsíc | Případy ^{*)} (počet fyzických osob, u kterých je aktuálně řešena exekuce) | | | Podněty ^{**)} | | |
|---------------|---|--------------|----------|-----------------------------|--------------|----------|
| | Nevyřízené k poslednímu dni | V měsíci | | Nevyřízené k poslednímu dni | V měsíci | |
| | | Nově vzniklé | Vyřízené | | Nově vzniklé | Vyřízené |
| prosinec 2010 | 89 206 | 5 584 | 4 456 | 511 629 | 29 515 | 17 718 |
| prosinec 2011 | 68 994 | 25 746 | 25 942 | 242 502 | 74 829 | 73 814 |
| prosinec 2012 | 11 384 | 40 577 | 37 299 | 29 625 | 56 837 | 48 364 |
| prosinec 2013 | 10 081 | 46 932 | 39 883 | 12 974 | 56 550 | 49 266 |
| prosinec 2014 | 6 840 | 51 593 | 47 529 | 13 016 | 67 874 | 74 844 |
| 2015 leden | 13 822 | 72 593 | 64 862 | 22 839 | 94 355 | 83 245 |
| únor | 7 879 | 61 338 | 66 520 | 21 862 | 90 744 | 90 400 |
| březen | 5 219 | 67 106 | 68 579 | 16 083 | 104 200 | 108 339 |
| duben | 4 081 | 62 191 | 62 279 | 18 373 | 90 437 | 86 630 |
| květen | 6 472 | 62 692 | 59 395 | 20 596 | 94 765 | 91 261 |
| červen | 5 545 | 72 766 | 72 386 | 20 948 | 103 536 | 101 427 |
| červenec | 6 050 | 62 207 | 60 798 | 21 689 | 91 527 | 89 377 |
| srpen | 7 423 | 54 195 | 52 443 | 23 155 | 81 017 | 78 706 |
| září | 6 034 | 57 097 | 58 115 | 23 512 | 92 887 | 91 697 |
| říjen | 4 907 | 59 348 | 59 801 | 17 306 | 91 609 | 96 626 |
| listopad | 3 769 | 56 529 | 56 997 | 13 133 | 84 740 | 87 858 |
| prosinec 2015 | 5 399 | 50 239 | 48 044 | 8 351 | 64 856 | 68 742 |

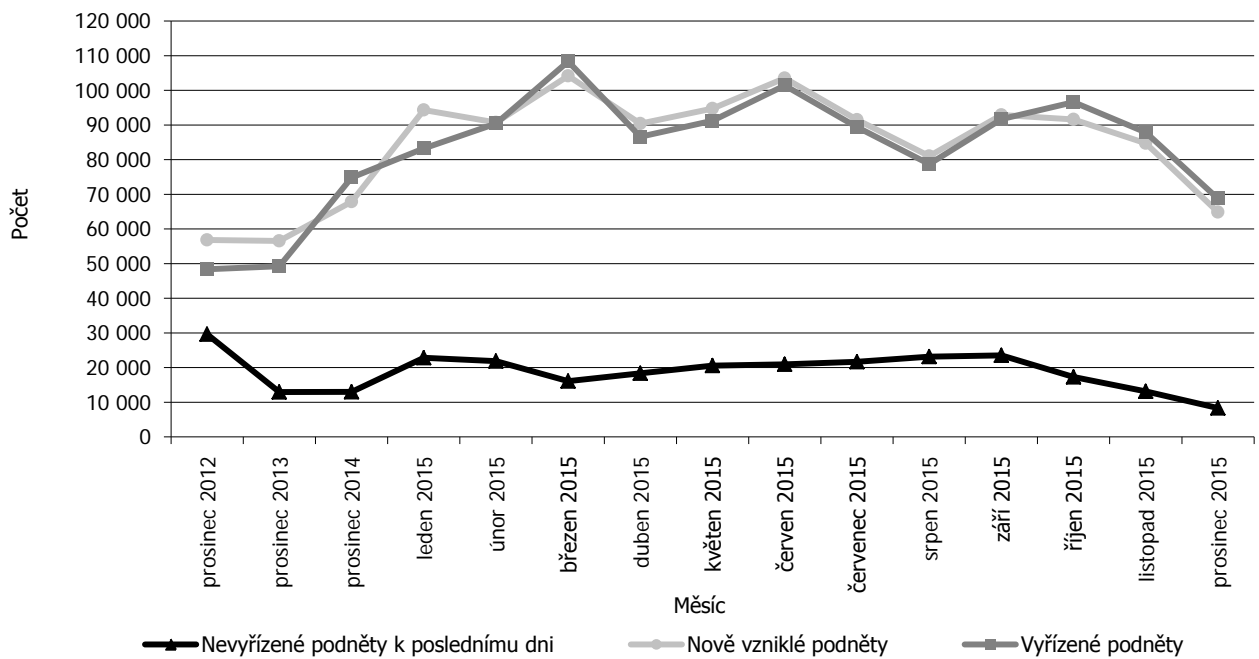
Pozn.: ^{*)} Případem se rozumí jeden pojištěnec a k němu vedená spisová dokumentace, která byla založená v souvislosti s exekučním titulem (výkon rozhodnutí, exekuční příkaz, insolvenční řízení).

^{**)} Podnětem se rozumí jednak podání ve věci exekučních srážek doručené fyzicky nebo prostřednictvím datových schránek do ČSSZ, jednak další iniciační skutečnosti (např. splacení pohledávky, návštěva klienta v klientském centru).

Graf č. 6: Vývoj počtu případů v provádění exekučních srážek z důchodů

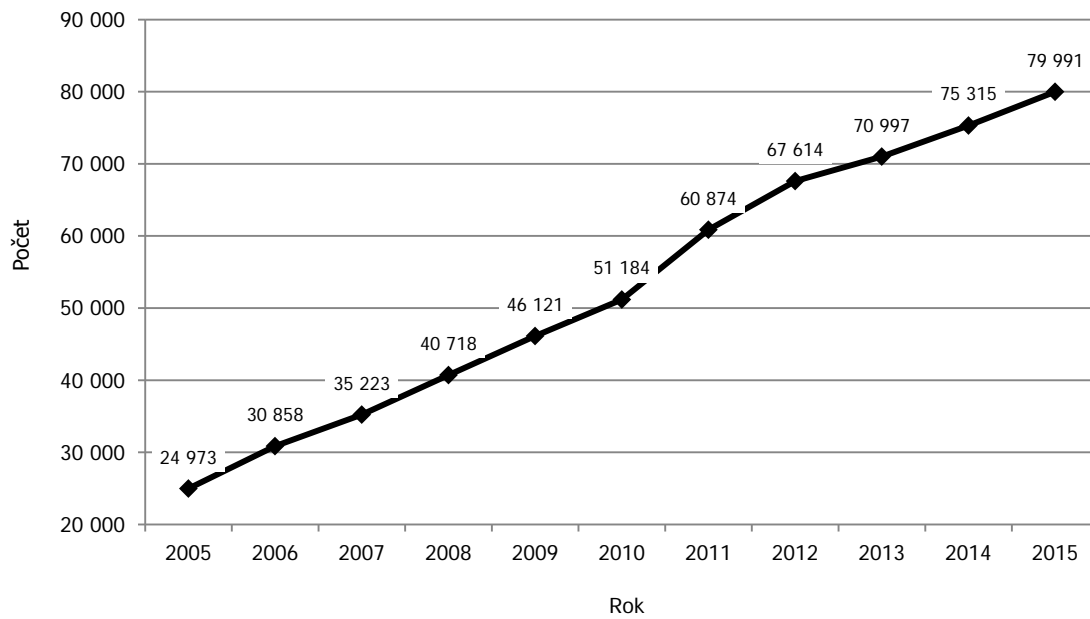


Graf č. 7: Vývoj počtu podnětů v provádění exekučních srážek z důchodů





Graf č. 8: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou k 31. 12.



2.1.3. Rozhodovací činnost

2.1.3.1. Rozhodování v prvním stupni

V rámci rozhodovací činnosti byl posuzován nárok na důchod na základě všech dostupných nárokových podkladů a žádosti o důchod, bylo prováděno došetřování chybějících skutečností, stanovena výše důchodu a určeny základní dispozice pro výplatu důchodu.

V roce 2015 bylo vydáno téměř 373 tisíc rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění. Rozhodnutí byla vydána v souvislosti s/se:

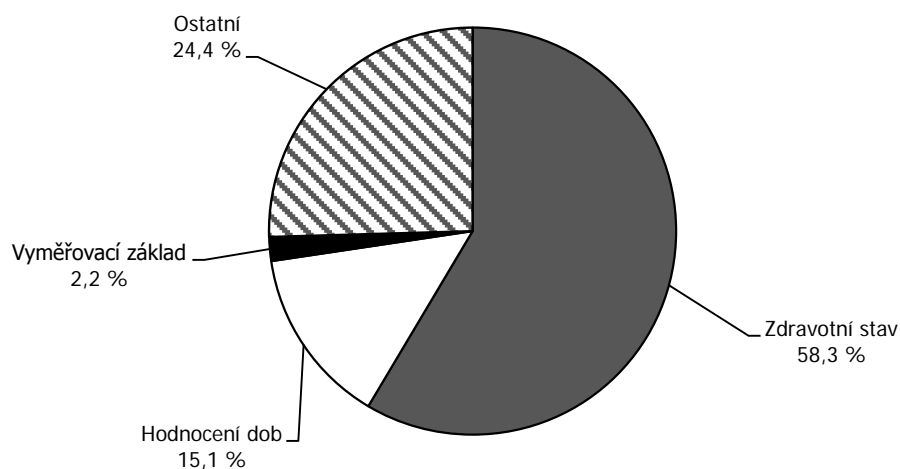
- podáním žádosti o dávku důchodového pojištění,
- změnou výše důchodu na základě nových skutečností,
- změnou stupně invalidního důchodu,
- zánikem nároku na dávku důchodového pojištění (zánik invalidity, zánik nároku na pozůstalostní důchody atd.),
- obnovou nároku na dávku důchodového pojištění,
- povinností vrátit přeplatek na dávce důchodového pojištění, aj.

2.1.3.2. Rozhodování o námitkách

Ve sledovaném období bylo podáno 13 007 námitek a lze konstatovat ustálenost námitkové agendy. Počet vyřízených námitek činil 13 023, což odpovídá více než 100 % doručených námitek. Ve srovnání s uplynulými roky klesá počet podaných námitek týkajících se zdravotního stavu (z 10 783 případů v roce 2010 na 7 578 v roce 2015), zatímco počet námitek v ostatních případech roste.

Většina prvostupňových rozhodnutí v řízení o námitkách byla potvrzena, konkrétně 65,1 % případů. Změněno nebo zrušeno bylo 27,5 % rozhodnutí. Výrazný podíl potvrzených prvoinstančních rozhodnutí vykazovala ČSSZ v řízeních, jejichž výsledek závisel na vypracování posudku o zdravotním stavu. V těchto případech bylo potvrzeno 80,3 % rozhodnutí a jen v 18,6 % případů došlo ke změně nebo zrušení napadeného rozhodnutí. Tyto údaje v zásadě odpovídaly podílům z roku 2014.

Graf č. 9: Struktura podstaty podaných námitek v roce 2015





2.1.3.3. Řízení soudní

V průběhu roku bylo ČSSZ doručeno 1 406 nových žalob. Klesající tendence z minulých let tak zůstala zachována. Průměrná doba potřebná pro vyřízení případu (tedy doba, která uplynula od doručení žaloby do doručení rozsudku soudu) činila 223 dnů u všech krajských soudů v rámci České republiky. Převažovaly spory o dávky podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Složení meritorních sporů se prakticky nelišilo od sporů v předchozích letech - nejčastěji se spory týkaly zápočtu doby pojištění, péče o dítě, povinnosti uhradit přeplatek.

Úspěšnost ČSSZ v soudních sporech se téměř neodlišovala od několikaletého průměru. Ukončeno bylo 699 sporů, z toho 555 kladně pro ČSSZ, což celorepublikově představovalo 79% úspěšnost. ČSSZ neuspěla v pouhých 21 % sporů.

V hodnoceném roce bylo ukončeno 14 případů řízení o kasační stížnosti, které podala ČSSZ – ve čtyřech případech ČSSZ zcela uspěla, v pěti případech Nejvyšší správní soud shledal vady v předchozím řízení u příslušného krajského soudu a věc mu vrátil k novému řízení, pět případů skončilo pro ČSSZ neúspěchem. Žalobci podali 65 kasačních stížností, 53 z nich skončilo ve prospěch ČSSZ, úspěšní byli žalobci pouze ve 12 případech.



2.1.4. Dobrovolné důchodové pojištění

Systémem dobrovolného důchodového pojištění od nabytí účinnosti zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (tj. v době od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2015) prošlo v ČR 32 027 pojištěnců. Za rok 2015 podalo přihlášku k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění 3 256 pojištěnců. K 31. 12. 2015 bylo aktivních pojištěnců (tj. těch, kteří nepodali dosud odhlášku) celkem 6 669.

U občanů, kterým by nevznikl nárok na invalidní či starobní důchod, protože by nezískali potřebnou dobu pojištění, stále přetrvává velký zájem o zpětné doplácení pojistného na dobrovolné důchodové pojištění. V této souvislosti poskytla ČSSZ 10 843 odborných konzultací.

V období let 2013–2015, kdy bylo možné účastnit se důchodového spoření, podalo přihlášku k dobrovolnému důchodovému pojištění celkem 51 osob, které byly zároveň účastníky důchodového spoření. Z toho se jednalo celkem o 46 osob aktivně platících pojistné do systému důchodového spoření prostřednictvím OSSZ.



2.2. Nemocenské pojištění

V roce 2015 agenda nemocenského pojištění vykazovala opět nárůst oproti předchozímu období, a to jak pokud jde o počty zpracovaných dávek, tak o počty dočasných pracovních neschopností.

Kromě zajišťování běžných agend se ČSSZ v oblasti nemocenského pojištění věnovala i přípravě budoucích systémových změn. Od 1. poloviny roku probíhala mimo jiné intenzivní spolupráce s MPSV na přípravě zásad novelizace právní úpravy nemocenského pojištění. Šlo o náměty, které byly uplatněny samotnou ČSSZ, tak i o náměty MPSV, při kterých ministerstvo konzultovalo s ČSSZ otázku vlastního provádění zamýšlených změn a jejich personálního a technického zabezpečení (tzv. otcovská poporodní péče nebo možnost zabezpečit dávkou nemocenského pojištění osoby při dlouhodobé péči o rodinného příslušníka). V závěru roku pak některé změny (zejména v oblasti sdělování informací z databází, které ČSSZ vede pro potřeby řídicích orgánů a koordinačních orgánů určených pro operační programy financované z evropských strukturálních a investičních fondů) vstoupily rovněž v účinnost.

Řídicí a metodická činnost se v neposlední řadě zaměřovala na zabezpečení jednotného postupu při provádění nemocenského pojištění a plnění ostatních úkolů OSSZ v dané oblasti.



2.2.1. Řízení o dávkách nemocenského pojištění

V roce 2015 ČSSZ resp. OSSZ zpracovaly přes 3 miliony dávek nemocenského pojištění. Většinu z nich tvořilo nemocenské (68,1 %), následovala peněžítá pomoc v mateřství (17,7 %) a ošetřovné (14,1 %). Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství tvořil zanedbatelné množství (necelých 0,1 %). V porovnání s rokem 2014 bylo zpracováno o 285,5 tisíc dávek více (nárůst o více než 10 %) a v porovnání s rokem 2013 došlo k nárůstu o 23 %. Tradičně nejvíce dávek nemocenského pojištění bylo zpracováno v březnu (308 614 dávek). Za příčinu lze označit vysoký počet onemocnění dýchací soustavy, jejichž nárůst je typický pro toto období roku. S nárůstem vyplacených dávek se mírně snížil počet dávek vyplacených do 10 dnů. 87,3 % dávek bylo vyplaceno do 10 dnů od doručení všech potřebných dokladů.

Tabulka č. 7: Počty zpracovaných dávek

| Stav za období | Nemocenské | Ošetřovné | Peněžítá pomoc v mateřství | Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství | Celkový počet všech zprac. dávek |
|--------------------|------------|-----------|----------------------------|---|----------------------------------|
| 2010 ^{*)} | 1 428 360 | 149 860 | 440 731 | 903 | 2 019 854 |
| 2011 | 1 678 866 | 295 067 | 567 052 | 1 401 | 2 542 386 |
| 2012 | 1 524 226 | 301 860 | 543 462 | 1 737 | 2 371 285 |
| 2013 | 1 588 891 | 362 183 | 534 978 | 1 606 | 2 487 658 |
| 2014 | 1 888 113 | 360 833 | 534 628 | 2 515 | 2 786 089 |
| 2015 leden | 180 891 | 39 015 | 44 819 | 210 | 264 935 |
| únor | 179 776 | 50 433 | 43 867 | 180 | 274 256 |
| březen | 211 429 | 53 475 | 43 498 | 212 | 308 614 |
| 1. čtvrtletí 2015 | 572 096 | 142 923 | 132 184 | 602 | 847 805 |
| duben | 199 550 | 44 634 | 43 444 | 210 | 287 838 |
| květen | 171 542 | 33 416 | 43 606 | 237 | 248 801 |
| červen | 173 413 | 36 509 | 45 216 | 265 | 255 403 |
| 2. čtvrtletí 2015 | 544 505 | 114 559 | 132 266 | 712 | 792 042 |
| 1. a 2. Q 2015 | 1 116 601 | 257 482 | 264 450 | 1 314 | 1 639 847 |
| červenec | 163 844 | 29 817 | 45 886 | 232 | 239 779 |
| srpen | 148 505 | 16 624 | 46 451 | 208 | 211 788 |
| září | 149 556 | 18 596 | 47 259 | 213 | 215 624 |
| 3. čtvrtletí 2015 | 461 905 | 65 037 | 139 596 | 653 | 667 191 |
| 1. - 3. Q 2015 | 1 578 506 | 322 519 | 404 046 | 1 967 | 2 307 038 |
| říjen | 160 230 | 32 370 | 46 929 | 235 | 239 764 |
| listopad | 173 895 | 35 926 | 47 257 | 241 | 257 319 |
| prosinec | 179 536 | 40 825 | 46 798 | 228 | 267 387 |
| 4. čtvrtletí 2015 | 513 661 | 109 121 | 129 653 | 704 | 764 470 |
| 2015 | 2 092 167 | 431 640 | 533 699 | 2 671 | 3 071 508 |

Pozn.: ^{*)} Pro rok 2010 jsou uváděny údaje pouze za duben až prosinec, neboť relevantní statistické údaje o době zpracování dávek za předchozí období nejsou k dispozici.



Tabulka č. 8: Doba řízení – dávky nemocenského pojištění celkem (nemocenské, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství)

| Stav za období | Celkový počet všech zpracovaných dávek | Z toho | | | | | | | |
|-------------------|--|-----------------|--------|-----------------|-------|------------------|-------|-----------------|------|
| | | Do 10 dnů | | 11 - 30 dnů | | Celkem do 30 dnů | | Nad 30 dnů | |
| | | absolutní počet | % | absolutní počet | % | absolutní počet | % | absolutní počet | % |
| 2010* | 2 019 854 | 1 840 343 | 91,11 | 168 278 | 8,33 | 2 008 621 | 99,44 | 11 233 | 0,56 |
| 2011 | 2 542 386 | 2 192 887 | 86,25 | 342 436 | 13,47 | 2 535 323 | 99,72 | 7 063 | 0,28 |
| 2012 | 2 371 285 | 2 176 564 | 91,79 | 193 749 | 8,17 | 2 370 313 | 99,96 | 972 | 0,04 |
| 2013 | 2 487 658 | 2 259 609 | 90,83 | 227 534 | 9,15 | 2 487 145 | 99,98 | 513 | 0,02 |
| 2014 | 2 786 089 | 2 465 646 | 88,50 | 320 220 | 11,49 | 2 785 866 | 99,99 | 223 | 0,01 |
| 2015 leden | 264 935 | 222 402 | 83,946 | 42 513 | 16,05 | 264 915 | 99,99 | 20 | 0,01 |
| únor | 274 256 | 249 498 | 90,973 | 24 734 | 9,02 | 274 232 | 99,99 | 24 | 0,01 |
| březen | 308 614 | 273 477 | 88,61 | 35 075 | 11,37 | 308 552 | 99,98 | 62 | 0,02 |
| 1. čtvrtletí 2015 | 847 805 | 745 377 | 87,92 | 102 322 | 12,07 | 847 699 | 99,99 | 106 | 0,01 |
| duben | 287 838 | 248 758 | 86,42 | 38 826 | 13,49 | 287 584 | 99,91 | 254 | 0,09 |
| květen | 248 801 | 200 473 | 80,58 | 47 509 | 19,10 | 247 982 | 99,67 | 819 | 0,33 |
| červen | 255 403 | 208 069 | 81,467 | 45 933 | 17,98 | 254 002 | 99,45 | 1 401 | 0,55 |
| 2. čtvrtletí 2015 | 792 042 | 657 300 | 82,99 | 132 268 | 16,70 | 789 568 | 99,69 | 2 474 | 0,31 |
| 1. a 2. Q 2015 | 1 639 847 | 1 402 677 | 85,54 | 234 590 | 14,31 | 1 637 267 | 99,84 | 2 580 | 0,16 |
| červenec | 239 779 | 197 924 | 82,54 | 41 187 | 17,18 | 239 111 | 99,72 | 668 | 0,28 |
| srpen | 211 788 | 184 744 | 87,23 | 26 553 | 12,54 | 211 297 | 99,77 | 491 | 0,23 |
| září | 215 624 | 202 238 | 93,79 | 13 175 | 6,11 | 215 413 | 99,90 | 211 | 0,10 |
| 3. čtvrtletí 2015 | 667 191 | 584 906 | 87,67 | 80 915 | 12,13 | 665 821 | 99,79 | 1 370 | 0,21 |
| 1. - 3. Q 2015 | 2 307 038 | 1 987 583 | 86,15 | 315 505 | 13,68 | 2 303 088 | 99,83 | 3 950 | 0,17 |
| říjen | 239 764 | 221 160 | 92,24 | 18 529 | 7,73 | 239 689 | 99,97 | 75 | 0,03 |
| listopad | 257 319 | 226 715 | 88,11 | 30 539 | 11,87 | 257 254 | 99,97 | 65 | 0,03 |
| prosinec | 267 387 | 245 941 | 91,98 | 21 389 | 8,00 | 267 330 | 99,98 | 57 | 0,02 |
| 4. čtvrtletí 2015 | 764 470 | 693 816 | 90,76 | 70 457 | 9,22 | 764 273 | 99,97 | 197 | 0,03 |
| 2015 | 3 071 508 | 2 681 399 | 87,30 | 385 962 | 12,57 | 3 067 361 | 99,86 | 4 147 | 0,14 |

Pozn.: *) Pro rok 2010 jsou uváděny údaje pouze za duben až prosinec, neboť relevantní statistické údaje o době zpracování dávek za předchozí období nejsou k dispozici.

2.2.2. Vývoj dočasné pracovní neschopnosti

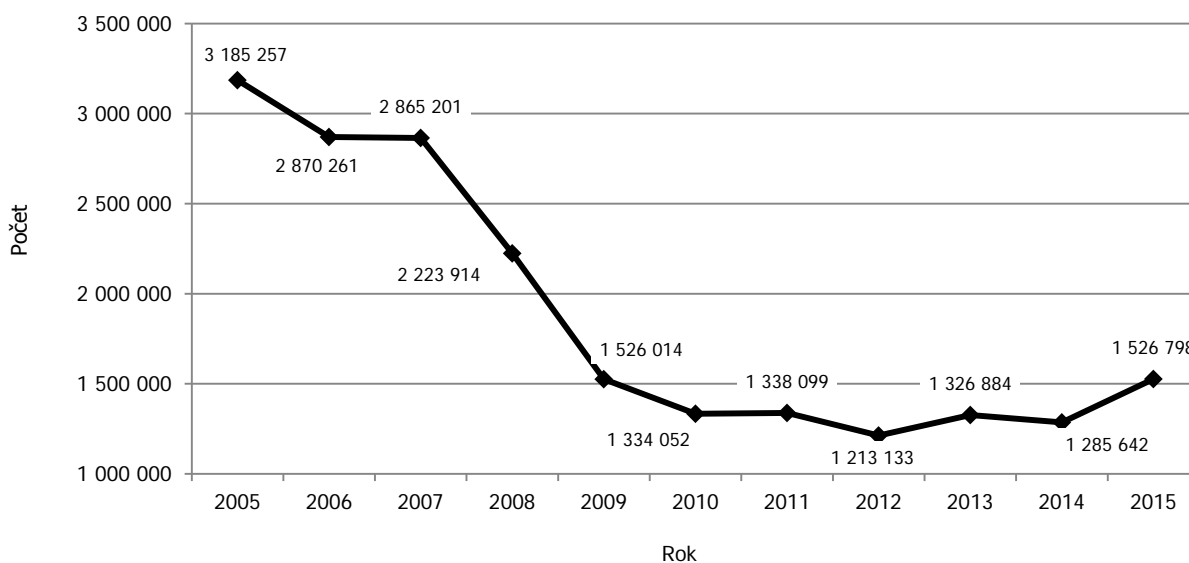
Počet ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti (DPN) se meziročně zvýšil zhruba o 19 % na hodnotu 1 526 798 (v roce 2014 se oproti roku 2013 naopak počet ukončených případů DPN snížil o 41 242). Tento nárůst byl zaznamenán ve všech krajích ČR.

Se zvýšeným počtem ukončených případů DPN oproti roku 2014 souvisí i meziroční nárůst počtu pronesaných dnů. Proti roku 2014 jich bylo více o 5 644 224, průměrná doba trvání jednoho případu se v roce 2015 naopak zkrátila o více než 3 dny. Vývoj hodnot v jednotlivých krajích ČR byl rozdílný. Nejkratší průměrná doba trvání jednoho případu byla již tradičně v Praze (32,42), naopak nejdelší byla v kraji Zlínském (49,79) a Moravskoslezském (49,55).

Tabulka č. 9: Porovnání počtu případů ukončených DPN, počtu pronesaných dnů a průměrného trvání jednoho případu DPN k 31. 12.

| Kraj | Ukončené případy DPN | | | Prostonané dny | | | Průměrné trvání 1 případu DPN | | |
|------------------|----------------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|--------------|--------------|
| | 2013 | 2014 | 2015 | 2013 | 2014 | 2015 | 2013 | 2014 | 2015 |
| Hl. m. Praha | 167 503 | 155 379 | 177 490 | 5 591 164 | 5 478 784 | 5 754 723 | 33,38 | 35,26 | 32,42 |
| Jihočeský | 88 301 | 84 967 | 101 374 | 3 999 121 | 4 081 865 | 4 438 357 | 45,29 | 48,04 | 43,78 |
| Jihomoravský | 142 852 | 140 046 | 163 361 | 6 321 245 | 6 468 524 | 7 107 252 | 44,25 | 46,19 | 43,51 |
| Karlovarský | 36 369 | 36 839 | 44 585 | 1 497 373 | 1 492 781 | 1 719 876 | 41,17 | 40,52 | 38,58 |
| Královéhradecký | 71 986 | 69 551 | 83 113 | 2 999 412 | 3 029 646 | 3 346 252 | 41,67 | 43,56 | 40,26 |
| Liberecký | 61 731 | 60 507 | 70 006 | 2 597 102 | 2 546 722 | 2 755 041 | 42,07 | 42,09 | 39,35 |
| Moravskoslezský | 148 407 | 140 496 | 166 057 | 7 544 483 | 7 540 754 | 8 228 698 | 50,84 | 53,67 | 49,55 |
| Olomoucký | 74 016 | 71 409 | 89 908 | 3 614 724 | 3 721 440 | 4 122 931 | 48,84 | 52,11 | 45,86 |
| Pardubický | 66 878 | 66 480 | 78 738 | 2 781 635 | 2 844 114 | 3 198 845 | 41,59 | 42,78 | 40,63 |
| Plzeňský | 86 175 | 86 285 | 103 990 | 3 505 853 | 3 578 992 | 3 954 242 | 40,68 | 41,48 | 38,03 |
| Středočeský | 152 887 | 149 135 | 177 038 | 5 878 514 | 5 914 836 | 6 567 604 | 38,45 | 39,66 | 37,10 |
| Ústecký | 94 782 | 93 477 | 113 191 | 4 247 027 | 4 194 893 | 4 625 675 | 44,81 | 44,88 | 40,87 |
| Vysočina | 65 712 | 63 824 | 76 044 | 2 887 762 | 2 959 865 | 3 289 094 | 43,95 | 46,38 | 43,25 |
| Zlínský | 69 285 | 67 247 | 81 903 | 3 667 501 | 3 688 805 | 4 077 655 | 52,93 | 54,85 | 49,79 |
| Celkem ČR | 1 326 884 | 1 285 642 | 1 526 798 | 57 132 916 | 57 542 021 | 63 186 245 | 43,06 | 44,76 | 41,38 |

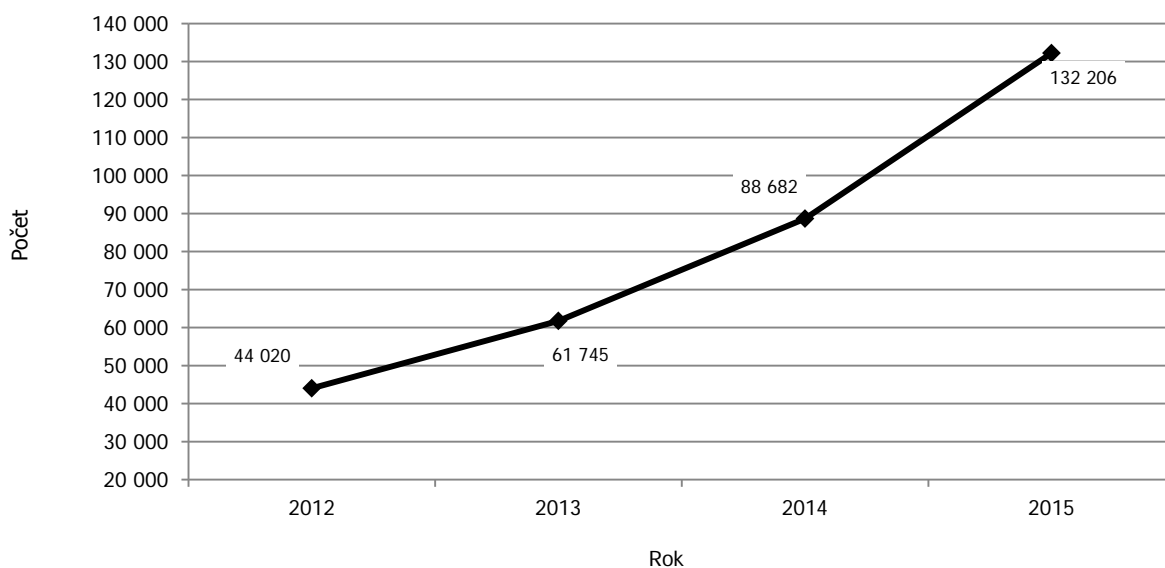
Graf č. 10: Vývoj počtu ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti



2.2.3. Zpracování dávek nemocenského pojištění s exekuční srážkou

V roce 2015 opět, stejně jako v roce 2014, došlo k výraznému nárůstu počtu srážek z důvodu nařízené exekuce a insolvence. Z dávek nemocenského pojištění bylo měsíčně provedeno v průměru 11 000 exekučních a insolvenčních srážek. Celkový roční počet těchto srážek činil 132 206 a převýšil tak počet srážek realizovaných v roce 2014 o více než 49 %. Nárůst počtu srážek z dávek nemocenského pojištění v důsledku nařízené exekuce a insolvence znamenal výrazné zvýšení pracnosti při zpracování dávek, přesto však byly výplaty dávek včetně srážek zpracovávány ve standardním režimu.

Graf č. 11: Počty exekučních a insolvenčních srážek z dávek nemocenského pojištění



Tabulka č. 10: Počty exekučních a insolvenčních srážek z dávek nemocenského pojištění

| | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| Leden | 3 892 | 4 802 | 6 120 | 10 258 |
| Únor | 3 714 | 4 781 | 6 062 | 10 185 |
| Březen | 3 698 | 5 047 | 5 763 | 10 254 |
| Duben | 3 680 | 5 558 | 6 394 | 10 794 |
| Květen | 3 508 | 5 391 | 6 225 | 9 733 |
| Červen | 3 659 | 4 963 | 7 111 | 11 060 |
| Červenec | 3 298 | 4 954 | 7 397 | 10 548 |
| Srpen | 3 754 | 5 048 | 9 119 | 10 759 |
| Září | 3 440 | 4 948 | 7 987 | 11 252 |
| Ríjen | 3 649 | 5 213 | 8 123 | 11 262 |
| Listopad | 3 901 | 5 493 | 8 803 | 12 381 |
| Prosinec | 3 827 | 5 547 | 9 578 | 13 720 |
| Celkem | 44 020 | 61 745 | 88 682 | 132 206 |



2.2.4. Rozhodovací činnost

V roce 2015 bylo ve věcech nemocenského pojištění vydáno OSSZ ve výsledku správního řízení celkem 35 867 rozhodnutí, což v porovnání s výsledky roku 2014 představuje nárůst o 2 641 rozhodnutí (o 7,9 %). S ohledem na skutečnost, že v roce 2015 se oproti roku předchozímu zvýšil počet rozhodnutí (oznámení) o výplatě dávek v závislosti na nárůstu zpracovaných dávek nemocenského pojištění, zvýšil se i počet vydaných rozhodnutí v rámci správního řízení o přiznání dávek nemocenského pojištění (o 21,8 %). Na zvýšení počtu vydaných rozhodnutí v rámci správního řízení se podílí i nárůst počtu vydaných rozhodnutí ve věci žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrní doby, a to o 9,7 %.

Proti rozhodnutím ČSSZ, kterými byla potvrzena rozhodnutí OSSZ ve věcech nemocenského pojištění, bylo v roce 2015 podáno celkem 16 žalob, což představuje oproti roku předchozímu zvýšení o 6 žalob. V průběhu roku obdržela ČSSZ ve věcech nemocenského pojištění 5 rozsudků krajských soudů, přičemž v jednom případě byla žaloba zamítnuta a rozhodnutí ČSSZ potvrzeno. Nejvyšším správním soudem pak bylo vyhověno celkem 6 kasačním stížnostem podaným ze strany ČSSZ.

Byl zpracován rozbor rozhodovací činnosti OSSZ a pracovišť ČSSZ ve věcech nemocenského pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pokut ukládaných dle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a to za účelem sledování vývoje jednotlivých ukazatelů ve srovnání s předchozím rokem. V oblasti řízení a rozhodování byla pozornost zaměřena zejména na kvalitu vydávaných rozhodnutí a na zabezpečení odpovídající úrovně průběhu správních řízení.

Tabulka č. 11: Přehled o rozhodovací činnosti k 31. 12.

| Činnost | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Počet vydaných rozhodnutí (oznámení) ve věcech nemocenského pojištění ^{*)} | 2 468 434 | 2 596 703 | 2 910 509 | 3 175 081 |
| Počet vydaných rozhodnutí ve věcech nemocenského pojištění ve správním řízení ^{**)} | 27 447 | 29 394 | 33 226 | 35 867 |
| Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech nemocenského pojištění | 516 | 547 | 654 | 675 |
| Počet vydaných rozhodnutí ve věcech pojistného | 314 091 | 290 695 | 294 549 | 278 537 |
| Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech pojistného | 765 | 689 | 635 | 634 |
| Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech nemocenského pojištění a věcech pojistného | 1 281 | 1 236 | 1 289 | 1 309 |
| Počet vydaných rozhodnutí v odvolacím řízení | 1 200 | 1 134 | 1 135 | 1 198 |
| Počet podaných opravných prostředků (žalob) proti rozhodnutí ČSSZ | 20 | 12 | 16 | 22 |

Pozn.: ^{*)} Uvedený počet sleduje celkový počet rozhodnutí (oznámení) vydaných jak ve výsledku zkráceného řízení, tak ve výsledku řízení správního.

^{**)} Uvedený počet sleduje celkový počet rozhodnutí vydaných ve výsledku správního řízení ve smyslu správního řádu a zákona o přestupcích.



2.2.5. Určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení

Z provozního hlediska byla agenda určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení stabilizovaná a fungovala bez vážnějších problémů. V roce 2015 byl vystaven srovnatelný počet potvrzení o příslušnosti k českým právním předpisům z důvodu vyslání jako v roce 2014, došlo však k nárůstu počtu potvrzení vystavených pro osoby současně vykonávající činnost na území dvou nebo více členských států (oproti roku o 2014 o cca 4 500 ks), což bylo způsobeno ukončením platnosti dříve vystavených formulářů A1 a potvrzení dle bilaterálních smluv u zaměstnanců v mezinárodní přepravě.

Během roku bylo řešeno větší množství případů retroaktivního určení příslušnosti k právním předpisům osob současně pojištěných ve dvou státech. Jednalo se o osoby vykonávající činnosti na území dvou nebo více členských států Evropské unie, které nesplnily oznamovací povinnost vůči příslušné instituci členského státu bydliště, kterou stanoví evropská koordinační nařízení. V důsledku tohoto pochybení pak docházelo v minulosti k odvodu pojistného do systémů dvou různých států. ČSSZ usiluje o řešení těchto situací zpravidla pomocí tzv. výjimky, kterou je však možné povolit pouze za určitých podmínek a pouze pokud dotčené členské státy vysloví s udělením výjimky souhlas. Na udělení výjimky není právní nárok.

Agenda prozatímního určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení při současném výkonu činností dle čl. 16 nařízení č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, neustále nabývá a jejím důsledkem je nárůst administrativy. Od ledna 2015 byla část provozní agendy vyřizované dosud ústředím ČSSZ převedena na pracoviště ČSSZ; konkrétně se jedná o vyřizování retroaktivních souběhů s počátkem rozhodného období do 31. 12. 2012 a vyřizování vyslání do smluvních států.

V průběhu roku byly v agendě určování příslušnosti zavedeny interaktivní formuláře, které jsou uživatelsky přívětivější vůči osobám žádajícím o vydání potvrzení o příslušnosti k právním předpisům.

Tabulka č. 12: Údaje o počtu vystavených potvrzení o příslušnosti k českým právním předpisům sociálního zabezpečení ^{*)}

| Agenda | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Vyslání | 15 393 | 13 294 | 11 028 | 11 258 |
| Souběhy | 12 467 | 17 744 | 20 859 | 25 457 |
| Výjimky z příslušnosti k cizím právním předpisům/výjimky z příslušnosti k českým právním předpisům ^{**)} | 324/553 | 319/506 | 435/321 | 459/382 |
| Mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení | 3 490 | 3 862 | 3 600 | 5 015 |
| Celkem | 31 674 | 35 219 | 36 243 | 42 571 |

Pozn.: ^{*)} formuláře A1/E101 a osvědčení dle mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení;

^{**)} nevystavují se formuláře A1/E 101 a osvědčení dle mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení



2.2.6. Registr pojištěnců a zaměstnavatelů

V průběhu roku 2015 zabezpečovaly OSSZ nemocenské pojištění pro cca 4,42 milionu zaměstnaných pojištěnců u zhruba 276 tisíc zaměstnavatelů. Ve srovnání s rokem 2014 se jedná přibližně o dvouprocentní navýšení. Počet pojistných vztahů k 31. 12. 2015 činil 4 651 104, což znamená stejné procentní zvýšení jako u přechozích ukazatelů.

Tabulka č. 13: Počet zaměstnavatelů a pojištěnců k 31. 12.

| Kraj | Počet zaměstnavatelů | | Počet pojištěnců | |
|-----------------|----------------------|----------------|------------------|------------------|
| | 2014 | 2015 | 2014 | 2015 |
| Hl. m. Praha | 71 219 | 73 718 | 1 133 462 | 1 173 006 |
| Jihočeský | 14 341 | 14 644 | 214 686 | 218 147 |
| Jihomoravský | 31 612 | 31 951 | 457 517 | 467 483 |
| Karlovarský | 6 157 | 6 171 | 84 892 | 84 836 |
| Královéhradecký | 12 096 | 12 139 | 179 763 | 182 904 |
| Liberecký | 9 122 | 9 135 | 142 635 | 144 789 |
| Moravskoslezský | 24 741 | 25 054 | 447 311 | 454 695 |
| Olomoucký | 13 580 | 13 885 | 217 694 | 224 101 |
| Pardubický | 10 767 | 10 901 | 185 670 | 189 099 |
| Plzeňský | 12 216 | 12 194 | 213 189 | 217 473 |
| Středočeský | 26 720 | 26 612 | 403 343 | 412 150 |
| Ústecký | 15 143 | 15 344 | 273 799 | 274 372 |
| Vysočina | 10 104 | 10 179 | 167 609 | 169 349 |
| Zlínský | 13 614 | 13 789 | 206 991 | 209 484 |
| Celkem | 271 432 | 275 716 | 4 328 561 | 4 421 888 |

Zdroj: Účetní zpráva ČSSZ

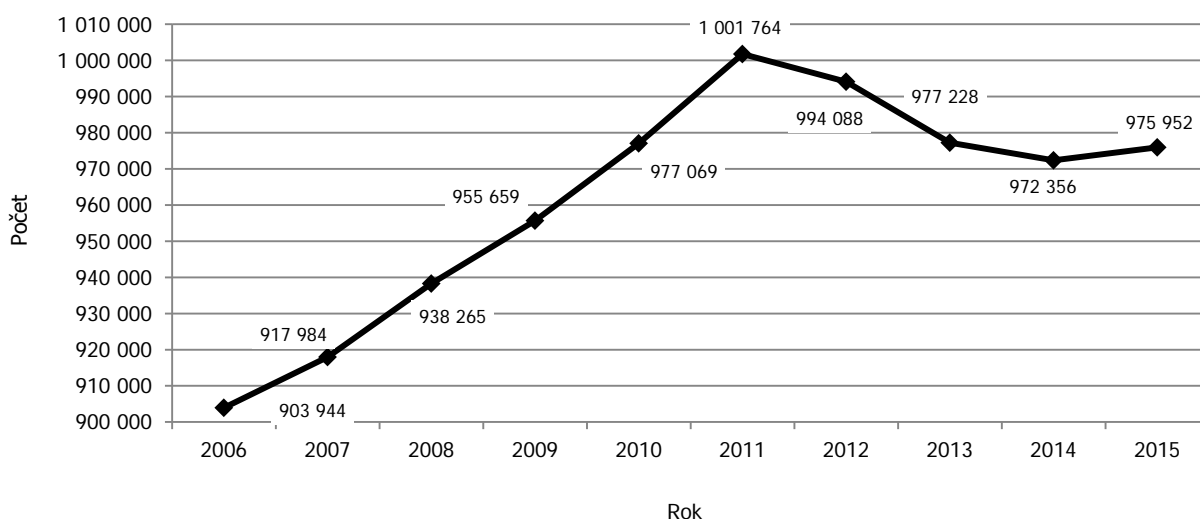
2.3. Důchodové a nemocenské pojištění OSVČ

Počet OSVČ se v roce 2015 oproti roku 2014 navýšil o 3 596. Toto zvýšení činí sice jen 0,37 %, přesto je zřejmé, že klesající trend předchozích třech let byl v roce 2015 zastaven. Naopak se nadále zvyšuje podíl OSVČ, které vykonávají samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší. V letech 2014 i 2015 vzrostl jejich počet vždy cca o 3 % oproti předcházejícímu roku. Vývoj v nemocenském pojištění OSVČ je stabilizovaný, přestože se dosud nezastavil jejich pokles. Zatímco v roce 2014 klesl počet OSVČ účastných nemocenského pojištění o 0,73 % oproti roku 2013, v roce 2015 klesl jejich počet oproti roku 2014 o 0,86 %. Vývoj počtu osob, které zahajují a ukončují svou samostatnou výdělečnou činnost v kalendářním roce, odráží ekonomickou situaci společnosti, zároveň však též reaguje na legislativní změny v oblasti sociálního zabezpečení OSVČ.

Tabulka č. 14: Počet OSVČ dle druhu SVČ a účasti na pojištění k 31. 12.

| Kraj | Osoby samostatně výdělečně činné | | | | | | Dobrovolně účastny | |
|--------------------|----------------------------------|----------------|----------------|--------------------|------------------|----------------|--------------------|---------------|
| | Vykonávají činnost | | | Platí zálohy na DP | | | DP | NP |
| | hlavní | vedlejší | celkem | hlavní činnost | vedlejší činnost | celkem | | |
| Hl. m. Praha | 102 586 | 64 898 | 167 484 | 102 490 | 19 281 | 121 771 | 299 | 8 321 |
| Jihočeský | 33 686 | 26 710 | 60 396 | 33 665 | 5 835 | 39 500 | 424 | 7 661 |
| Jihomoravský | 64 371 | 43 678 | 108 049 | 64 330 | 10 645 | 74 975 | 660 | 10 466 |
| Karlovarský | 14 551 | 9 263 | 23 814 | 14 542 | 2 252 | 16 794 | 58 | 1 531 |
| Královéhradecký | 30 516 | 22 953 | 53 469 | 30 489 | 5 071 | 35 560 | 320 | 5 889 |
| Liberecký | 24 082 | 15 467 | 39 549 | 24 066 | 3 791 | 27 857 | 144 | 3 739 |
| Moravskoslezský | 50 446 | 37 251 | 87 697 | 50 396 | 8 332 | 58 728 | 530 | 9 130 |
| Olomoucký | 29 709 | 20 212 | 49 921 | 29 689 | 4 743 | 34 432 | 315 | 4 917 |
| Pardubický | 26 058 | 19 387 | 45 445 | 26 045 | 4 475 | 30 520 | 337 | 5 004 |
| Plzeňský | 28 587 | 22 202 | 50 789 | 28 578 | 4 947 | 33 525 | 216 | 4 362 |
| Středočeský | 80 352 | 52 173 | 132 525 | 80 280 | 13 163 | 93 443 | 417 | 12 242 |
| Ústecký | 36 250 | 22 204 | 58 454 | 36 208 | 5 674 | 41 882 | 303 | 4 130 |
| Vysočina | 26 066 | 19 296 | 45 362 | 26 048 | 4 453 | 30 501 | 328 | 5 446 |
| Zlínský | 31 284 | 21 714 | 52 998 | 31 238 | 4 974 | 36 212 | 422 | 8 227 |
| Celkem 2015 | 578 544 | 397 408 | 975 952 | 578 064 | 97 636 | 675 700 | 4 773 | 91 065 |
| Celkem 2014 | 586 112 | 386 244 | 972 356 | 585 541 | 90 647 | 676 188 | 5 169 | 91 854 |

Graf č. 12: Vývoj počtu OSVČ k 31. 12.





2.3.1. Důchodové pojištění OSVČ

Rok 2015 potvrdil stabilitu agendy důchodového pojištění OSVČ. Jedním z hlavních aspektů komplexního zajištění agendy zůstal i nadále výběr pojistného ve správné výši a podíl na vymáhání z celkových pohledávek ČSSZ. Kontroly byly zaměřeny na dodržování lhůt u oznamovacích povinností OSVČ, přičemž počet pokut uložených v této souvislosti vzrostl o 70,7 %. Předmětem kontrol byly i nepodané přehledy o příjmech a výdajích OSVČ, což se projevilo navýšením počtu stanovení pravděpodobné výše pojistného v rámci ČSSZ o 4,5 % oproti roku 2014. S ohledem na účel důchodového pojištění OSVČ byla kontrola dále zaměřena na správnost záznamů pojistných vztahů a dalších povinných údajů do rejstříku pojištěnců, na správnost a včasnost záznamů o vyměřovacích základech do databáze nárokových podkladů a na soulad údajů v informačním systému ČSSZ s informačním systémem základních registrů.

2.3.2. Nemocenské pojištění OSVČ

Rok 2015 byl z hlediska agendy nemocenského pojištění OSVČ prvním stabilizovaným rokem. Po zjednodušení provádění tohoto pojištění od roku 2014 a nastavení nových principů, je počet OSVČ účastných tohoto pojištění bez výrazných změn. Nejdůležitějším prvkem kontroly v této agendě zůstalo správné stanovení měsíčního vyměřovacího základu v rozhodném období pro výpočet dávky nemocenského pojištění. Součástí kontrol bylo dodržování lhůt výplaty dávek a lhůt pro oznámení zániku nemocenského pojištění OSVČ. Z důvodu nastavení limitu výše pojistného na nemocenské pojištění dle určeného vyměřovacího základu na naposledy podaném přehledu o příjmech a výdajích a vyčíslení případného přeplatku na pojistném vyhodnocením kont pojistného na nemocenské pojištění po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byla OSVČ účastna nemocenského pojištění, byla kontrola zaměřena i na výši stanoveného přeplatku na pojistném a na včasnost jeho řešení.



2.4. Elektronická komunikace

Počátkem roku 2015 vstoupila v účinnost právní úprava, která zrušila povinnost elektronické komunikace v oblasti sociálního zabezpečení. Elektronická komunikace mezi úřadem a zaměstnavateli, OSVČ a lékaři se tak stala v oblasti sociálního zabezpečení opět dobrovolnou. Jedná se o vyústění snahy ČSSZ o realizaci proklientského přístupu k podávajícím subjektům, která se opírá o závěry a výsledky monitorování problematiky z předchozích let.

ČSSZ pokračovala v monitorování počtu podaných elektronických tiskopisů. Subjekty, pro které je elektronická forma komunikace přínosem, využívají tento způsob bez větších problémů. Elektronicky komunikovali s ČSSZ tradičně převážně větší zaměstnavatelé, pro které tento způsob komunikace představuje snížení administrativní zátěže a nižší náklady. Počet přijatých podání činil téměř 16 miliónů podání. Trend ve využívání elektronické komunikace má nadále vzrůstající tendenci, u tiskopisu „Oznámení o nástupu (skončení) zaměstnání“ byl oproti roku 2014 nárůst o 15 %, u tiskopisu „Příloha k žádosti o dávku nemocenského pojištění“ činil nárůst oproti roku 2014 téměř o 30 % a v případech „Hlášení o pracovní neschopnosti“ je nárůst o více než 90%.

Tabulka č. 15: Počet přijatých podání podle druhů rozhraní k 31. 12.

| | 2013 | 2014 | 2015 |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Přijato e-formulářů celkem | 9 449 088 | 13 098 979 | 15 868 014 |
| z toho: přijaté formuláře z ISDS | 395 539 | 1 816 390 | 2 572 305 |
| přijaté formuláře z VREP | 7 701 011 | 10 325 096 | 12 453 566 |
| přijaté formuláře z OSSZ | 14 117 | 14 403 | 11 822 |
| přijaté formuláře z média | 42 | 0 | 0 |
| přijaté formuláře z VZT | 1 338 379 | 943 090 | 830 321 |
| Zamítnuto e-formulářů celkem | 3 606 117 | 3 963 587 | 3 623 938 |
| Celkem zpracováno e-formulářů | 13 055 205 | 16 695 162 | 19 491 952 |

ČSSZ pokračovala v práci na nové podobě stávajících e-Podání a rozšiřovala okruh interaktivních formulářů pro klienty, které postupně uveřejňovala na ePortálu ČSSZ. Také tímto způsobem ČSSZ sleduje svůj cíl nadále podporovat elektronizaci u těch klientů, kteří ji zatím nevyužívají. ČSSZ je připravena na přijímání předepsaných tiskopisů elektronicky, ale zpracovávala také tiskopisy doručené v klasické papírové podobě.

V oblasti e-Podání byly realizovány každoroční úpravy služeb v souladu s platnou legislativou (OSVČ, PVPOJ, NEMPRI). Podávající, respektive vývojáři a SW firmy, byli o změnách v e-Podání průběžně informováni na webu ČSSZ v sekci „Pro SW vývojáře“. Pracovníci call centra technické pomoci upozorňovali elektronicky podávající klienty prostřednictvím rozhraní VREP/APEP na nutnost výměny šifrovacího certifikátu ČSSZ, aby eliminovali problémy s podáním a s tím související dotazy. V polovině roku byla optimalizována chybová hlášení DIS-systému. Došlo ke kategorizaci chyb a zajištění větší vypovídací schopnosti chybových hlášení, aby byla srozumitelnější pro podávající klienty.

Dále ČSSZ v prvním pololetí roku postupně zveřejnila na ePortálu ČSSZ více než 100 tiskopisů v podobě interaktivních formulářů. Tyto tiskopisy obsahují kontroly správnosti vyplnění, umožňují uložení rozpracovaných dat pro pozdější načtení, vytištění vyplněného formuláře a jeho elektronické odeslání. Pro přihlášeného klienta nabízejí navíc funkci předvyplnění dat. Tiskopisy je možné vyplňovat nejen na počítačích, ale i na mobilních zařízeních.



Ve fázi věcného zadání byla koncem roku pro ePortál ČSSZ připravena důchodová kalkulačka. Spuštění této služby umožní klientům ČSSZ, kteří dosáhli nebo v intervalu pěti let od aktuálního roku dosáhnou důchodového věku, provést informativní výpočet starobní důchodu k datu dosažení důchodového věku nebo starobního důchodu před dosažením důchodového věku. K podstatné změně na ePortálu ČSSZ došlo u náhledu na inventuru pohledávek OSVČ za kalendářní rok. Klientům ČSSZ bude inventura za příslušný kalendářní rok k dispozici po dobu pěti let.

V průběhu roku zahájily Generální ředitelství cel (GŘC) a Státní úřad inspekce práce (SÚIP) rutinní využívání B2B/G2G služeb v produkčním prostředí IKR ČSSZ. Cílem využívání B2B služeb je minimalizovat potřebu písemné komunikace mezi úřady navzájem. Automatizace výměny dat přispívá významným způsobem ke zrychlení a zjednodušení procesů v rámci výkonu orgánů státní správy. Dále byly vytvořeny a zpřístupněny B2B/G2G služby určené pro informační systém ESF 2014+, budovaný MPSV, jehož záměrem je získávat a vyhodnocovat informace o stavu účastníků projektů na trhu práce a anonymizovaná data o osobách pro účely evaluace projektů.

Tabulka č. 16: Počet volání služeb ePortálu ČSSZ k 31. 12.

| Název služby | Počet volání | |
|---|---------------|---------------|
| | 2014 | 2015 |
| Informace o dočasné pracovní neschopnosti | 447 | 934 |
| Informace o druhu a výši vyplacených dávek nemocenského pojištění | 563 | 1 626 |
| Informace o pojistných vztazích zaměstnance | 363 | 1 979 |
| Informace o stavu a průběhu vyřizování žádosti o dávku nemocenského pojištění | 1 519 | 2 263 |
| Informace o stavu pohledávek na pojistném a penále vůči zaměstnavateli | 2 132 | 4 118 |
| Informace o stavu pohledávek na pojistném a penále vůči zaměstnavateli - FO | 527 | 656 |
| Informace o výši a druhu pobíraného důchodu | 817 | 1 563 |
| Informace o zaplaceném pojistném na nemocenské pojištění OSVČ | 898 | 1 856 |
| Náhled na ELDP od roku 2004 | 1 194 | 3 950 |
| Náhled na informativní osobní list důchodového pojištění | 6 656 | 20 985 |
| Náhled na inventuru pohledávek OSVČ za předchozí rok | 6 642 | 7 889 |
| Potvrzení o druhu a výši vyplacených dávek nemocenského pojištění | 98 | 101 |
| Potvrzení o výši a druhu pobíraného důchodu | 75 | 99 |
| Potvrzení o bezdlužnosti fyzických osob – OSVČ a zaměstnavatelů | 337 | 530 |
| Potvrzení o bezdlužnosti právnických osob | 748 | 2 187 |
| Potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti | 35 | 48 |
| Přehled dob důchodového pojištění | 833 | 7 966 |
| Žádost o sestavení informativního osobního listu důchodového pojištění | 1 570 | 7 128 |
| Celkem | 25 454 | 65 878 |

ČSSZ má zájem rozšířit přístup klientů k online službám ePortálu ČSSZ. Za tímto účelem byla zpracována studie „Zefektivnění elektronické komunikace klientů ČSSZ“, aby v návaznosti na ni byl vytvořen a předložen k internímu projednání návrh na zajištění vlastního systému identifikace klientů ČSSZ.

Z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, včetně návazných právních předpisů vyplynula pro ČSSZ nutnost identifikovat dopady tzv. eIDAS na elektronické služby Integrovaného informačního systému ČSSZ. Za tímto účelem byla zpracována a předložena k projednání detailní analýza dopadů nařízení eIDAS.



2.4.1. Mezinárodní elektronická výměna dat

V oblasti vytváření informačních a komunikačních vazeb na zahraniční instituce v rámci EU se jedná především o projekt pro zajištění elektronické výměny dat v oblasti důchodového a nemocenského pojištění, vymáhání pohledávek, příslušnosti k právním předpisům a předávání dat horizontálního charakteru (např. identifikace osob) dopadajících do všech zmíněných agend (tzv. projekt EESSI). Kromě činností probíhajících v rámci ČSSZ, jako je analýza, věcná i jazyková korektura jednotlivých strukturovaných elektronických dokumentů (tzv. SEDů) a procesů výměny dat, se ČSSZ aktivně zapojila v pracovních skupinách věcného i technického charakteru a tímto napomáhala a napomáhá budování a ověřování komplexního systému.



2.5. Výběr pojistného na sociální zabezpečení

V roce 2015 činil celkový předpis 395 429 mil. Kč a celkové inkaso 394 507 mil. Kč (příjmy na nemocenské, důchodové pojištění a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti), v roce 2014 činil celkový předpis 375 670 mil. Kč a celkové inkaso 373 273 mil. Kč.

2.5.1 Stav výběru pojistného

Úspěšnost výběru za rok 2015, tj. úspěšnost výběru snížená o prominuté penále, dosáhla 99,8 %, což je o 0,4 % více oproti roku 2014, kdy úspěšnost výběru činila 99,4 %.

Tabulka č. 17: Vývoj celkové úspěšnosti výběru pojistného a příslušenství - v mil. Kč

| Rok | Předpis | Prominuté penále | Předpis upravený o prominuté penále | Inkaso | Úspěšnost výběru snížená o prominuté penále (%) | Úspěšnost výběru (%) |
|-------------|----------------|------------------|-------------------------------------|----------------|---|----------------------|
| 2012 | 365 615 | 169 | 365 784 | 362 097 | 99,0 | 98,9 |
| 2013 | 366 221 | 200 | 366 421 | 362 758 | 99,1 | 99,0 |
| 2014 | 375 670 | 166 | 375 836 | 373 273 | 99,4 | 99,3 |
| 2015 | 395 429 | 203 | 395 632 | 394 507 | 99,8 | 99,7 |

Celkové počty rozhodnutí vydaných v řízení o povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách se v roce 2015 snížily o 22 %. K tomuto poklesu došlo proto, že v souvislosti se zlepšením ekonomické situace jsou dlužníci schopni plnit své odvodové povinnosti včas a řádně a pro vzniklé pohledávky nejsou nuceni využívat institut povolení splátek jako v předchozích obdobích. Ke snížení počtu podaných žádostí o povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách docházelo také v souvislosti s nárůstem zahájených správních exekucí, kdy již nelze tohoto institutu využít. Odvolání v uvedeném řízení byla podávána především proti rozhodnutí o nepovolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách a proti rozhodnutí o zrušení tohoto povolení. Z porovnání celkového počtu vydaných rozhodnutí a nízkého počtu podaných odvolání je zřejmá odborná úroveň a kvalita rozhodovací činnosti spočívající zejména v řádném odůvodnění vydaných rozhodnutí.



Tabulka č. 18: Povolení splátek dle § 20a zákona č. 589/1992 Sb.

| Pracoviště ČSSZ | Povolení splátek | | | | Celkový počet podaných odvolání | Počet odvolání, jímž bylo vyhověno | Počet odvolání, jímž bylo vyhověno (%) |
|--------------------------|--------------------------------|---------------|------------|---------------------|--|---|--|
| | Celkový počet rozhodnutí | z toho | | | | | |
| | | vyhověno | nevyhověno | zrušeno povolení | | | |
| Brno | 4 132 | 2 684 | 187 | 1 261 | 77 | 0 | 0 |
| České Budějovice | 783 | 413 | 122 | 248 | 31 | 1 | 3,23 |
| Hradec Králové | 2 302 | 1 337 | 76 | 889 | 8 | 0 | 0 |
| Ostrava | 2 676 | 1 589 | 143 | 944 | 30 | 0 | 0 |
| Plzeň | 1 079 | 680 | 81 | 318 | 22 | 1 | 4,55 |
| Praha a Střední Čechy | 5 464 | 3 427 | 295 | 1 742 | 73 | 1 | 1,37 |
| Ústí nad Labem | 1 977 | 1 301 | 80 | 596 | 22 | 1 | 4,55 |
| Celkem | 18 413 | 11 431 | 984 | 5 998 | 263 | 4 | 1,52 |

Dlužné částky na pojistném a penále předepisovaly OSSZ zaměstnavatelům k úhradě výkazem nedoplatků, proti kterému mohli zaměstnavatelé podat námitky. Proti rozhodnutí OSSZ o námitkách lze podat v zákonné lhůtě odvolání. Minimální počet podaných námitek proti vysokému počtu vydaných výkazů nedoplatků vyplývá z kvalifikovaného vydávání výkazů nedoplatků.

Tabulka č. 19: Řízení o námitkách proti výkazu nedoplatků jednotlivých pracovišť ČSSZ

| Pracoviště ČSSZ | Počet vydaných výkazů nedoplatků (VN) | Řízení o námitkách proti VN | | |
|-----------------------|---|------------------------------|---|---|
| | | Počet podaných námitek | Počet rozhodnutí, jimiž byl VN zrušen | Počet rozhodnutí, jimiž byl VN potvrzen |
| Brno | 20 846 | 6 | 1 | 1 |
| České Budějovice | 7 691 | 0 | 0 | 0 |
| Hradec Králové | 10 963 | 1 | 0 | 1 |
| Ostrava | 14 597 | 7 | 1 | 5 |
| Plzeň | 9 450 | 1 | 0 | 1 |
| Praha a Střední Čechy | 38 901 | 19 | 2 | 17 |
| Ústí nad Labem | 10 744 | 2 | 0 | 2 |
| Celkem | 113 192 | 36 | 4 | 27 |

Řízení o prominutí penále odstraněním tvrdosti zákona, kdy bylo možné prominout penále zcela nebo zčásti při splnění zákonné podmínky, resp. při plné úhradě pojistného, mělo také vliv na výši pohledávek.



Tabulka č. 20: Rozhodování o promíjení penále – dle vyhlášky MPSV č. 161/1998 Sb.

| Pracoviště ČSSZ | Promíjení penále | | | |
|-----------------------|-----------------------|------------------|--------------------|----------------------|
| | Celkový počet žádostí | Celkově vyhověno | Celkově nevyhověno | Celkově vyhověno (%) |
| Brno | 1 527 | 1 172 | 355 | 76,8 |
| České Budějovice | 131 | 59 | 72 | 45,1 |
| Hradec Králové | 310 | 127 | 183 | 41 |
| Ostrava | 1 035 | 742 | 293 | 71,7 |
| Plzeň | 306 | 164 | 142 | 53,6 |
| Praha a Střední Čechy | 1 212 | 515 | 697 | 42,5 |
| Ústí nad Labem | 433 | 325 | 108 | 75,1 |
| Celkem pracoviště | 4 954 | 3 104 | 1 850 | 62,7 |
| Ústředí ČSSZ | 178 | 169 | 9 | 95 |
| Celkem | 5 132 | 3 273 | 1 859 | 63,8 |

2.5.2. Správa pohledávek, jejich vymáhání a právní zajištění

Oproti stavu k 31. 12. 2014, kdy pohledávky činily 63 867 mil. Kč, došlo v roce 2015 ke snížení pohledávek o 2 591 mil. Kč (snížení o 4,06 %). K 31. 12. 2015 tak ČSSZ evidovala pohledávky vůči plátcům pojistného v celkové výši 61 276 mil. Kč. Z této částky činí:

- dluh na pojistném 35 898 mil. Kč (tj. 58,58 %),
- dluh na penále 24 023 mil. Kč (tj. 39,20 %),
- dluh na pokutách 156 mil. Kč (tj. 0,25 %),
- pohledávky ve splátkovém režimu 1 199 mil. Kč (tj. 1,96 %).

Tabulka č. 21: Struktura pohledávek k 31. 12. 2015 - v mil. Kč

| Plátcí | | Pohledávky | | | | | Procentní podíl |
|--------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|-------------|--------------|-----------------|
| | | celkem | na pojistném | na penále | na pokutách | na ostatním | |
| Odhlášení plátcí | OSVČ - DP | 8 851 | 6 209 | 2 582 | 60 | - | |
| | Zaměstnavatelé | 30 824 | 15 480 | 15 279 | 66 | - | |
| | Celkem | 39 675 | 21 689 | 17 861 | 126 | - | 64,75% |
| Neodhlášení plátcí | OSVČ - DP | 9 670 | 7 181 | 2 472 | 17 | - | |
| | Zaměstnavatelé | 10 732 | 7 029 | 3 690 | 13 | - | |
| | Celkem | 20 402 | 14 210 | 6 162 | 29 | - | 33,30% |
| Splátkový režim | OSVČ - DP | 409 | - | - | - | 409 | |
| | Zaměstnavatelé | 790 | - | - | - | 790 | |
| | Celkem | 1 199 | - | - | - | 1 199 | 1,96% |
| Úhrn | OSVČ - DP | 18 930 | 13 390 | 5 054 | 77 | 409 | |
| | Zaměstnavatelé | 42 346 | 22 509 | 18 969 | 78 | 790 | |
| | Celkem | 61 276 | 35 898 | 24 023 | 156 | 1 199 | 100,00% |
| Procentní podíl | | 100,00% | 58,58% | 39,20% | 0,25% | 1,96% | |

Pozn.: Jednotlivé položky jsou matematicky zaokrouhleny na miliony Kč, proto jejich výsledné úhrny neodpovídají prostým úhmům zobrazených (již zaokrouhlených) dat.

2.5.2.1. Vymáhání a právní zajištění pohledávek na pojistném a příslušenství

Vymáhání a právní zajištění pohledávek bylo realizováno OSSZ dle daňového řádu (zákon č. 280/2009 Sb.) spolu s exekučními náklady, a to všemi dostupnými zákonnými formami správní exekuce a soudního výkonu rozhodnutí (s dále uvedeným omezením), včetně pohledávek s mezinárodním prvkem. Pohledávky ČSSZ byly rovněž přihlašovány a uplatňovány v insolvenčních řízeních dle insolvenčního zákona (zákon č. 182/2006 Sb.).

Tabulka č. 22: Vývoj pohledávek - v tis. Kč

| Rok | Roční změna pohledávek | Roční index (%) |
|-------------|------------------------|-----------------|
| 2009 | 3 915 580 | 107,02 |
| 2010 | 379 366 | 100,64 |
| 2011 | 1 218 591 | 102,03 |
| 2012 | 1 215 058 | 101,99 |
| 2013 | 852 066 | 101,36 |
| 2014 | 489 005 | 100,77 |
| 2015 | -2 591 036 | 95,94 |

Ve správní exekuci bylo vymáháno celkem 149 986 vykonatelných titulů, což je o 2,1 % méně než v roce 2014. V hodnoceném roce vzrostla výše pohledávek vymáhaných ve správní exekuci o 11,4 %



a byly vymoženy pohledávky ve výši 4,6 mld. Kč. Efektivita správní exekuce v tomto období představovala cca 47,0 %. V důsledku ekonomického oživení a díky důslednému přístupu ČSSZ při vymáhání bylo vymoženo cca o 1,8 mld. Kč více než v roce 2014. V hodnoceném roce byly exekuční náklady uhrazeny v celkové výši 29,3 mil. Kč (v roce 2014 bylo uhrazeno 28,5 mil. Kč).

Tabulka č. 23: Vývojový trend správní exekuce a v insolvenčním řízení

| Kraj | Počet | | | |
|-----------------|-----------------|----------------|---|--------------|
| | Správní exekuce | | Přihlášené pohledávky do insolvenčního řízení | |
| | 2014 | 2015 | 2014 | 2015 |
| Hl. m. Praha | 25 299 | 27 773 | 448 | 495 |
| Jihočeský | 8 616 | 8 604 | 454 | 365 |
| Jihomoravský | 11 355 | 11 668 | 388 | 452 |
| Karlovarský | 6 038 | 2 975 | 215 | 220 |
| Královéhradecký | 10 406 | 8 744 | 383 | 394 |
| Liberecký | 8 826 | 8 826 | 230 | 259 |
| Moravskoslezský | 13 787 | 14 102 | 610 | 640 |
| Olomoucký | 5 762 | 6 281 | 312 | 304 |
| Pardubický | 9 236 | 8 252 | 306 | 319 |
| Plzeňský | 6 919 | 8 680 | 285 | 242 |
| Středočeský | 19 011 | 18 003 | 563 | 610 |
| Ústecký | 15 128 | 14 395 | 612 | 594 |
| Vysočina | 6 068 | 5 271 | 174 | 169 |
| Zlínský | 6 817 | 6 412 | 208 | 260 |
| Celkem | 153 268 | 149 986 | 5 188 | 5 323 |

V roce 2015 bylo do insolvenčních řízení přihlášeno 5 323 pohledávek, což je o 135, tedy o 2,6 % více než v roce 2014. Z toho 1 281 pohledávek bylo řešeno v konkurzu. Počet pohledávek řešených oddlužením se proti roku 2014 opět zvýšil na celkových 3 864 (o 11,4 %).

Tabulka č. 24: Vývojový trend počtu správních exekucí z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ

| Pracoviště ČSSZ | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|-----------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Brno | 18 263 | 29 075 | 21 536 | 24 412 | 22 933 | 24 240 | 23 351 |
| České Budějovice | 7 203 | 9 626 | 7 097 | 8 147 | 9 067 | 8 616 | 8 604 |
| Hradec Králové | 9 166 | 12 943 | 11 901 | 15 530 | 17 944 | 19 642 | 16 996 |
| Ostrava | 10 812 | 14 402 | 14 009 | 17 136 | 16 286 | 19 549 | 20 383 |
| Plzeň | 9 865 | 13 220 | 15 004 | 12 845 | 12 435 | 12 957 | 11 655 |
| Praha a Střední Čechy | - | - | - | - | - | 44 310 | 45 776 |
| PSSZ | 9 944 | 13 900 | 18 013 | 23 902 | 28 243 | - | - |
| Střední Čechy | 12 393 | 19 010 | 15 447 | 18 052 | 17 420 | - | - |
| Ústí nad Labem | 24 278 | 28 570 | 23 594 | 22 716 | 22 807 | 23 954 | 23 221 |
| Celkem | 101 924 | 140 746 | 126 601 | 142 740 | 147 135 | 153 268 | 149 986 |



Tabulka č. 25: Počty exekučních příkazů vydaných jednotlivými pracovišti ČSSZ

| Pracoviště ČSSZ | Celkový počet vydaných exekučních příkazů | Počet podaných odvolání do exekučního příkazu | Počet námitek, jimž bylo vyhověno | Počet podaných námitek (%) | Počet odvolání, jimž bylo vyhověno (%) |
|-----------------------|---|---|-----------------------------------|----------------------------|--|
| Brno | 12 698 | 8 | 4 | 0,063 | 0,0315 |
| České Budějovice | 5 528 | 1 | 1 | 0,0181 | 0,0181 |
| Hradec Králové | 9 143 | 3 | 0 | 0,0329 | 0 |
| Ostrava | 10 621 | 6 | 5 | 0,0565 | 0,0471 |
| Plzeň | 5 439 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Praha a Střední Čechy | 19 437 | 6 | 1 | 0,0309 | 0,0052 |
| Ústí nad Labem | 10 918 | 7 | 0 | 0,0642 | 0 |
| Celkem | 73 784 | 31 | 11 | 0,0421 | 0,0149 |

2.5.2.2. Vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem

Počet případů, ve kterých členské státy EU požádaly ČSSZ o spolupráci při řešení pohledávek ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, se v roce 2015 proti předchozímu období nepatrně zvýšil, a to o čtyři žádosti na celkových 120 žádostí, přičemž celková výše pohledávek v těchto řízeních se proti roku 2014 zvýšila z 15,9 mil. Kč na 31,6 mil. Kč.

Výše pohledávek vymožených OSSZ pro členské státy EU se zvýšila v hodnoceném období o 30 % oproti roku 2014, a to na 589 tis. Kč. Jde o částku, kterou OSSZ pro cizí státy skutečně vymohly.

V případě žádostí o spolupráci při řešení pohledávek, které ČSSZ odeslala do členských států EU, se počet odeslaných žádostí v roce 2015 oproti roku 2014 zvýšil pouze o 2 žádosti na 75 žádostí, ale výše takto řešených pohledávek se v hodnoceném období zvýšila o 4,8 mil. Kč. Výše uhrazených pohledávek ČSSZ vymáhaných jinými členskými státy dosáhla ve sledovaném období 782 tis. Kč.

ČSSZ také postupuje v souladu s nařízením rady (ES) č. 1346/2000, o úpadkovém řízení a přihlašuje a uplatňuje své pohledávky v úpadkových řízeních vedených v jiných členských státech EU.

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že systematická práce v oblasti vymáhání s mezinárodním prvkem přináší výsledky, i když realizace pohledávek ČSSZ v jiných členských státech EU je značně náročná, neboť v každém členském státě se s ohledem na vnitrostátní právní úpravu uplatňují poněkud jiná pravidla, u nichž dochází ke změnám.



2.6. Kontrolní činnost

2.6.1. Koordinované rezortní kontroly

V roce 2015 nadále spolupracovaly jednotlivé OSSZ s příslušnými oblastními inspektoráty práce při realizaci tzv. rezortních koordinovaných kontrol. Jejich cílem je zlepšení vymahatelnosti práva, zejména ve vztahu k nelegální práci, nedodržování pracovněprávních předpisů a obcházení placení odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Kontroly jsou zaměřeny zejména na kontrolování nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců.

Spolupráce inspektorátů práce s OSSZ spočívala především v poskytování informací a údajů z registrů, které ČSSZ vede (zejména seznamu zaměstnanců přihlášených u konkrétního zaměstnavatele k účasti na pojištění), případně v provedení určitých šetření. Osobně se zaměstnanci OSSZ společných kontrol účastnili pouze výjimečně. Zahájeno bylo celkem 3 955 rezortních koordinovaných kontrol a ukončeno jich bylo 2 252. Porušení povinností zaměstnavatele v sociálním pojištění bylo zjištěno pouze ve 28 případech, v té souvislosti byla uložena dvě nápravná opatření, vydáno bylo 11 platebních výměrů s částkou k úhradě ve výši cca 132 tis. Kč a byly uloženy dvě pokuty.

2.6.2. Vnější kontrola

2.6.2.1. Kontrola plnění povinností zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení

Kontrolu plnění povinností zaměstnavatelů v důchodovém a nemocenském pojištění a plnění jejich povinností jako plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti provádějí OSSZ v souladu s příslušnými právními předpisy. U zaměstnavatelů tak bylo uskutečněno celkem 106 958 kontrol, což v průměru představuje 426 kontrol denně. Z uvedeného počtu bylo 19 529 kontrol neplánovaných. Tyto kontroly se provádějí zejména z důvodu zániku kontrolovaných subjektů jako tzv. kontroly likvidační. V průběhu roku 2015 obdržely OSSZ 629 podnětů k provedení kontroly od jiných subjektů.

Zaměstnavatelé ke kontrole v roce 2015 předložili 7 032 192 mzdových listů, kromě nich bylo nutné zkontrolovat i další podklady a účetní doklady. Na základě kontrolních nálezů bylo vydáno 3 460 platebních výměrů, kterými bylo zaměstnavatelům předepsáno k úhradě dlužné pojistné a penále ve výši 57,9 mil. Kč, z toho přibližně 38,5 mil. Kč činilo dlužné pojistné a cca 19,4 mil. Kč činilo vypočtené penále. Kontrolovaným zaměstnavatelům bylo za neplnění povinností, zejména ohlašovacích povinností a povinností při vedení ELDP, uloženo 1 845 pokut ve výši zhruba 5,2 mil. Kč. K odstranění zjištěných nedostatků bylo v rámci 1 339 kontrol uloženo 1 670 nápravných opatření.

Tabulka č. 26: Kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v oblasti sociálního zabezpečení

| Kraj | Počet kontrol | Vystavené platební výměry | | | | Uložené pokuty | |
|---------------------------|----------------|---------------------------|------------------|---------------|--------------------------|----------------|------------------|
| | | Počet | Výše (v tis. Kč) | | | Počet | Výše (v tis. Kč) |
| | | | Dlužné pojistné | Penále | Celkem pojistné + penále | | |
| Hl. m. Praha | 23 479 | 470 | 10 097 | 3 337 | 13 433 | 172 | 850,0 |
| Jihočeský | 6 124 | 187 | 782 | 168 | 950 | 66 | 195,1 |
| Jihomoravský | 12 875 | 308 | 2 840 | 770 | 3 610 | 119 | 174,7 |
| Karlovarský | 2 778 | 145 | 960 | 211 | 1 171 | 142 | 300,0 |
| Královéhradecký | 4 923 | 246 | 2 327 | 458 | 2 785 | 177 | 340,8 |
| Liberecký | 3 820 | 146 | 1 309 | 294 | 1 603 | 100 | 309,0 |
| Moravskoslezský | 10 294 | 383 | 3 621 | 914 | 4 535 | 157 | 576,5 |
| Olomoucký | 5 608 | 201 | 1 180 | 258 | 1 439 | 178 | 394,7 |
| Pardubický | 4 536 | 242 | 2 916 | 578 | 3 494 | 181 | 323,0 |
| Plzeňský | 5 055 | 170 | 7 071 | 11 087 | 18 158 | 169 | 500,5 |
| Středočeský | 11 000 | 405 | 2 104 | 628 | 2 732 | 52 | 179,0 |
| Ústecký | 6 580 | 222 | 1 170 | 344 | 1 514 | 181 | 593,0 |
| Vysočina | 4 219 | 130 | 585 | 122 | 707 | 43 | 146,3 |
| Zlínský | 5 667 | 205 | 1 546 | 288 | 1 833 | 108 | 357,1 |
| Celkem v roce 2015 | 106 958 | 3 460 | 38 508 | 19 457 | 57 964 | 1 845 | 5 239,7 |
| Celkem v roce 2014 | 106 104 | 2 741 | 30 978 | 10 375 | 41 353 | 1 406 | 4 179,0 |

2.6.2.2. Kontroly dodržování režimu dočasně práceneschopných

Pracovníci vykonávající kontrolu dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců provedli celkem 154 610 kontrol, u 35 288 pojištěnců vzniklo podezření na porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce (tzv. počet záchytů). Podíl záchytů na celkovém počtu provedených kontrol činil v roce 2015 necelých 23 %, což je obdobné jako v roce 2014. Porušení režimu bylo potvrzeno u více než 13 % z celkového počtu záchytů. Na základě ověřených porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce bylo v roce 2015 vydáno 3 650 správních rozhodnutí o krácení nebo odnětí nemocenského, což je oproti roku 2014 nárůst o necelých 8 %.

Tabulka č. 27: Kontrola dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců

| Stav za období a kraj | Počet provedených kontrol | Počet záhytů | Počet ověřených porušení | Počet postihů |
|-----------------------|---------------------------|---------------|--------------------------|---------------|
| Celkem ČR 2010 | 185 651 | 48 809 | 4 993 | 3 468 |
| Celkem ČR 2011 | 151 951 | 37 142 | 4 337 | 3 004 |
| Celkem ČR 2012 | 151 410 | 33 933 | 4 159 | 2 977 |
| Celkem ČR 2013 | 146 025 | 32 770 | 3 662 | 2 609 |
| Celkem ČR 2014 | 167 744 | 36 791 | 4 468 | 3 391 |
| Hl. m. Praha | 7 437 | 2 242 | 213 | 111 |
| Jihočeský | 8 040 | 1 913 | 184 | 120 |
| Jihomoravský | 20 493 | 4 065 | 330 | 264 |
| Karlovarský | 7 983 | 1 602 | 318 | 241 |
| Královéhradecký | 11 840 | 2 308 | 329 | 260 |
| Liberecký | 6 234 | 1 279 | 220 | 202 |
| Moravskoslezský | 17 206 | 4 593 | 472 | 331 |
| Olomoucký | 12 293 | 2 597 | 319 | 249 |
| Pardubický | 10 641 | 2 350 | 429 | 320 |
| Plzeňský | 13 729 | 3 401 | 601 | 520 |
| Středočeský | 15 841 | 3 590 | 371 | 281 |
| Ústecký | 11 263 | 2 868 | 495 | 417 |
| Vysočina | 4 977 | 946 | 126 | 113 |
| Zlínský | 6 633 | 1 534 | 301 | 221 |
| Celkem ČR 2015 | 154 610 | 35 288 | 4 708 | 3 650 |

2.6.2.3. Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti

Posudkoví lékaři provedli 166 991 kontrol posuzování DPN u ošetřujících lékařů. Na základě nich vypracovali 1 143 posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti.

Tabulka č. 28: Počet provedených kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti a počet posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti k 31. 12.

| Činnost Kraj | Kontrola posuzování PN | | Posudky k ukončení PN rozhodnutím OSSZ | |
|------------------|------------------------|----------------|---|--------------|
| | 2014 | 2015 | 2014 | 2015 |
| Hl. m. Praha | 7 591 | 6 267 | 32 | 16 |
| Jihočeský | 15 998 | 14 067 | 241 | 278 |
| Jihomoravský | 26 023 | 20 812 | 83 | 86 |
| Karlovarský | 5 655 | 3 281 | 17 | 16 |
| Královéhradecký | 16 771 | 18 062 | 30 | 10 |
| Liberecký | 12 470 | 9 159 | 33 | 14 |
| Moravskoslezský | 13 667 | 12 410 | 322 | 417 |
| Olomoucký | 20 525 | 18 574 | 24 | 33 |
| Pardubický | 11 541 | 12 675 | 11 | 1 |
| Plzeňský | 6 403 | 7 083 | 30 | 60 |
| Středočeský | 14 303 | 15 183 | 61 | 65 |
| Ústecký | 13 744 | 14 812 | 45 | 27 |
| Vysočina | 5 038 | 5 278 | 59 | 63 |
| Zlínský | 8 259 | 9 328 | 55 | 57 |
| Celkem ČR | 177 988 | 166 991 | 1 043 | 1 143 |



2.6.3. Vnitřní kontrola, audit a stížnosti

2.6.3.1. Vnitřní kontrola

V roce 2015 pokračoval proces provádění vnitřní kontroly územních organizačních jednotek a pracovišť ČSSZ s cílem komplexně prověřovat činnost v tříletém cyklu. V průběhu roku bylo celkem provedeno 33 plánovaných interních kontrol v rámci celé ČSSZ. Tyto kontroly byly zaměřeny především na:

- kvalitu rozhodování a oprávněnosti výplat dávek nemocenského pojištění,
- ekonomické činnosti,
- proplácení faktur,
- hospodaření s majetkem a prostředky státního rozpočtu,
- přehledy o příjmech a výdajích OSVČ,
- pokladny výběru pojistného,
- rozhodování o pozůstalostních důchodech.

Nedostatky zjištěné při jednotlivých kontrolách byly charakteru administrativních a formálních pochybení. Nebylo zjištěno závažné pochybení systémového charakteru ani neefektivní nakládání s finančními prostředky. K nápravě zjištěných nedostatků bylo vedoucími zaměstnanci přijato celkem 23 nápravných opatření zaměřených především na zlepšení kvality kontrolovaných procesů či na zlepšení organizace práce.

2.6.3.2. Interní audit

Oddělení interního auditu vykonalo celkem 11 auditů. Z hlediska charakteru auditů byl plán rovnoměrně rozložen mezi audity finanční, systému a výkonu. Nedílnou součástí auditní činnosti oddělení byly i audity v oblasti informačních a komunikačních technologií. Tematicky byly plánované audity zaměřeny jednak na dílčí procesy a pracovní postupy uplatňované v agendách souvisejících s mandatorními příjmy a výdaji a jednak na problematiku fyzické, personální a technologické bezpečnosti a na správu výpočetní techniky. Auditní týmy ověřovaly výkon auditovaných agend a oblastí jak v ústředí ČSSZ, tak i na 32 územních organizačních jednotkách, tj. přibližně v jedné třetině jejich celkového počtu.

Stejně jako v letech minulých i v roce 2015 auditorské týmy při realizaci každého auditu vždy vyhodnocovaly nastavení a funkčnost vnitřního kontrolního systému v dané auditované oblasti. Cílem tohoto hodnocení bylo zejména ověření nastavení schvalovacích postupů u finančních operací, nastavení kompetencí pro výkon činností v šetřených agendách a účinnost metodického řízení daných agend. Dva z auditů byly přímo zaměřeny na problematiku řízení rizik v ověřované oblasti a na účinnost konkrétních kontrolních mechanismů, které působí ochranně, tj. podílí se na předcházení naplnění identifikovaných rizik.

Interní audity v oblasti IKT byly zaměřeny zejména na bezpečnost, a to jak dle norem ČSN ISO/IEC řady 27000, tak i na zajištění bezpečnosti územních organizačních jednotek včetně bezpečnosti zaměstnanců v souvislosti s možným napadením ze strany klienta. Bezpečnostní audity byly v oblasti IKT doplněny auditem, jehož cílem bylo prověření procesů provádění servisní péče a údržby výpočetní techniky v majetku ČSSZ.

Auditorské týmy z auditů provedených a projednaných v hodnoceném roce předaly věcně příslušným útvarům celkem 34 doporučení. Tato doporučení se týkala zejména optimalizace vnitřních kontrolních mechanismů, revize a aktualizace vnitřních organizačních směrnic, úpravy pracovních postupů a dokumentace s cílem snížit administrativní zátěž zaměstnanců, problematiky personální bezpečnosti



a zabezpečení režimových pracovišť. Auditorská doporučení byla v závislosti na typu auditu projednána s vedením auditovaných organizačních jednotek nebo s vlastníky procesů. Vedoucí zaměstnanci k odstranění formulovaných zjištění přijali opatření v intencích navržených doporučení. Součástí závěrů z auditních šetření byly i identifikované příležitosti pro zkvalitnění výkonu činností a řízení procesů.

V rámci následné monitorovací činnosti bylo také provedeno ověřování stavu realizace doporučení navržených na základě auditů provedených v letech 2013 a 2014. Ve dvou případech mělo toto ověřování charakter následného auditu.

V souladu s vládní koncepcí boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a akčním plánem boje s korupcí na rok 2015 byla zpracována aktualizace protikorupčního programu ČSSZ včetně postupů pro jeho realizaci. Veškeré základní informace k *Protikorupčnímu programu ČSSZ* jsou zveřejněny na úvodním listu webových stránek ČSSZ. Vedoucími zaměstnanci byla věnována zvýšená pozornost oblastem s vyšším rizikem možného korupčního jednání, což jsou pracoviště, kde se rozhoduje o dávkách nebo o pojistném, případně další rozhodovací činnosti, kde dochází k přímému kontaktu s klientem. Eliminaci rizika korupčního jednání pomáhá v podmínkách ČSSZ zejména nastavení procesů a pracovních postupů tak, aby v co největší míře bylo preferováno jednání v klientských centrech, případně jednání před svědkem, doklady a potvrzení pro klienty byly kontrolovány metodou „čtyř očí“, žádosti klientů posuzovány v komisi nebo opět alespoň metodou „čtyř očí“, výpočty dávek zabezpečeny vícestupňovou kontrolou a provádění namátkových manažerských kontrol vedoucími zaměstnanci organizačních jednotek napříč všemi agendami. Ze strany zaměstnanců v ČSSZ nebylo zjištěno žádné korupční nebo obdobně závadné chování.

2.6.3.3. Vyřizování stížností

V roce 2015 vzrostl absolutní počet vyřízených stížností i procentuální podíl oprávněných stížností oproti roku 2014. Hlavní podíl na zvýšení počtu přijatých i vyřízených oprávněných stížností má agenda související se zvyšováním procentní výměry starobních důchodů za další dobu pojištění při současném pobírání důchodu dle ustanovení § 34 zákona o důchodovém pojištění, která ČSSZ přibyla navíc ke stávajícím úkolům, aniž by však byly navýšeny personální kapacity ČSSZ. Zvýšený počet stížností, a to i oprávněných, byl dále zaznamenán v souvislosti s výplatou dávek nemocenského pojištění Pražskou správou sociálního zabezpečení, kde však byl nepříznivý stav organizačním zásahem ještě v průběhu roku 2015 konsolidován. Počet oprávněných stížností lze považovat za poměrně příznivý vzhledem k celkovému objemu agendy zpracovávané ČSSZ.

Při vyřizování stížností zůstává prioritou vstřícnost ke klientovi, pohotové řešení jeho problému a vyřízení podání v zákonné lhůtě. V případě zjištěného pochybení pak důsledné prověření příčin a na základě poznatků získaných ze šetření pak zprostředkování zpětné vazby příslušnému útvaru.

Tabulka č. 29: Počet vyřízených stížností

| Rok | 2013 | 2014 | 2015 |
|---|-------|------|-------|
| Počet vyřízených stížností | 799 | 742 | 825 |
| Počet oprávněných stížností | 232 | 118 | 140 |
| Poměr oprávněných stížností k vyřízeným (%) | 29,04 | 15,9 | 16,97 |



2.7. Lékařská posudková činnost

V roce 2015 pokračoval trend vysokého počtu žádostí o posudek. Přijatá opatření a nastavená kritéria umožnila udržet dobu potřebnou pro vypracování posudku na minimální délce, která v průměru činila 37,4 dne. Důraz byl kladen nejen na dodržování správních lhůt, ale i na kvalitu, která byla předmětem pravidelné recenzní a kontrolní činnosti. Zefektivnilo se stanovování kontrolních lékařských prohlídek, což by se výrazněji mělo projevit v nadcházejícím období. Ve spolupráci s věcně příslušným útvarem MPSV byla uvedena do praxe metodika zpřesňující posuzování zdravotního stavu pro účely přiznání příspěvku na péči a byly zpracovány postupy pro oblast pracovní rehabilitace v průběhu dočasné pracovní neschopnosti.

Základním předpokladem pro samostatný výkon povolání lékaře LPS ČSSZ je jeho zvláštní odborná způsobilost v oboru posudkové lékařství (certifikovaný kurz). V průběhu roku atestovalo z tohoto oboru celkem 9 lékařů. Do specializační přípravy k získání zvláštní odborné způsobilosti bylo zapojeno 42 lékařů. V rámci celoživotního vzdělávání lékařů se uskutečnilo 7 dvoudenních konferencí pro lékaře posudkové služby ČSSZ v jednotlivých regionech ČR s celkovým počtem 400 účastníků, nově byl navíc pro posudkové lékaře uspořádán kazuistický den. Náplň konferencí zajišťoval odbor LPS ČSSZ a Společností lékařů sociálního zabezpečení (SLSZ) ve spolupráci s katedrou posudkového lékařství Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ). Jednalo se o přednášky odborníků z vybraných klinických oborů a o posudkovou problematiku zaměřenou na metodiku posuzování zdravotního stavu a na rozbor posudkově problematických případů, kterou přednášeli lékaři LPS ČSSZ či odboru posudkové služby MPSV. Pokračovaly též vzdělávací akce pro referentky LPS, které probíhaly na krajské i celorepublikové úrovni. Ve spolupráci s IPVZ proběhly dva inovační kurzy, ve spolupráci se Společností posudkového lékařství České lékařské společnosti JEP se uskutečnily dvě vzdělávací akce, další dvě akce pro posudkové lékaře uspořádala Společnost lékařů sociálního zabezpečení ČLS JEP.



2.7.1. Řízení v prvním stupni

V roce 2015 bylo pro účely poskytování dávek a služeb sociálního zabezpečení, podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, vypracováno LPS OSSZ celkem 421 221 posudků (což je o 4 419 méně než v roce 2014). V rámci druhoinstančního řízení bylo vypracováno 7 865 posudků. Celkem posudkoví lékaři vypracovali 429 086 posudků. Pro dávky poskytované ČSSZ (pojistné systémy) bylo vypracováno 173 043 posudků, pro nepojistné systémy sociálního zabezpečení 256 043 posudků. Posudky pro pojistné systémy tak představovaly 40,33 %, zatímco posudky pro účely nepojistných systémů představovaly 59,67 % objemu vypracovaných posudků.

2.7.1.1. Posuzování invalidity

Počet posudků pro účely invalidity činil 142 829, tj. o 4 292 méně než v roce 2014 (pokles o 2,92 %).

2.7.1.1.1. Zjišťovací lékařské prohlídky

Zjišťovacích lékařských prohlídek invalidity bylo provedeno 52 550, což je o 1 332 případů více ve srovnání s rokem 2014 (nárůst o 2,60 %). Invalidita třetího stupně byla zjištěna v 12 902 případech, tj. v 24,55 % (v roce 2014 v 25,55 %), invalidita druhého stupně byla uznána v 6 208 případech, tj. v 11,81 % (v roce 2014 v 11,82 %), invalidita prvního stupně byla uznána v 18 734 případech, tj. v 35,65 % (v roce 2014 v 34,71 %), invalidita nebyla uznána v 14 706 případech, tj. v 27,99 % (v roce 2014 v 27,92%).

2.7.1.1.2. Kontrolní lékařské prohlídky

Kontrolních lékařských prohlídek (KLP) invalidity bylo provedeno 76 384, tj. o 6 251 méně než v roce 2014. Trvání invalidity bylo potvrzeno v 73 866 případech, tj. v 96,70 % (v roce 2014 v 96,33 %). V rámci KLP byla invalidita odznamenána ve 2 518 případech, tj. v 3,30 % (v roce 2014 3,66 %). Z celkového počtu KLP byla invalidita třetího stupně uznána ve 25 584 případech, tj. v 33,49 % (v roce 2014 to bylo ve 34,12 % případů), invalidita druhého stupně v 15 792 případech, tj. v 20,67 % (v roce 2014 v 20,37 %) a invalidita prvního stupně ve 32 490 případech, tj. v 42,54 % (v roce 2014 v 41,85 %).

2.7.1.1.3. Posouzení na základě žádosti o změnu stupně invalidity

Na základě žádosti o změnu stupně invalidity bylo vypracováno 13 895 posudků. Stejný stupeň invalidity byl ponechán v 5 567 případech, tj. v 40,06 %. Invalidita třetího stupně byla uznána v 5 241 případech, tj. v 37,72 %, (v roce 2014 to bylo v 39,04 %), invalidita druhého stupně v 5 306 případech, tj. v 38,18 % (v roce 2014 ve 37,27 %) a invalidita prvního stupně ve 3 279 případech, tj. v 23,60 % (v roce 2014 ve 23,21 %). Žádný stupeň invalidity byl zjištěn v 69 případech.

2.7.1.2. Ostatní posudky pro ČSSZ

2.7.1.2.1. Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby

Pro tyto účely bylo vypracováno 20 964 posudků, což je o 2 033 případů více než v předchozím roce (nárůst o 10,74 %). Prodloužení výplaty nemocenského po uplynutí podpůrní doby bylo doporučeno v 18 062 případech (tj. v 86,16 %), ve 2 902 případech (13,84 %) prodloužení doporučeno nebylo.



2.7.1.2.2. Posuzování bezmocnosti

Bezmocnost (podle právní úpravy do 31. 12. 2006) byla posouzena v 54 případech, což je o 4 případy více než v roce 2014 (nárůst o 8 %), z toho částečná bezmocnost byla uznána v 7 případech, převážná v 29 případech, úplná v 5 případech a žádný stupeň bezmocnosti byl konstatován ve 13 případech.

2.7.1.2.3. Posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dítěte

Posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dítěte bylo provedeno ve 184 případech, což je o 2 případy méně než v roce 2014 (pokles o 1,08 %), z toho ve 147 případech (79,89 %) byl uznán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, ve 37 případech (20,11 %) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav uznán nebyl.

2.7.1.3. Posudky pro jiné subjekty

Posudky vypracované pro potřeby dávek nepojistného systému tvořily 59,67 % všech vypracovaných posudků, celkem pro ně bylo provedeno 256 043 posudků.

2.7.1.3.1. Posuzování stupně závislosti pro přiznání příspěvku na péči

Největší podíl z posudků pro nepojistné systémy tvořilo posuzování stupně závislosti pro účely přiznání příspěvku na péči (55,47 %). Pro tyto účely bylo vypracováno 142 018 posudků (o 3 628 více než v roce 2014). Závislost byla uznána v 124 625 případech, tj. v 87,75 % (v roce 2014 v 87,52 %). Z toho byla uznána závislost 1. stupně ve 36 089 případech (25,41 %), 2. stupně ve 37 396 případech (26,33 %), 3. stupně ve 30 535 případech (21,50 %) a závislost 4. stupně v 20 605 případech (14,51 %). Žádný stupeň závislosti byl konstatován v 17 393 případech (12,25 %).

2.7.1.3.2. Posuzování zdravotního stavu pro poskytování průkazu osoby se zdravotním postižením

Posouzení zdravotního stavu pro účely poskytování průkazů OZP bylo provedeno v 91 215 případech (v roce 2014 činil tento počet 97 528), z toho byl u 28 847 případů zjištěn zdravotní stav odpovídající přiznání průkazu TP (31,63 %), v 37 816 případech průkazu ZTP (41,45 %) a v 16 224 byl zjištěn zdravotní stav odpovídající nároku na průkaz ZTP/P (17,79 %). Přiznání průkazu OZP nebylo v souvislosti se zjištěným zdravotním stavem doporučeno v 8 328 případech (9,13 %).

2.7.1.3.3. Jiné posudky pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče

Jednalo se o posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na mobilitu a pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku.

Pro účely příspěvku na mobilitu bylo vypracováno 11 posudků, z toho byl uznán nárok na příspěvek v 6 případech (54,55 %).

Pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku bylo vypracováno celkem 13 170 posudků. Z toho bylo:

- 3 850 posudků pro účely přiznání zvláštní pomůcky pro osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, uznáno bylo 2 456 případů (tj. 63,79 %),
- 1 980 posudků pro účely přiznání zvláštní pomůcky pro osobu s těžkým zrakovým postižením, uznáno bylo 1 726 (tj. 87,17 %),
- 379 posudků pro účely přiznání zvláštní pomůcky pro osobu s těžkým sluchovým postižením, uznáno bylo 223 (tj. 58,84 %) a
- 6 961 posudků pro účely příspěvku na zakoupení motorového vozidla, uznáno bylo 2 750 (tj. 39,51 %).



2.7.2. Řízení ve druhém stupni

2.7.2.1. Řízení o námitkách (oblast důchodového pojištění)

Pro účely řízení o námitkách ve věcech důchodového pojištění (tj. posouzení invalidity, posouzení DNZS dítěte) bylo vypracováno 7 382 posudků, z toho 2 posudky se týkaly námitkového řízení ve věci DNZS dítěte. Počet 7 380 námitkových posudků o invaliditě představuje 5,17 % ze všech prvoinstančních posudků vypracovaných pro tyto účely. Z celkového počtu druhoinstančních posudků o invaliditě byl potvrzen posudek první instance v 81,49 %, ke snížení stupně invalidity došlo v 1,72 % a stupeň invalidity byl zvýšen v 16,79 % případů.

2.7.2.2. Odvolací řízení (oblast nemocenského pojištění)

V odvolacím řízení proti rozhodnutí OSSZ o ukončení DPN bylo v roce 2015 vypracováno 82 posudků (tj. o 95,24 % více než v roce 2014). Z toho nebylo vyhověno v 78 případech, tj. v 95,12 % byl potvrzen posudek první instance (v roce 2014 byl potvrzen posudek první instance v 88,10 %).

V odvolacím řízení správním proti neprodloužení vyplácení nemocenského po uplynutí podpůrní doby bylo vypracováno 132 posudků (o 2 více než v roce 2014), z toho v 58 případech bylo doporučeno žadateli vyhovět (v roce 2014 bylo vyhověno v 52 případech).



2.8. Správa dat sociálního pojištění

Údajová základna spravuje podkladové materiály pojištěnců, které jsou na ČSSZ předávány a které se následně stávají součástí většiny rozhodovacích činností ČSSZ, a zároveň zajišťuje aktualizaci databáze údajů o jednotlivých účastnících pojištění, kterou využívají všechny centralizované agendy v celé ČSSZ. Bezchybnost údajů o pojištěncích je tedy nezbytnou podmínkou pro vyhledávání dat ve všech databázích ČSSZ a pro rychlé vyřízení požadavků klientů, proto se průběžně provádí aktualizace databáze identifikačních údajů pojištěnců, odstraňují se případné duplicity a chyby. Aktualizace je zajišťována převážně automatizovaně údaji ze Základních registrů. V průběhu roku byly zpřístupněny kompozitní služby agendových informačních systémů evidence obyvatel a cizinců. Ke klasickému zpracování bylo v roce 2015 postoupeno 393 801 změn a oprav identifikačních údajů pojištěnců. Ve srovnání s předchozími roky došlo k dalšímu snížení referentem prováděných oprav, což je důkazem zvyšující se kvality evidovaných dat.

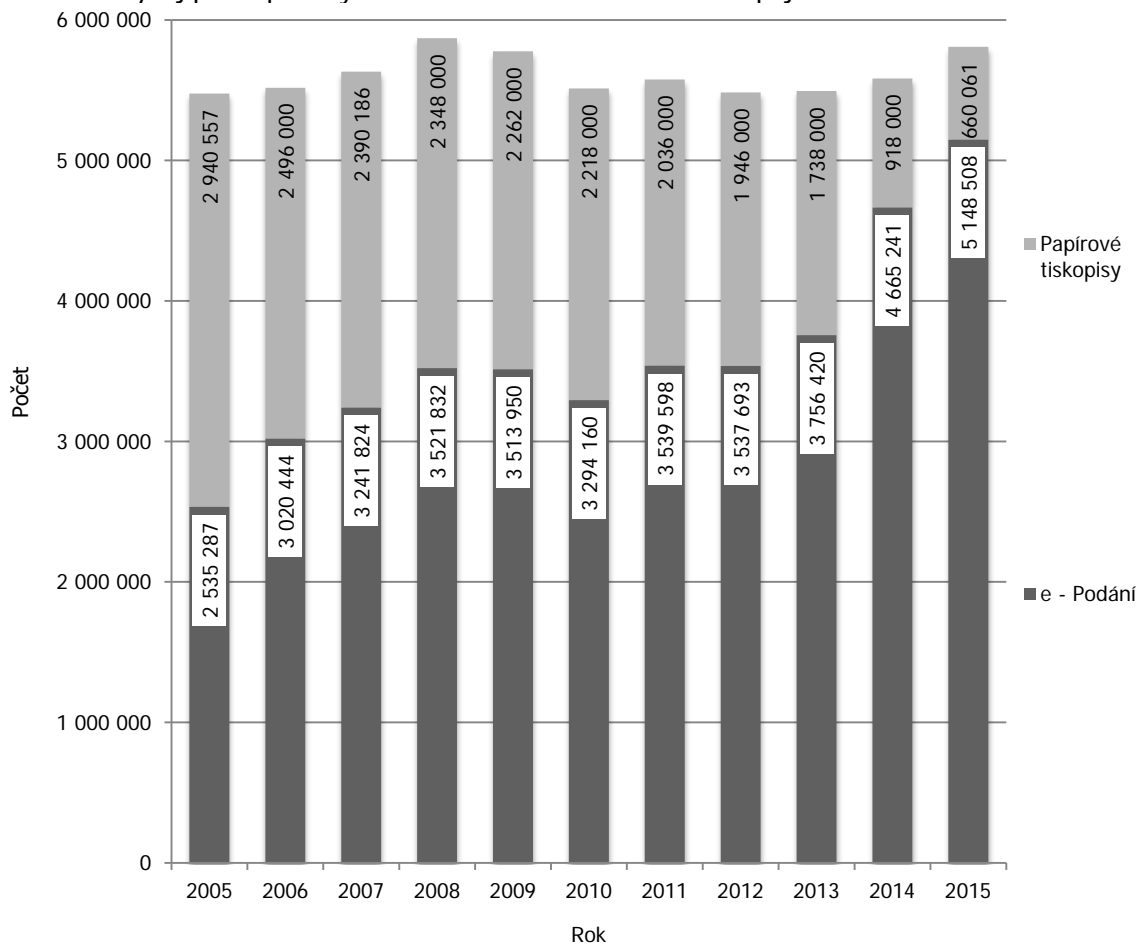
V roce 2015 bylo zpracováno 830 321 papírových tiskopisů přihlášek a odhlášek zaměstnanců k nemocenskému pojištění a oznámení o nástupu do zaměstnání a v elektronické podobě bylo přijato 2 560 091 formulářů. V kontrolní lince bylo zpracováno 171 668 těchto kolizních dokladů. Ročních evidenčních listů důchodového pojištění (ELDP) vyhotovených na tiskopisech bylo zpracováno 660 061, z toho 462 308 ELDP za rok 2014, kdy pracovní činnost trvala po 31. 12. 2014. Elektronicky bylo přijato 5 148 508 ELDP. Vedle ročních ELDP bylo zpracováno 744 946 evidenčních listů a jiných dokladů předaných s novými žádostmi o dávku důchodového pojištění nebo uložených v dávkových spisech důchodového pojištění. V rámci vytěžování údajů z elektronických image bylo zpracováno 683 671 ELDP. Do DMS bylo naskenováno 480 213 dokladů, z toho 58 929 tuzemských a zahraničních nárokových podkladů.

V oblasti digitalizace finalizovala ČSSZ budování individuálních kont pojištěnců, která představují přehled dob pojištění, náhradních dob, vyměřovacích základů a vyloučených dob. Jedná se o završení několikaletého úsilí o vytvoření centralizované údajové základny pro provádění důchodového pojištění, které spočívalo ve sběru milionů údajů, jejich kontrole a unifikaci do formy jednotných datových vět. Konta obsahují téměř 155 milionů digitalizovaných nárokových podkladů. Bylo provedeno 157 749 oprav a změn přiřazení nárokových podkladů a datových vět. V rámci konsolidace databáze nárokových podkladů bylo konsolidováno 468 923 individuálních kont pojištěnců. Z tohoto počtu bylo zpracováno:

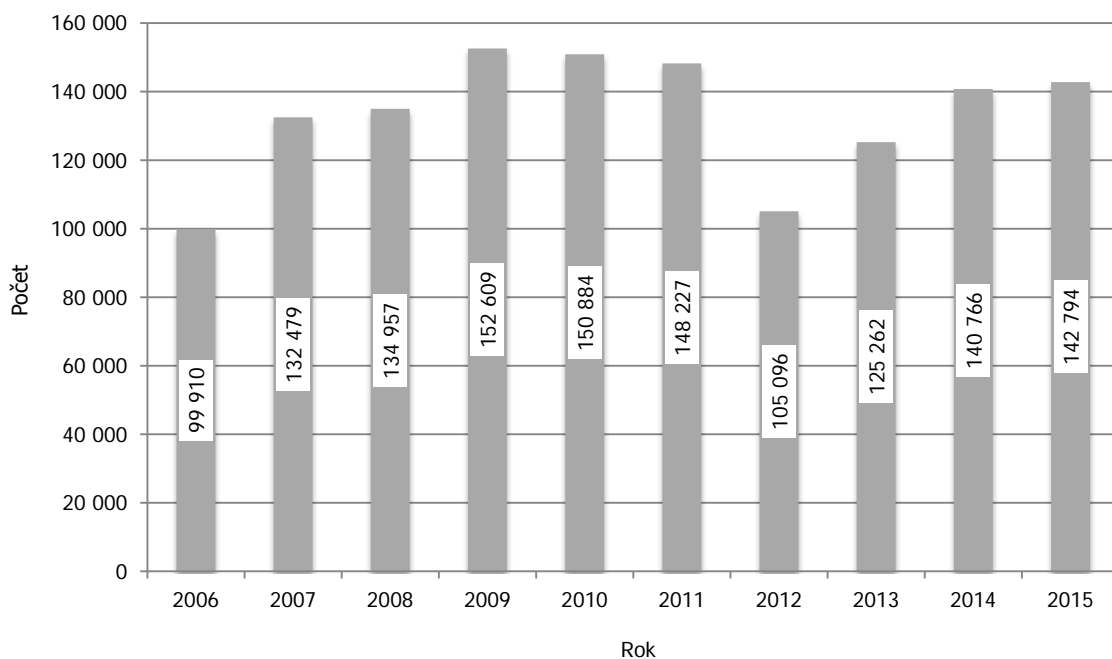
- 164 347 kont při řízení o dávku důchodového pojištění,
- 141 053 kont v rámci poskytování informací klientům na základě žádosti o informativní osobní list důchodového pojištění,
- 163 523 kont bez vnějšího podnětu cíleným výběrem z databáze nárokových podkladů.

V roce 2015 ČSSZ odeslala 103 063 přehledů dob důchodového pojištění pojištěncům tzv. předdůchodových ročníků – mužům ročníku narození 1954, ženám ročníku narození 1957. Dotčená skupina občanů měla možnost seznámit se s údaji evidovanými u ČSSZ, prověřit úplnost evidovaných dob pojištění, případně aktivně začít řešit zjištěné nedostatky tak, aby mohla v budoucnu splnit jednu ze zákonných podmínek nároku na dávku důchodového pojištění. ČSSZ zpětně kontaktovalo přes 17 tisíc občanů (cca 17 % z celkového počtu obeslaných), kteří aktivitu ČSSZ hodnotili převážně pozitivně.

Graf č. 13: Vývoj počtu podaných evidenčních listů důchodového pojištění



Graf č. 14: Vývoj počtu vyřízených informativních osobních listů důchodového pojištění





Tabulka č. 30: Statistika konsolidace údajové základny k 31. 12.

| Typ agendy | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Dokumentů skenováno | 2 785 864 | 2 499 410 | 1 796 886 | 1 879 522 |
| z toho ročních evidenčních listů | 1 946 000 | 1 738 000 | 918 000 | 660 061 |
| Diferencí v záznamech optického archivu opraveno | 356 667 | 190 602 | 142 558 | 157 749 |
| V rámci konsolidace údajové základny upraveno IKP | 486 550 | 1 346 242 | 614 897 | 468 923 |
| Provedeno změn a oprav identifikačních údajů v KE | 754 609 | 596 705 | 418 672 | 393 801 |
| Přiděleno evidenčních čísel pojištěnců | 29 497 | 28 141 | 34 614 | 47 074 |

ČSSZ též iniciuje přidělení nebo přešetření rodného čísla Ministerstvem vnitra ČR, případně přiděluje vlastní identifikátor k zaevidování osoby pro účely sociálního pojištění, tzv. *Evidenční číslo pojištěnce*.

Aktuálnost a správnost dat, která spravuje ČSSZ, jsou také důvodem velmi častých dotazů externích subjektů, které mají ze zákona právo na poskytnutí informací.



2.8.1. Poskytování informací z registrů ČSSZ

Při plnění informační povinnosti byly v roce 2015 poskytovány informace z registru pojištěnců nejčastěji:

- soudům (19 351),
- Policii ČR (11 359),
- dalším orgánům veřejné správy, např. celním úřadům, finančním úřadům, městským úřadům, soudním exekutorům, atd. (71 201).

Naprostá většina těchto podání byla v roce 2015 uskutečňována datovými zprávami zasílanými prostřednictvím informačního systému datových schránek.

Z důvodu příslušnosti k přiznání dávky důchodového pojištění byly z evidence ČSSZ předány Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany a Ministerstvu spravedlnosti informace o 4 400 příslušnících ozbrojených složek státu.

Tabulka č. 31: Statistika poskytování informací z registrů¹⁾

| Typ agendy | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---|---------|---------|---------|---------|
| Žadostí o informativní osobní list důchodového pojištění (IOLDP) vyřízeno | 105 096 | 125 262 | 140 766 | 142 794 |
| Žadostí o průběh pojištění do ciziny vyřízeno | 14 359 | 14 263 | 13 373 | 13 186 |
| Poskytnutí informací o dobách pojištění státním orgánům ve formě rešerší | 5 860 | 6 642 | 6 207 | 7 779 |
| Poskytnutí informací z registru pojištěnců | 99 072 | 87 907 | 94 982 | 101 912 |
| Žadostí o ověření rodného čísla na Ministerstvo vnitra předáno | 391 | 89 | 18 | 5 |

Pozn.: ¹⁾ Jedná se o údaje za ústředí ČSSZ.

2.8.2. Otevřená data

ČSSZ zveřejnila koncem roku 2015 na adrese: <https://data.cssz.cz> portál pro publikaci a vizualizaci otevřených dat. Otevřená data jsou strojově čitelná data publikovaná na internetu a představují jeden ze způsobů, kterým se orgány veřejné správy v různých zemích světa snaží usnadnit využití svých dat. ČSSZ se tak připojila k této mezinárodní iniciativě a nezůstala pouze u publikace samotných dat, ale připravila také interaktivní vizualizace vybraných datových sad v podobě grafů. Použitý způsob publikace otevřených dat ČSSZ slouží jako příklad dobré praxe prezentace otevřených dat.



2.9. Osoby zdravotně znevýhodněné

S účinností od 1. 8. 2014 bylo zákonem č. 136/2014 Sb. znovu zavedeno řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných. Rozhodovací pravomoc byla svěřena OSSZ (v odvolacím řízení ČSSZ). Řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou se zahajuje na základě písemné žádosti občana a tento status mu vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí příslušné OSSZ (případně ČSSZ) o jeho uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou.

2.9.1. Řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných

V průběhu roku bylo podáno 9 433 žádostí o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou, celkově za dobu od účinnosti právní úpravy, tj. od 1. 8. 2014 do 31. 12. 2015, bylo podáno 14 574 žádostí. Do konce roku bylo z celkového počtu podaných žádostí vyřízeno 9 895 žádostí (kladně 8 412 žádostí, záporně 1 133 žádostí), 350 řízení bylo zastaveno z důvodu překážky zahájení řízení (zejména dosud neskončené řízení o přiznání invalidního důchodu) a 212 řízení bylo přerušeno. Během roku bylo v rámci aplikace agendy osob zdravotně znevýhodněných podáno 262 odvolání.

2.9.2. Posuzování zdravotního stavu pro osoby zdravotně znevýhodněné

Posudků pro účely řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných bylo vypracováno celkem 9 553, z toho v 8 413 případech bylo žádosti vyhověno (88 %) a v 1 140 případech vyhověno nebylo (12 %).



2.10. Odškodňování dle zvláštních právních předpisů

V roce 2015 ČSSZ pokračovala v rozhodování o žádostech o poskytnutí odškodňovacích dávek, uplatněných osobami poškozenými totalitními režimy zejména v souvislosti s nově podanými žádostmi o důchod. Dále rozhodovala o žádostech o úpravu důchodu na stanovenou minimální výši podle *zákona č. 262/2011 Sb.*

Podle *zákona č. 217/1994 Sb.* se poskytují jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce. V roce 2015 neproběhla žádná výplata odškodnění, tedy celkové výdaje od prosince 1994 stále činí 1 634 981 044 Kč.

Podle *zákona č. 39/2000 Sb.* se poskytují jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945. V roce 2015 ČSSZ nevyplatila žádnou peněžní částku a všechny došlé žádosti jsou vyřízeny.

Podle *zákona č. 261/2001 Sb.* se poskytují jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů. V roce 2015 nebyla vyplacena žádná peněžní částka, počet nevyřízených žádostí činí 498.

Podle *zákona č. 172/2002 Sb.* se poskytují jednorázové peněžní částky osobám odvezeným do SSSR nebo do táborů, které SSSR zřídil v jiných státech. V roce 2015 ČSSZ neobdržela nové žádosti a nevyplatila žádnou peněžní částku.

Podle *zákona č. 357/2005 Sb.* se poskytuje ocenění účastníkům národního boje za vznik a osvobození Československa a některým pozůstalým po nich, zvláštní příplatek k důchodu některým osobám, jednorázová peněžní částka některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945. K 31. 12. 2015 byly příplatky a zvláštní příspěvky k důchodu vypláceny 23 395 osobám a výdaje na ně v roce 2015 činily 525 635 405 Kč. Počet došlých žádostí v roce 2015 činil 273.

Podle *nařízení vlády č. 622/2004 Sb.* se poskytuje příplatek k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. K 31. 12. 2015 pobíralo toto odškodnění 5 047 osob a výdaje na toto odškodnění v roce 2015 činily 125 988 398 Kč. V roce 2015 ČSSZ obdržela 72 žádostí.

Podle *zákona č. 108/2009 Sb.*, o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů, byla v roce 2015 dávka vyplacena v souhrnné výši 2 480 472 Kč pro 9 osob.

O úpravu důchodu podle *zákona č. 262/2011 Sb.* v roce 2015 požádalo 79 osob, kladně rozhodnuto bylo ve 29 případech.



3. Ekonomická, provozní a personální činnost

3.1. Plnění rozpočtu

V roce 2015 činily příjmy ČSSZ celkem 394 685 mil. Kč a celkové výdaje 415 894 mil. Kč. Index výkonnosti, tj. podíl celkových daňových příjmů a dávkových výdajů k celkovým provozním výdajům (včetně investic), dosáhl hodnoty 151,12, což je téměř na stejné úrovni jako v roce 2014. ČSSZ pokračovala od počátku roku v realizaci striktních úsporných opatření.

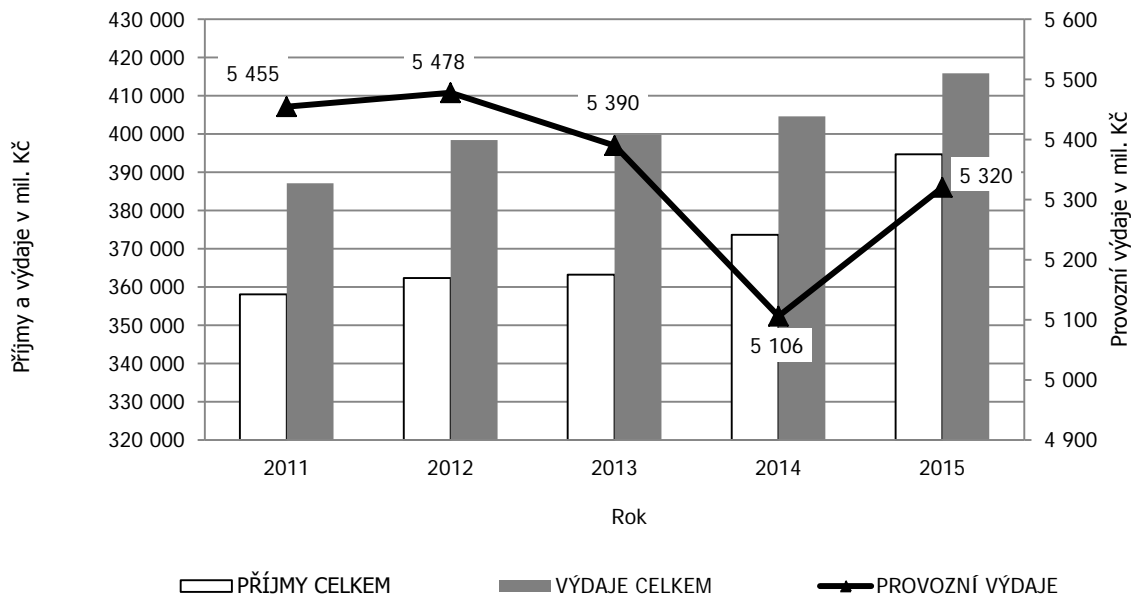
Tabulka č. 32: Rozpočet a skutečnost příjmů a výdajů ČSSZ - v mil. Kč

| | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | Čerpání z konečného rozpočtu 2015 (v %) |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|---|
| | Skutečnost | Skutečnost | Skutečnost | Skutečnost | Skutečnost | |
| PŘÍJMY CELKEM | 358 104 | 362 361 | 363 255 | 373 649 | 394 685 | 101,15 |
| <i>1. DAŇOVÉ PŘÍJMY</i> | 357 462 | 361 768 | 362 393 | 372 886 | 394 094 | 101,11 |
| z toho: příjmy pro důchodové pojištění | 319 425 | 323 176 | 323 614 | 332 857 | 351 805 | 101,48 |
| příjmy pro nemocenské pojištění | 24 348 | 24 723 | 24 869 | 25 698 | 27 141 | 95,87 |
| příjmy pro státní politiku zaměstnanosti | 13 677 | 13 846 | 13 885 | 14 303 | 15 118 | 102,35 |
| <i>2. NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY, PŘIJATÉ TRANSFERY</i> | 642 | 593 | 861 | 762 | 591 | 137,80 |
| VÝDAJE CELKEM | 387 120 | 398 443 | 399 748 | 404 613 | 415 894 | 99,80 |
| <i>1. Dávkové výdaje celkem</i> | 380 605 | 392 132 | 393 580 | 398 790 | 409 920 | 99,91 |
| z toho: dávky důchodového pojištění | 359 098 | 372 753 | 373 435 | 376 406 | 385 520 | 99,98 |
| poplatky ČP, s. p. za výpl. důchodů ¹⁾ | 0 | 0 | 0 | 305 | 288 | 90,14 |
| dávky nemocenského pojištění | 21 505 | 19 377 | 20 143 | 22 077 | 24 110 | 98,89 |
| ostatní dávky | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 43,06 |
| <i>2. Výdaje na odškodnění</i> | 900 | 829 | 775 | 716 | 654 | 86,87 |
| <i>3. Refundace poloviny mzdových náhrad</i> | 160 | 4 | 2 | 1 | 0 | 72,70 |
| <i>4. Provozní výdaje celkem</i> | 5 455 | 5 478 | 5 390 | 5 106 | 5 320 | 93,50 |
| Financování reprodukce majetku | 245 | 318 | 435 | 305 | 345 | 53,09 |
| Správní výdaje celkem | 5 210 | 5 160 | 4 955 | 4 801 | 4 975 | 98,68 |
| z toho: mzdy a OON | 2 282 | 2 259 | 2 277 | 2 382 | 2 497 | 99,47 |
| pojistné, FKSP a náhrady | 806 | 805 | 812 | 842 | 886 | 99,46 |
| věcné výdaje | 2 121 | 2 096 | 1 866 | 1 577 | 1 592 | 97,04 |
| z toho: územní pracoviště | 420 | 399 | 489 | 541 | 511 | 99,99 |
| Index výkonnosti ²⁾ | 135,31 | 137,63 | 140,26 | 151,13 | 151,12 | xxx |

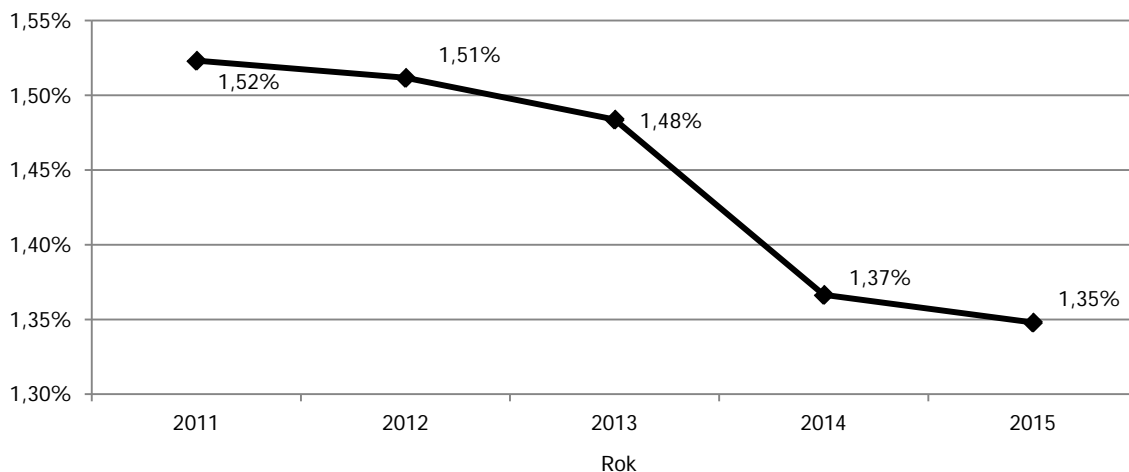
Pozn.: ¹⁾ Do roku 2013 byly poplatky České poště, s. p. za výplaty důchodů součástí provozních výdajů

²⁾ Index výkonnosti = podíl celkových daňových příjmů a dávkových výdajů k celkovým provozním výdajům (vč. investic)

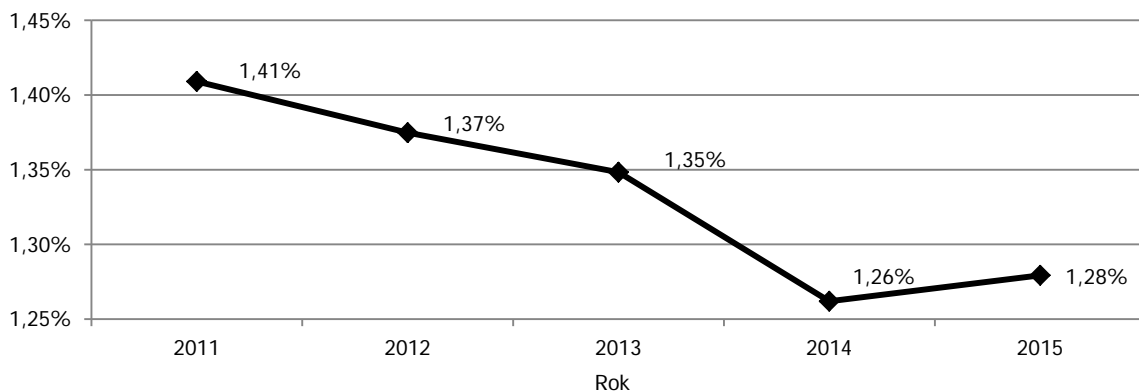
Graf č. 15: Vývoj příjmů a výdajů - v mil. Kč



Graf č. 16: Vývoj provozní nákladovosti k výběru pojistného



Graf č. 17: Vývoj provozní nákladovosti k celkovým výdajům





3.2. Příjmy a výdaje na důchodové a nemocenské pojištění

3.2.1. Příjmy

ČSSZ měla pro rok 2015 rozpočtem stanoveny celkové příjmy ve výši 390 180 mil. Kč. *Daňové příjmy* byly stanoveny ve výši 389 751 mil. Kč, z toho:

- pojistné na důchodové pojištění ve výši 346 668 mil. Kč,
- pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti ve výši 43 083 mil. Kč.

Skutečnost daňových příjmů činila 394 094 mil. Kč, plnění rozpočtu na 101,11 %. V rámci těchto příjmů bylo dosaženo:

- pojistného na důchodové pojištění převedeného na tzv. důchodový účet 351 805 mil. Kč,
- pojistného na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 42 260 mil. Kč,
- ostatních daňových příjmů 29 mil. Kč.

Nedaňové příjmy byly stanoveny vč. přijatých transferů ve výši 429 mil. Kč. Skutečnost nedaňových příjmů vč. kapitálových příjmů a přijatých transferů činila 591 mil. Kč, tj. plnění rozpočtu na 137,8 %.

3.2.2. Výdaje

Rozpočet na dávky důchodového pojištění byl pro rok 2015 stanoven ve výši 385 585 mil. Kč. Skutečnost činila 385 520 mil. Kč (není zahrnuta korekce o zálohy příštích období), což představuje čerpání rozpočtu na 99,98 %.

Rozpočet na ostatní dávky byl po úpravách stanoven ve výši 24 384 mil. Kč. Skutečnost činila 24 112 mil. Kč, což představuje čerpání rozpočtu na 98,88 %.



Tabulka č. 33: Vyplacené dávky a podpory - v tis. Kč (korigováno o zálohy příštích období)

| | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | Skutečnost | Skutečnost | Skutečnost | Skutečnost | Skutečnost |
| Starobní důchody | 284 614 254 | 295 140 264 | 300 573 517 | 305 668 390 | 314 872 161 |
| Invalidní důchody pro invaliditu 3. stupně | 29 504 406 | 28 066 819 | 26 903 344 | 26 062 183 | 26 504 730 |
| Invalidní důchody pro invaliditu 2. stupně | 5 115 528 | 5 250 138 | 5 457 166 | 5 607 753 | 5 772 889 |
| Invalidní důchody pro invaliditu 1. stupně | 12 830 883 | 12 159 055 | 12 139 547 | 12 024 876 | 12 027 516 |
| Vdovské důchody | 21 483 291 | 21 463 122 | 21 397 651 | 21 209 589 | 21 505 535 |
| Vdovecké důchody | 2 385 077 | 2 443 082 | 2 505 294 | 2 539 669 | 2 570 638 |
| Sírotčí důchody | 3 300 560 | 3 341 108 | 3 358 474 | 3 294 012 | 3 266 175 |
| Důchody celkem | 359 233 999 | 367 863 588 | 372 334 993 | 376 406 471 | 386 519 643 |
| Nemocenské | 13 353 981 | 11 464 864 | 12 035 454 | 13 880 520 | 15 427 980 |
| Ošetrovné | 640 048 | 681 669 | 842 641 | 853 770 | 1 062 292 |
| Vyrovňovací příspěvek v těhot. a mateřství | 5 669 | 6 967 | 6 991 | 8 562 | 9 119 |
| Peněžité pomoci v mateřství | 7 505 676 | 7 223 638 | 7 258 352 | 7 334 386 | 7 610 557 |
| Dávky nemocenského pojištění | 21 505 374 | 19 377 138 | 20 143 438 | 22 077 238 | 24 109 948 |
| Zvýšení důchodů pro bezmocnost | 27 | 8 | 0 | 0 | 0 |
| Ostatní dávky sociálního zabezpečení | 1 607 | 2 106 | 1 896 | 1 806 | 1 722 |
| Ostatní dávky celkem | 1 634 | 2 114 | 1 896 | 1 806 | 1 722 |
| Dávky a podpory sociálního zabezpečení celkem | 380 741 007 | 387 242 840 | 392 480 327 | 398 485 514 | 410 631 313 |

Pozn.:

Skutečnost 2011:

- k důchodům je zahrnuta záloha ve výši Kč 2,15 mld. z prosince 2010

- k důchodům není zahrnuta záloha ve výši Kč 2,01 mld. z prosince 2011 na výplaty důchodů v lednu 2012

Skutečnost 2012:

- k důchodům je zahrnuta záloha ve výši Kč 2,01 mld. z prosince 2011

- k důchodům není zahrnuta záloha ve výši Kč 6,90 mld. z prosince 2012 na výplaty důchodů v lednu 2013

Skutečnost 2013:

- k důchodům je zahrnuta záloha ve výši Kč 6,90 mld. z prosince 2012

- k důchodům není zahrnuta záloha ve výši Kč 8,00 mld. z prosince 2013 na výplaty důchodů v lednu 2014

Skutečnost 2014:

- k důchodům je zahrnuta záloha ve výši Kč 8,00 mld. z prosince 2013

- k důchodům není zahrnuta záloha ve výši Kč 8,00 mld. z prosince 2014 na výplaty důchodů v lednu 2015

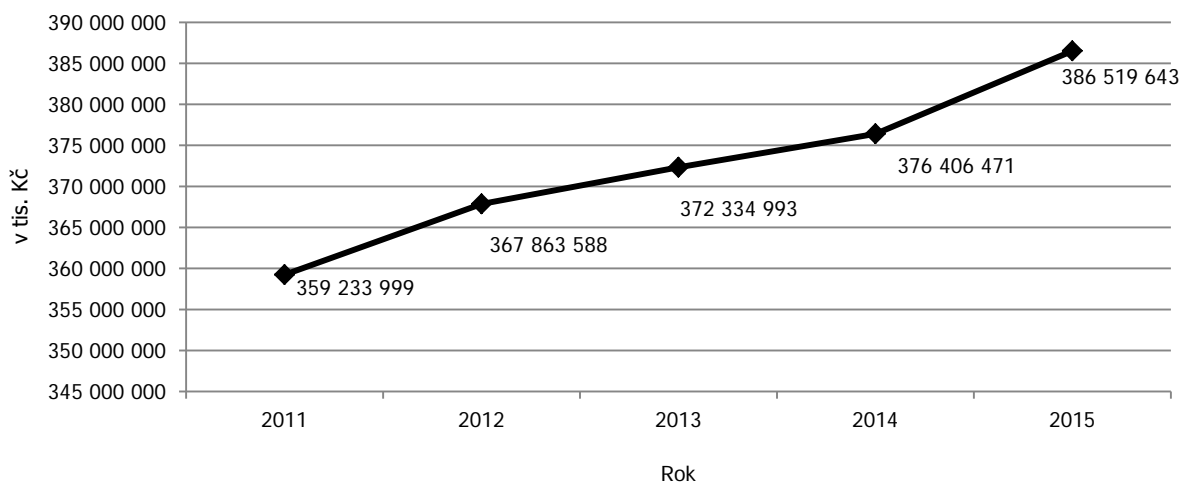
Skutečnost 2015:

- k důchodům je zahrnuta záloha ve výši Kč 8,00 mld. z prosince 2014

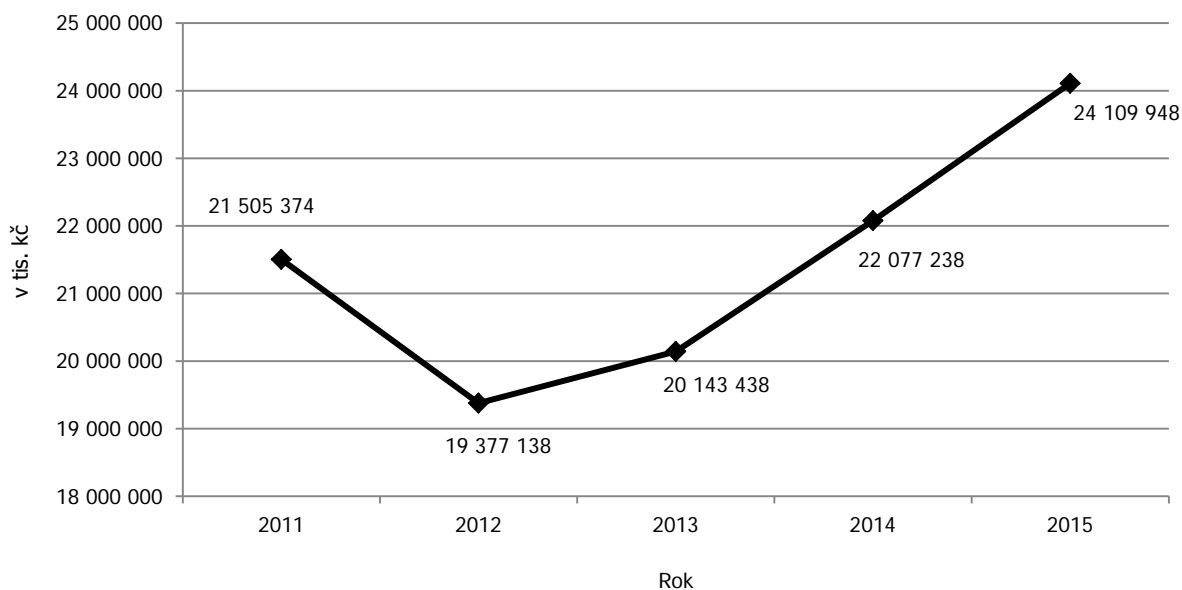
- k důchodům není zahrnuta záloha ve výši Kč 7,00 mld. z prosince 2015 na výplaty důchodů v lednu 2016



Graf č. 18: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění (korigováno o zálohy příštích období) - v tis. Kč



Graf č. 19: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění - v tis. Kč



Statistický pohled na příjmy a výdaje na nemocenské a důchodové pojištění nezahrnuje korekci o zálohy příštích období. V roce 2015 činil rozdíl mezi výdaji a příjmy na důchodové a nemocenské pojištění 30,2 mld. Kč.

V roce 2015 vybrala ČSSZ na pojistném na důchodové pojištění 352,0 mld. Kč, tj. o 19 mld. Kč více než za rok 2014 (zvýšení o 5,7 %). Na dávkách důchodového pojištění naopak vyplatila 385,5 mld. Kč. Výdaje na důchodové pojištění ČSSZ k 31. 12. 2015 převyšovaly příjmy na důchodové pojištění o 33,5 mld. Kč.

Na pojistném na nemocenské pojištění ČSSZ vybrala 27,4 mld. Kč, tj. o 1,4 mld. Kč více než v roce 2014 (zvýšení o 5,6 %). Výdaje na dávky nemocenského pojištění přitom činily 24,1 mld. Kč. Příjmy na nemocenské pojištění ČSSZ k 31. 12. 2015 převyšovaly výdaje o 3,3 mld. Kč.



3.3. Provozní činnost

3.3.1. Programové financování (investice)

V roce 2015 pokračovala pátým rokem realizace programu *Rozvoj a obnova materiálně technické základny České správy sociálního zabezpečení 2011 – 2015*. Vzhledem ke skutečnosti, že nebyly do stanoveného data ukončeny investiční akce v rozsahu 606 mil. Kč, byla Správcem programu (MPSV) prodloužena realizace programového období o 2 roky. Do rozpočtu ČSSZ bylo na programové financování k 31. 12. 2015 převedeno 383 mil. Kč, z toho na jednotlivé podprogramy:

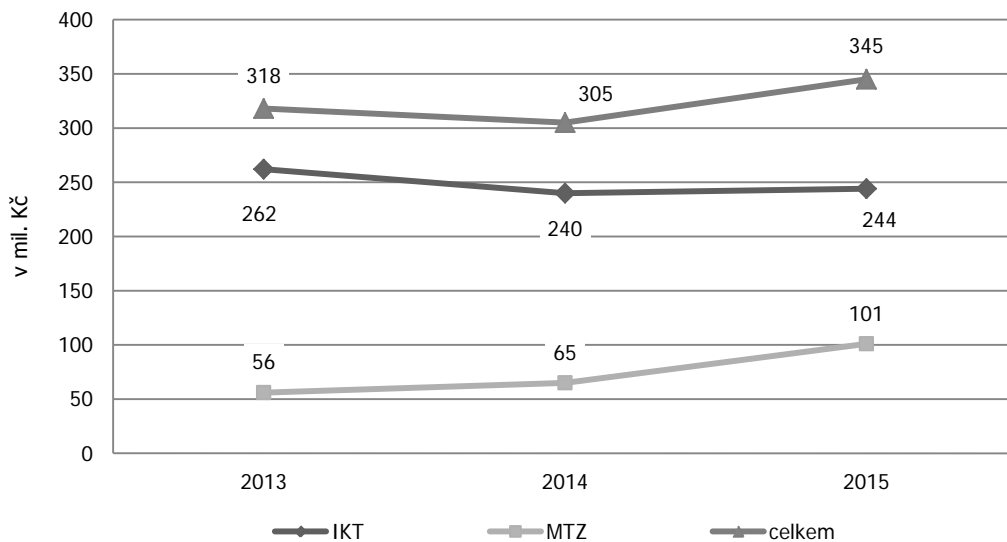
- 174,8 mil. Kč na podprogram *Pořízení a obnova ICT ve správě ČSSZ*,
- 208,2 mil. Kč na podprogram *Pořízení a obnova majetku ČSSZ*.

ČSSZ bylo povoleno překročení rozpočtu uvolněním nároků z nespotřebovaných výdajů o 266,3 mil. Kč, konečný rozpis rozpočtu k 31. 12. 2015 tak činil 649,3 mil. Kč. Z této částky bylo ve sledovaném období čerpáno 344,7 mil. Kč (53,09 % uvolněných prostředků a 36,26 % z rozepsaného rozpočtu), a to na akce:

- zajišťující investice do informačních a komunikačních technologií v částce 243,7 mil. Kč,
- zajišťující reprodukci materiálně technické základny ČSSZ v částce 101 mil. Kč.

Nevyčerpané prostředky z rozepsaného rozpočtu roku 2015 ve výši přes 593 mil. Kč budou uplatněny v souladu s rozpočtovými pravidly jako nároky z nespotřebovaných profilujících výdajů v roce 2016.

Graf č. 20: Vývoj realizace investic





3.3.2. Věcné výdaje

Od počátku roku byl kladen důraz na konsolidaci smluv a revizi smluv vedoucí k následným úsporám. Věcné výdaje, vč. samostatně usměrňovaných položek a projektů spolufinancovaných z EU, byly k zajištění činnosti ČSSZ stanoveny schváleným rozpočtem ve výši 1 425 mil. Kč, z toho rozpočet projektů spolufinancovaných z EU ve výši 7,7 mil. Kč. Pro financování čistých věcných výdajů bylo určeno 1 416 mil. Kč, což představovalo pouze 91,24 % čerpání rozpočtu roku 2014.

Hned na počátku roku bylo schváleno překročení rozpočtu o neprofilující nárokové nespoteřované výdaje (NNV). S ohledem na rozsah agend, které ČSSZ musí zabezpečovat, neodpovídaly tyto prostředky celoročním požadavkům na provoz. Tato nepříznivá finanční situace byla řešena rozpočtovým opatřením v průběhu 2. pololetí, kdy byly rozpočtové prostředky na věcné výdaje navýšeny. Tím byly vytvořeny podmínky k zajištění financování provozu do konce roku a ke splnění prioritních úkolů ČSSZ.

Konečný rozpočet věcných výdajů dosáhl k 31. 12. 2015 úrovně 1 640 mil. Kč, z toho bylo na projekty spolufinancované z EU přiděleno 11 mil. Kč. Skutečnost čerpání dosáhla téměř 1 592 mil. Kč, z toho na projekty spolufinancované z EU téměř 3 mil. Kč. Do skutečného čerpání věcných výdajů byly zahrnuty také prostředky neprofilujících NNV a nerozepsané prostředky. Povolené přečerpání rozpočtu o 11,2 mil. Kč neprofilujících NNV bylo zcela využito.

Rozhodující část věcných výdajů představovaly výdaje na IKT (provoz ekonomicko-informačního systému, aplikační software, update a ostatní služby k software, podpora a servis hardwaru a programové vybavení). Skutečnost výdajů na IKT činila celkem 767 mil. Kč. Věcné výdaje na služby pošt dosáhly ve sledovaném roce výše téměř 131 mil. Kč.

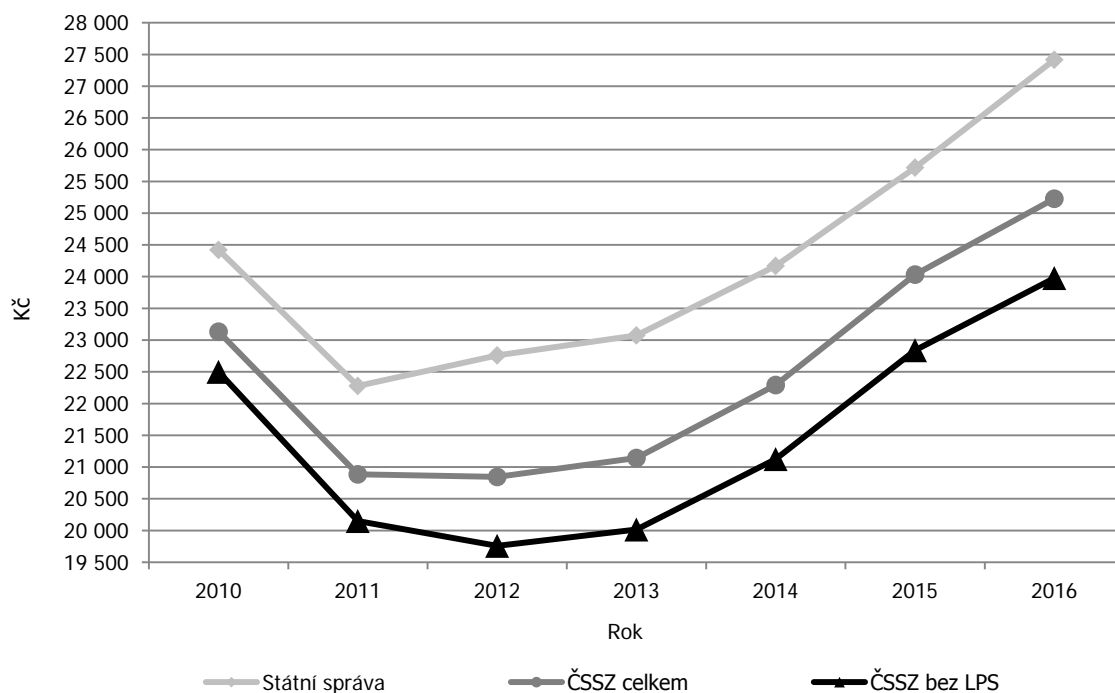
Dalšími věcnými výdaji, které se významnou částí podílely na čerpání rozpočtu ČSSZ, byly výdaje na nákup vody, paliv a energie (106 mil. Kč), za zdravotní služby - specifické a odborné výkony (116 mil. Kč), výdaje za tiskové služby (10 mil. Kč) a na pořízení dlouhodobého hmotného drobného majetku (50 mil. Kč). Dále byly čerpány výdaje na nájemné (98 mil. Kč), na služby telekomunikací a radiokomunikací (33 mil. Kč), na stravování (62 mil. Kč), na opravy a udržování (155 mil. Kč), na úklid, čištění a asanaci (34 mil. Kč), na ostrahu (18 mil. Kč) a na povinné revize (18 mil. Kč).

3.3.3. Mzdové prostředky

Rozpis rozpočtu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byl stanoven ve výši 2 493 mil. Kč, z toho prostředky na platy státních úředníků ve výši 607,5 mil. Kč, pro pracovní místa zaměstnanců ve výši 1 875,8 mil. Kč a ostatní platby za provedenou práci ve výši 9,7 mil. Kč. V rámci rozpočtových opatření byl v souvislosti s přesunem 3 služebních míst ze zrušeného projektu Jednoho inkasního místa z MF proveden přesun finančních prostředků do rozpočtu ČSSZ, a to ve výši 1,3 mil. Kč na platy zaměstnanců na služebních místech. Na základě usnesení vlády ČR č. 748/2015 a usnesení vlády ČR ze dne 19. 10. 2015 došlo k navýšení objemu prostředků na platy státních zaměstnanců a zaměstnanců správních úřadů s účinností od 1. 11. 2015 o 12,4 mil. Kč. Finanční prostředky byly určeny a použity na 3% zvýšení tarifních platů v listopadu a prosinci. Vyčerpáno bylo na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem 2 496,6 mil. Kč, z toho 2 490,8 mil. Kč na platy a 5,8 mil. Kč na ostatní platby za provedenou práci.

Průměrný skutečný měsíční plat na přepočtený počet zaměstnanců dosáhl v roce 2015 výše 24 209 Kč a vykazoval tak zvýšení o 1 315 Kč oproti roku 2014.

Graf č. 21: Vývoj průměrného rozpočtovaného platu v letech 2010-2016





3.3.4. Správa majetku

ČSSZ k 31. 12. 2015 hospodařila s dlouhodobým hmotným majetkem v hodnotě přes 8,5 miliardy Kč a dlouhodobým nehmotným majetkem v hodnotě převyšující 2,6 miliardy Kč. Veškerý majetek byl využíván výhradně k zajištění výkonu státní správy. V případě nepotřebnosti majetku ČSSZ postupovala podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, a prováděcí vyhlášky č. 62/2001 Sb., vše v platném znění.

V roce 2015 byl nemovitý majetek ČSSZ zatížen celkem 54 věcnými břemeny. Nejčastěji se věcné břemeno týkalo zajištění přístupu vlastníka k nemovitosti (chůze, jízda, průchod apod.), popř. uložení a vedení inženýrských sítí.

ČSSZ v průběhu roku uzavřela celkem čtyři právní akty týkající se nakládání s nemovitým majetkem. Ve všech případech se jednalo o změnu příslušnosti hospodařit s nemovitým majetkem ČR mezi ČSSZ a jinou organizační složkou státu na základě zápisů o změně příslušnosti hospodařit. ČSSZ figurovala ve dvou případech jako přejímající a v jednom jako předávající organizační složka státu. Dále ČSSZ uzavřela jménem státu jednu smlouvu (zápis), kde se jednalo o směnu pozemků.



3.3.5. Veřejné zakázky

V souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, bylo vyhlášeno 15 veřejných zakázek dle § 27 (otevřené řízení), z toho dvě byly zrušeny, 3 veřejné zakázky dle § 28 (užší řízení), 17 veřejných zakázek dle § 34 (jednací řízení bez uveřejnění), z toho byly dvě zrušeny, 8 veřejných zakázek dle § 38 (zjednodušené podlimitní řízení). Celkem bylo vyhlášeno 43 veřejných zakázek, z toho 4 byly zrušeny.

Tabulka č. 34: Přehled veřejných zakázek zadaných^{*)}

| Organizační útvar | § 27 | | § 28 | | § 34 | | § 38 | | § 22 | |
|--|-----------|----------|----------|----------|-----------|----------|----------|----------|----------|----------|
| | R | Z | R | Z | R | Z | R | Z | R | Z |
| Odbor strategie a projektové kanceláře | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Odbor hospodářské správy | 6 | 2 | - | - | 4 | 1 | 7 | - | - | - |
| Odbor koncepcí, systémové integrace a koordinace | 4 | - | - | - | 5 | - | - | - | - | - |
| Odbor provozu IKT | 3 | - | - | - | 4 | 1 | 1 | - | - | - |
| Odbor implementace APV | - | - | 3 | - | 4 | - | - | - | - | - |
| Pracoviště ČSSZ | 2 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Celkem v roce 2015 | 15 | 2 | 3 | 0 | 17 | 2 | 8 | 0 | 0 | 0 |
| Celkem v roce 2014 | 9 | 2 | 11 | 1 | 7 | - | 7 | 3 | 1 | 1 |

Pozn.: ^{*)} Jedná se o veřejné zakázky vyhlášené prostřednictvím oddělení centrálního zadávání veřejných zakázek ČSSZ.

§ 27 – otevřené řízení

§ 28 – užší řízení

§ 34 – jednací řízení bez uveřejnění

§ 38 – zjednodušené podlimitní řízení

§ 22 – jednací řízení s uveřejněním

R – realizováno

Z – zrušeno



3.4. Personální oblast

3.4.1. Zákon o státní službě

V hodnoceném roce bylo přijato do služebního poměru 8 245 zaměstnanců, včetně 961 představených. Všichni tito zaměstnanci složili služební slib. V pracovním poměru bylo 822 zaměstnanců, kteří si o přijetí do služebního poměru nepožádali, nebo byla jejich žádost zamítnuta z důvodu neplnění kvalifikačního předpokladu vzdělání. Vyhlášeno či ukončeno bylo 209 výběrových řízení. Pro každého zaměstnance přijatého do služebního poměru byla vyhotovena minimálně 3 rozhodnutí.

3.4.2. Věková a kvalifikační struktura

Věková struktura ČSSZ zůstává v posledních letech téměř neměnná. Nejsilnější věkovou skupinu tvoří zaměstnanci ve věku od 51 do 60 let (28,8 %) a zaměstnanci ve věku od 41 do 50 let (28,6 %). Stabilní zůstává kvalifikační struktura s nejpočetnější kategorií zaměstnanců s úplným středním vzděláním (63,8 %). O 1 % se zvýšil podíl zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním. Vzhledem ke specifikaci vykonávaných činností a zařazení prací do platových tříd se jeví jako žádoucí zvýšení počtu zaměstnanců s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním a posílení věkové struktury zaměstnanců ve věku od 21 do 30 let a od 31 do 40 let.

Tabulka č. 35: Členění zaměstnanců podle věku k 31. 12.

| Věk | 2012 | | 2013 | | 2014 | | 2015 | |
|---------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | Celkem | % | Celkem | % | Celkem | % | Celkem | % |
| do 20 let | 32 | 0,3 | 24 | 0,3 | 54 | 0,6 | 23 | 0,2 |
| 21-30 let | 1 310 | 14,8 | 1 274 | 14,4 | 1 263 | 14,1 | 1 071 | 12,3 |
| 31-40 let | 2 082 | 23,6 | 2 037 | 23 | 1 985 | 22,2 | 1 926 | 22,2 |
| 41-50 let | 2 346 | 26,6 | 2 435 | 27,5 | 2 478 | 27,7 | 2 490 | 28,6 |
| 51-60 let | 2 469 | 28 | 2 458 | 27,7 | 2 487 | 27,8 | 2 502 | 28,8 |
| 61 let a více | 588 | 6,7 | 639 | 7,2 | 681 | 7,6 | 678 | 7,8 |
| Celkem | 8 827 | 100,0 | 8 867 | 100,0 | 8 948 | 100,0 | 8 690 | 100,0 |

Tabulka č. 36: Členění zaměstnanců podle vzdělání k 31. 12.

| Vzdělání dosažené | 2012 | | 2013 | | 2014 | | 2015 | |
|-----------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|------------|
| | Celkem | % | Celkem | % | Celkem | % | Celkem | % |
| Základní | 123 | 1,4 | 118 | 1,3 | 118 | 1,3 | 102 | 1,2 |
| Vyučen | 466 | 5,3 | 454 | 5,1 | 440 | 4,9 | 419 | 4,8 |
| Úplné střední odborné | 5 891 | 66,7 | 5 816 | 65,6 | 5 784 | 64,6 | 5 544 | 63,8 |
| Vyšší odborné | 194 | 2,2 | 211 | 2,4 | 228 | 2,5 | 226 | 2,6 |
| Vysokoškolské | 2 153 | 24,4 | 2 268 | 25,6 | 2 378 | 26,6 | 2 399 | 27,6 |
| Celkem | 8 827 | 100,0 | 8 867 | 100,0 | 8 948 | 100,0 | 8 690 | 100 |



3.4.3. Systemizace a analýza personální situace

ČSSZ bylo přiděleno na rok 2015 celkem 8 611 systemizovaných míst včetně dočasného zvýšení počtu zaměstnanců ČSSZ o 16 osob na realizaci projektů v rámci OP LZZ. S účinností od 1. 1. 2015 byl realizován přesun 3 služebních míst z Ministerstva financí na ČSSZ v souvislosti se zrušením projektu Jednoho inkasního místa v rozsahu plánovaném v roce 2012. V březnu 2015 ČSSZ žádala MPSV o přidělení 149 systemizovaných míst z důvodu soustavného nárůstu výkonu u všech agend ČSSZ od roku 2012, především u dávek nemocenského pojištění, exekučních srážek z dávek důchodového pojištění, žádostí o důchod, žádostí o posouzení zdravotního stavu v nepojistných systémech a růst počtu přihlášek do insolvenčního řízení. Tento požadavek MPSV doporučilo předložit do návrhu státního rozpočtu na rok 2016 a střednědobého výhledu na léta 2017 a 2018. I přes postup ČSSZ dle tohoto doporučení MPSV požadavek o navýšení 149 systemizovaných míst ČSSZ ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 nebyl realizován.

Celková fluktuace zaměstnanců v ČSSZ činila v průběhu roku 11,2 %. V ústředí ČSSZ došlo oproti roku 2014 k poklesu fluktuace o 2 % na 12,5 %. Nejvyšší fluktuaci vykazuje pracoviště ČSSZ pro Prahu a Střední Čechy (18,5 %) oproti nejnižší fluktuaci pracoviště ČSSZ Ostrava (7,2 %), Hradec Králové a České Budějovice (7,7 %). Nejčastějším způsobem ukončení pracovního poměru bylo skončení pracovního poměru dohodou (349 případů), uplynutí sjednané doby (271 případů) a výpověď ze strany zaměstnance dle § 50 zákoníku práce (168 případů).



Tabulka č. 37: Systemizovaná místa a fluktuace k 31. 12.

| Pracoviště ČSSZ | 2012 | | | 2013 | | | 2014 | | | 2015 | | |
|---------------------------------------|----------------------|-------------------|----------------|----------------------|-------------------|----------------|----------------------|-------------------|----------------|----------------------|-------------------|----------------|
| | Plán SM ¹ | PPEP ² | % fluktuace | Plán SM ¹ | PPEP ² | % fluktuace | Plán SM ¹ | PPEP ² | % fluktuace | Plán SM ¹ | PPEP ² | % fluktuace |
| Brno | 1 483 | 1 494,98 | 6 | 1 498 | 1 491,66 | 7,08 | 1 485 | 1 505,43 | 6,59 | 1 463 | 1 473,23 | 8 |
| České Budějovice | 462 | 466,3 | 6,76 | 468 | 464,82 | 8,02 | 470 | 476,23 | 10,74 | 461 | 465,29 | 7,74 |
| Hradec Králové | 715 | 718,2 | 7,78 | 718 | 713,58 | 9,54 | 715 | 718,54 | 9,32 | 703 | 703,15 | 7,72 |
| Ostrava | 1 087 | 1 083,51 | 8,38 | 1 102 | 1 088,71 | 7,29 | 1 104 | 1 112,40 | 7,43 | 1 095 | 1 103,33 | 7,25 |
| Plzeň | 617 | 620 | 8,16 | 622 | 616,31 | 7,08 | 630 | 630,59 | 10,36 | 614 | 617,30 | 9,15 |
| Praha a Střední Čechy | - | - | - | - | - | - | 1 863 | 1 870,22 | 16,69 | 1 859 | 1 840,46 | 18,46 |
| PSSZ | 1 028 | 1 032,84 | 16,53 | 1 050 | 1 048,61 | 16,3 | - | - | - | - | - | - |
| Střední Čechy | 790 | 791,93 | 8,36 | 799 | 793,75 | 12,93 | - | - | - | - | - | - |
| Ústí nad Labem | 819 | 821,25 | 12,76 | 826 | 816,78 | 8,19 | 830 | 830,66 | 11,64 | 816 | 811,98 | 9,67 |
| Pracoviště ČSSZ celkem | 7 001 | 7 029,01 | 9,34 | 7 083 | 7 034,22 | 9,55 | 7 097 | 7 143,47 | 10,39 | 7 011 | 7 014,74 | 10,86 |
| Ústředí | 2 371 | 1 621,09 | 16,39 | 1 652 | 1 584,35 | 17,06 | 1 507 | 1 503,21 | 14,62 | 1 603 | 1 558,73 | 12,53 |
| Celkem ČSSZ | 9 372 | 8 650,10 | 10,66 | 8 735 | 8 618,57 | 10,94 | 8 604 | 8 646,68 | 10,92 | 8 614 | 8 573,47 | 11,16 |

Pozn.: ¹ plán systemizovaných míst, ² průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců

Největším problémem nadále zůstává personální situace při naplňování lékařských míst. Z 398 systemizovaných lékařských míst bylo průměrně obsazeno 361,6 lékařských míst (tj. 90,85 %). Na jejich naplnění se podílí 494 lékařů, z nichž je ve věkové struktuře 50 – 59 let 131 lékařů, ve věkové struktuře 60 – 69 let je 176 lékařů a ve věkové struktuře nad 70 let je 106 lékařů. Velký rozdíl mezi fyzickým počtem lékařů a průměrným obsazením pracovních míst je zapříčiněn velkým počtem posudkových lékařů, kteří pracují na zkrácený pracovní úvazek (277 lékařů). Celkem 236 lékařů pobírá starobní důchod. Průměrný věk posudkových lékařů je 60,4let.

Specifikem zaměstnanecké struktury ČSSZ je vysoký podíl žen na celkovém počtu zaměstnanců, který v roce 2015 činil 88,7 %. Z důvodu mateřské a rodičovské dovolené či pracovního volna do 4 let věku dítěte bylo průměrně 8,4 % žen ve vynětí a k zajištění zástupu po dobu jejich nepřítomnosti byly sjednávány pracovní poměry na dobu určitou.



3.4.4. Vzdělávání, profesní rozvoj zaměstnanců a jazykové programy

Profesní rozvoj zaměstnanců ČSSZ byl v roce 2015 zdokonalován pomocí vlastních vzdělávacích programů, které byly zaměřené v souladu s *Pravidly vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech* na rozvoj klíčových kompetencí jednotlivých skupin zaměstnanců.

Pro zaměstnance odborných agend ústředí ČSSZ byl realizován prezenční dávkový kurz. Obecná část kurzu byla zaměřena na základní orientaci v oblasti důchodového pojištění, navazující školení bylo již detailněji cíleno na dávky důchodového pojištění, mezinárodní prvek a řízení ve věcech důchodového pojištění.

Pro zaměstnance ČSSZ jednající s klienty byl připraven ucelený systém vzdělávání vydaný formou doplňku ke *Směrnici o vzdělávání zaměstnanců ČSSZ*. Systém přispívá k rozvoji nastavených standardů osobní komunikace, jednotnému vystupování, uplatňování asertivního přístupu k požadavkům klientů, předcházení krizovým situacím a posílení psychické odolnosti. Ve spolupráci s Ústavem sociální práce Univerzity Hradec Králové byly připraveny dva čtyřdenní běhy specializačního kurzu na téma *Jednání s klientem v obtížných situacích*.

Dále byl zahájen ve spolupráci s Bankovním institutem vysoká škola pilotní běh prezenčního specializačního kurzu pro zaměstnance ČSSZ, kteří zajišťují kontrolní agendu v OSSZ a metodickou kontrolní činnost na pracovištích a v ústředí ČSSZ.

Pokračovaly specializační kurzy ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze a Univerzity Palackého v Olomouci pro zaměstnance správ sociálního zabezpečení zaměřené zejména na vybrané otázky správního, občanského, obchodního, pracovního a trestního práva a evropského a mezinárodního práva.

Pro rozvoj manažerských kompetencí vrcholového a středního managementu byl Fakultou podnikohospodářskou VŠE Praha lektorsky zabezpečen kurz manažerských dovedností pro vedoucí zaměstnance ČSSZ.

Interní vzdělávací programy byly pro zaměstnance podpůrných agend doplněny odbornými školeními realizovanými externími vzdělávacími subjekty. Velká pozornost byla celoročně věnována zejména seminářům z oblasti ochrany dat a osobních údajů, zákona o kybernetické bezpečnosti, zákona o veřejných zakázkách a především školením zaměřeným na znalost správního řízení v kontextu s náběhem plné účinnosti zákona o státní službě. S ohledem na tyto prioritní potřeby nebyl v roce 2015 pořádán kurz právních aktualit.

Vzdělávací akce byly realizovány především ve vlastních výukových střediscích a školících prostorách ČSSZ.



Tabulka č. 38: Počty proškolených zaměstnanců k 31. 12.

| Druh vzdělávací aktivity | Počet zaměstnanců | |
|---|-------------------|---------------|
| | 2014 | 2015 |
| 1. Nástavbové prezenční kurzy odborných agend | | |
| Dávkový kurz - základní část | 0 | 96 |
| Dávkový kurz - speciální část | 0 | 44 |
| 2. Jazykové vzdělávání | | |
| Individuální výuka | 10 | 10 |
| Intenzivní jazykové kurzy | 26 | 27 |
| 3. Specializační kurzy | | |
| PF UK | 60 | 58 |
| PF UP | 60 | 60 |
| VŠE | 30 | 30 |
| BIVŠ | 0 | 31 |
| USP UHK | 0 | 32 |
| PF UK – Nové občanské právo | 45 | 20 |
| 4. Odborná školení realizovaná externími vzděl. subjekty | 1 263 | 1 148 |
| 5. Aktualizační školení | | |
| Průběžné vzdělávání při legisl. změnách, metodické porady apod. | 8 581 | 9 230 |
| Kurzy právních aktualit | 128 | 0 |
| Školení zaměstnanců klientských center a call center | 34 | 44 |
| 5. Zvyšování kvalifikace (uzavřené kvalifikační dohody) | | |
| SŠ | 2 | 0 |
| VOŠ | 5 | 0 |
| VŠ | 50 | 38 |
| Celkem proškoleno zaměstnanců | 10 292 | 10 868 |

Tabulka č. 39: Vzdělávací akce ve výukových střediscích ČSSZ k 31. 12.

| Výukové středisko | Počet akcí | | Počet dnů | | Počet účastníků | |
|-------------------|------------|-----------|------------|------------|-----------------|--------------|
| | 2014 | 2015 | 2014 | 2015 | 2014 | 2015 |
| Kroměříž | 16 | 17 | 23 | 28 | 278 | 279 |
| Křešice | 69 | 57 | 146 | 125 | 1 708 | 1 196 |
| Celkem | 85 | 74 | 169 | 153 | 1 986 | 1 475 |



Tabulka č. 40: Počty absolventů elektronických kurzů k 31. 12.

| Název kurzů (bloků) | Počet absolventů | |
|---|------------------|--------------|
| | 2014 | 2015 |
| Program vstupního vzdělávání | | |
| Vstupní vzdělávání úvodní | 509 | 433 |
| Program prohlubujícího vzdělávání | | |
| Úvod do důchodového pojištění | 180 | 206 |
| Úvod do nemocenského pojištění | 234 | 207 |
| Úvod do pojistného na sociální zabezpečení | 345 | 298 |
| Správní řízení | 351 | 317 |
| Klient – zásady jednání | 483 | 435 |
| Exekuční srážky z dávek důchodového pojištění | 45 | 38 |
| Úvod do provádění evropského práva soc. zabezpečení | 28 | 20 |
| Celkem absolventů | 2 175 | 1 954 |

V roce 2015 byl do systému e-DV implementován elektronický kurz k osvojení pojmů z oblasti veřejných zakázek. Obsahem kurzu jsou schémata druhů zadávacích řízení doplněná o popis interních procesů a kompetencí jednotlivých útvarů podílejících se na procesu zadávání veřejných zakázek. Kurz je určen zejména pro zaměstnance věcných útvarů, do jejichž působnosti spadá poptávkové plnění, které je předmětem zadání veřejné zakázky.

3.4.5. Sociální oblast

Sociální programy byly naplňovány na základě Podnikové kolektivní smlouvy a platných *Zásad pro čerpání příspěvků z FKSP*.

Tabulka č. 41: Závodní preventivní péče k 31. 12.

| | 2014 | 2015 |
|-----------------------|--------------|--------------|
| Vstupní prohlídky | 1 074 | 689 |
| Preventivní prohlídky | 2 760 | 2 018 |
| Mimořádné prohlídky | 121 | 40 |
| Celkem | 3 955 | 2 747 |

Pozn.: Údaj o počtu preventivních prohlídek zahrnuje i preventivní prohlídky vyplývající pro jednotlivé profese ze zákonných předpisů (řidiči, řidiči referentských vozidel, noční práce, obsluha tlakových nádob, způsobilost elektro). V údajích o počtu mimořádných prohlídek jsou zahrnuty periodické a výstupní prohlídky zaměstnanců vykonávajících práci na pracovištích ústředí zařazených rozhodnutím hygienické stanice hlavního města Prahy do 3. kategorie rizikových prací pro faktor fyzické zátěže.



4. Komunikace

4.1. Poskytování informací

Uvnitř instituce, ve vztahu k veřejnosti i k orgánům veřejné správy docházelo k vzájemné, dvousměrné výměně informací. Během roku komunikovala ČSSZ se svými klienty prostřednictvím svých územních organizačních jednotek, specializovaných call center a klientského centra při pražském ústředí. Řádově tak vyřizovala desetitisíce požadavků na informace. Klientský přístup byl dále prosazován v písemné komunikaci s klienty, zejména při vyřizování dotazů klientů. Snahou bylo vysvětlit zejména důchodovou problematiku vždy odborně a současně srozumitelně, aby tím byla posílena informovanost a jistota klientů.

4.1.1. Klientské centrum pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ

Klientské centrum pro důchodové pojištění odbavilo v roce 2015 celkem 43 215 klientů. Čekací doba byla v průměru 3,5 minuty, průměrná doba obsluhy příchozích neobjednaných klientů činila 16 minut. Podle druhu činnosti bylo v průběhu roku vyřízeno v klientském centru 14 911 obecných požadavků týkajících se důchodového pojištění, 3 092 žádostí o výpis doby pojištění, 5 823 požadavků na vystavení potvrzení o pobírání, druhu a výši důchodu, 1 231 požadavků k exekucím srážkám z dávek důchodového pojištění, 7 295 požadavků na ostatní záležitosti související s důchodovým pojištěním. Pracovníci klientského centra pro důchodové pojištění vyřídili také 171 dotazů k důchodové reformě, konkrétně k problematice III. důchodového pilíře. Klienti oceňovali plynulé vyřizování bez front, kterému napomáhá moderní vyvolávací systém. Kladně hodnotili také kvalitu a rozsah informací a profesionalitu jejich poskytování.

Klientské centrum zajišťovalo také službu spočívající ve sjednání termínu osobní konzultace pro složitější případy důchodového pojištění nebo informativní výpočet starobního důchodu prostřednictvím telefonní linky a od 1. 10. 2015 také prostřednictvím online rezervace. I v roce 2015 měli klienti o tuto službu, která je poskytována nad rámec zákonných povinností ČSSZ, mimořádný zájem a velmi pozitivně ji hodnotili. Ve sledovaném období využilo této služby 2 229 klientů. Průměrná doba konzultace s objednanými klienty činila 38 minut.

4.1.2. Call centrum pro důchodové pojištění

Call centrum pro důchodové pojištění zpracovalo v průběhu roku 2015 celkem 218 497 telefonických požadavků klientů. Nedovolalo se 49 872 klientů. Převážná část uskutečněných hovorů se týkala výplat důchodů a důchodových nároků. Na věcné útvary bylo předáno k vyřízení 13 873 urgencí a požadavků klientů. Klientům bylo vyhotoveno a zasláno celkem 5 724 potvrzení o pobírání důchodu. Dále bylo odbaveno celkem 2 757 požadavků OSSZ k důchodovým záležitostem konkrétních klientů, 131 požadavků klientů předaných faxem a 175 e-mailem.

Prostřednictvím speciální telefonické služby „objednávání klientů“ na termín pro odbornou konzultaci či informativní výpočet důchodu bylo vyřízeno 4 622 telefonátů, z toho 1 320 klientů bylo objednáno na termín k osobní konzultaci do klientského centra pro důchodové pojištění.



Tabulka č. 42: Údaje o činnosti call centra pro důchodové pojištění k 31. 12.

| | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| Telefonáty celkem | 205 773 | 207 522 | 222 575 | 268 369 |
| Vyřízené hovory | 189 399 | 189 378 | 200 042 | 218 497 |
| z toho: důchodové pojištění | 41 131 | 40 702 | 43 798 | 53 737 |
| výplata důchodu | 84 479 | 84 205 | 95 958 | 74 188 |
| důchodové pojištění v zahraničí | 10 229 | 11 141 | 21 248 | 11 407 |
| agendy bez rozlišení | 23 256 | 24 896 | 9 384 | 54 329 |
| exekuce | 30 256 | 27 632 | 29 415 | 24 579 |
| důchodová reforma | 48 | 802 | 239 | 257 |

4.1.3. Call centrum pro nemocenské pojištění

V roce 2015 call centrum pro oblast nemocenského pojištění při své činnosti spolupracovalo s jednotlivými OSSZ i s metodickými útvary ČSSZ a usilovalo o zvýšení efektivity jednání s klienty obzvláště pak v případech, kdy byl klient ve složité finanční situaci. Pozornost byla věnována vyhodnocování kvality telefonického jednání při využití nahrávacího vybavení. Za celý rok systém pro zpracování ukazatelů činnosti call centra zaznamenal přes 180 tisíc volajících klientů, což je cca 50% nárůst oproti roku 2014. Z tohoto počtu bylo uskutečněno 78 487 hovorů. Největší nárůst byl zaznamenán v prvních měsících roku, což souviselo s klienty, jejichž zaměstnavatelé spadají na PSSZ.

Tabulka č. 43: Údaje o činnosti call centra pro nemocenské pojištění k 31. 12.

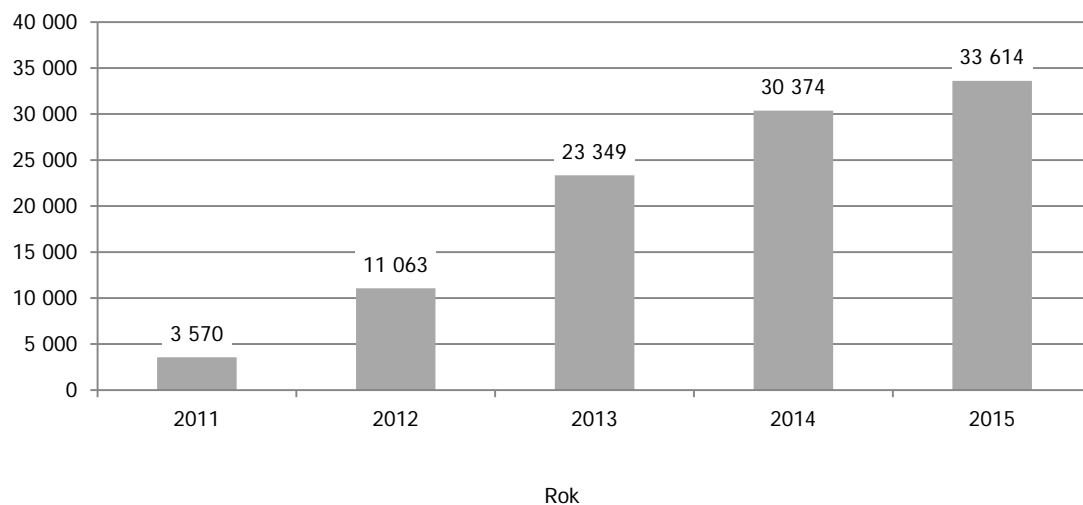
| | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|--------|--------|---------|---------|
| Telefonáty celkem | 48 191 | 56 249 | 122 790 | 180 287 |
| Uskutečněné hovory | 43 716 | 49 866 | 78 827 | 78 487 |
| z toho: dotaz na dávku - vyřešeno ihned | 27 430 | 33 380 | 53 626 | 53 307 |
| dotaz na dávku - řešeno s OSSZ (urgence) | 615 | 401 | 840 | 2 369 |
| ostatní ihned vyřešené dotazy – obecné | 15 671 | 16 085 | 24 352 | 22 811 |

4.1.4. Call centrum pro technickou pomoc

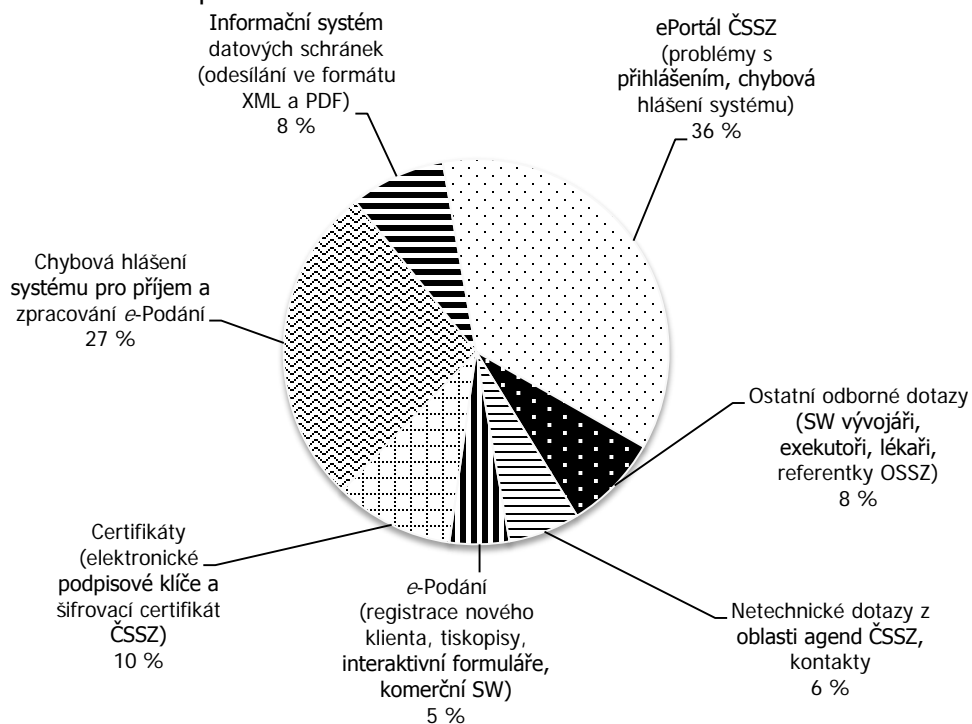
Call centrum technické pomoci poskytuje služby klientům, kteří s ČSSZ komunikují elektronicky. V listopadu 2015 byl odbaven 100. tisíc telefonát. Zvyšující se zájem klientů o odbornou pomoc dokládají zvyšující se roční počty hovorů. Činnost je zaměřena především na podporu:

- externích subjektů (fyzických osob, právnických osob a OSVČ) při elektronické komunikaci s ČSSZ (e-Podání ELDP, ONZ, PVPOJ, NEMPRI),
- klientům využívajícím ePortál ČSSZ,
- přepážkových pracovníků ČSSZ, kteří pracují s centrálními aplikacemi,
- lékařům (služba e-Podání HPN),
- exekutorským kancelářím (služba e-Podání EXI),
- softwarovým vývojářům.

Graf č. 22: Počet hovorů call centra technické pomoci



Graf č. 23: Struktura dotazů podle oblastí v roce 2015





4.1.5. Elektronická prezentace

Webové stránky ČSSZ jsou důležitým komunikačním kanálem pro informování široké veřejnosti. Jejich denní návštěvnost se v roce 2015 zvýšila oproti roku 2014 o 11 %. Nejnavštěvovanějším měsícem byl tradičně březen se 496 362 unikátními návštěvníky.

Úspěšně byly provedeny zásadní změny ve zveřejňovaných statistikách, které reagovaly na potřeby tazatelů – byly doplněny nové statistiky, stávající byly pro lepší srozumitelnost zjednodušeny. Veřejnost začala statistiky aktivně využívat. V průběhu roku dále probíhaly práce na přípravě realizace nového webu a intranetu ČSSZ. Elektronická prezentace se věnovala správě a komunikaci na sociálních sítích Facebook a Twitter.

Na elektronické úřední desce se v průběhu roku 2015 zveřejnilo 26 822 dokumentů, což je přes 2 235 dokumentů za měsíc.

Tabulka č. 44: Statistika elektronické prezentace

| | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---|-----------|-----------|-----------|------------------|
| Webové stránky - statistika průměrné měsíční návštěvnosti k 31. 12. | | | | |
| Visits (počet unikátních návštěvníků) | 133 557 | 186 560 | 203 183 | 224 971 |
| Pages (počet zobrazených stránek) | 1 280 572 | 1 670 575 | 1 293 634 | 1 525 856 |
| Průměrná denní návštěvnost | 4 390 | 6 133 | 6 679 | 7 396 |
| ePortál ČSSZ - statistika průměrné měsíční návštěvnosti k 31. 12. | | | | |
| Visits (počet unikátních návštěvníků) | - | - | 5 676 | 55 496 |
| Pages (počet zobrazených stránek) | - | - | 35 784 | 413 339 |
| Průměrná denní návštěvnost | - | - | 186 | 1 825 |
| Otevřená data ČSSZ^{*)} - statistika průměrné měsíční návštěvnosti k 31. 12. | | | | |
| Visits (počet unikátních návštěvníků) | - | - | - | 4 204 |
| Pages (počet zobrazených stránek) | - | - | - | 1 870 |
| Průměrná denní návštěvnost | - | - | - | 138 |
| Profil ČSSZ na facebooku | | | | |
| Počet fanoušků - stav k 31. 12. | - | - | 480 | 777 |
| Počet zveřejněných příspěvků za rok | - | - | 72 | 116 |
| Počet vyřízených zpráv od fanoušků za rok | - | - | 27 | 55 |

^{*)} spuštěn 2. 11. 2015

Nejnavštěvovanější stránky v roce 2015:

- webové stránky – www.cssz.cz
 1. [/cz/tiskopisy/](http://cz.tiskopisy/)
 2. [/cz/pojisteni-osvc/](http://cz.pojisteni-osvc/)
 3. [/cz/tiskopisy/osvc.htm](http://cz.tiskopisy/osvc.htm)
- ePortál ČSSZ – eportal.cssz.cz
 1. [/web/portal/tiskopisy-pvpj-2015](http://web/portal/tiskopisy-pvpj-2015)
 2. [/web/portal/tiskopisy-osvc-2014](http://web/portal/tiskopisy-osvc-2014)
 3. [/web/portal/tiskopisy](http://web/portal/tiskopisy)
- Otevřená data ČSSZ – opendata.cssz.cz
 1. [/web/otevrena-data/katalog-otevrenych-dat](http://web/otevrena-data/katalog-otevrenych-dat)
 2. [/web/otevrena-data/podminky-uziti](http://web/otevrena-data/podminky-uziti)
 3. [/web/otevrena-data/-/mesicni-vyse-duchodu](http://web/otevrena-data/-/mesicni-vyse-duchodu)



4.1.6. Média a ediční činnost

ČSSZ udržuje kontakt s médii vydáváním pravidelných tiskových zpráv, formou navázané pravidelné spolupráce s vybranými médii a v neposlední řadě odpovídáním na dotazy médií, resp. novinářů, které vyplývají buď z aktuálního dění na společensko-politické scéně nebo z edičních plánů jednotlivých sdělovacích prostředků. V průměru měsíčně ČSSZ reagovala na desítky dotazů médií a také veřejnosti, která se přímo obrací písemně či telefonicky na tiskovou mluvčí ČSSZ. Současně ČSSZ prostřednictvím médií informuje o své činnosti; k informování veřejnosti využívá rovněž webových stránek ČSSZ a facebookového profilu.

V roce 2015 ČSSZ vydala 95 tiskových zpráv, kterými průběžně informovala o aktuálním dění v oblasti sociálního pojištění v působnosti ČSSZ. Novinářskou obec nejvíce zaujaly výsledky hospodaření, údaje z oblasti nemocenského pojištění, výkonové ukazatele jednotlivých agend, statistická data. Regionální (krajské) novináře zajímala čísla vztahující se ideálně k okresům, popř. ke krajům, což se potvrdilo na všech „regionálních neformálních setkáních“, která se uskutečnila v souvislosti s připomenutím 25 let existence ČSSZ. Média rovněž zaujal tzv. tematický servis, který byl věnován praktickým radám, co dělat v určitých životních situacích (např. viz přílohy a chaty v deníku Blesk, portál Maminka, Český rozhlas), a příklady, na kterých bylo možné demonstrovat dopad právních předpisů a v obecné rovině vysvětlit povinnosti, postupy z nich plynoucí. Nejvýraznější pravidelná spolupráce probíhala s Českým rozhlasem a jeho dalšími stanicemi (Dvojka, České Budějovice, Pardubice, Hradec Králové, Sever, Plzeň, Ostrava), s ekonomickou redakcí deníku Blesk, s časopisy Revue 50 plus a Gong.

Informační materiály, které ČSSZ v průběhu roku vydala, vycházely především z potřeb poskytnout veřejnosti aktuální informace o oblasti sociálního zabezpečení. ČSSZ v průběhu roku vydala elektronicky i formou výtisků:

- publikaci *Příručka budoucího důchodce*,
- publikaci *Příručka OSVČ v oblasti sociálního zabezpečení v roce 2015*,
- publikaci *25 let České správy sociálního zabezpečení*,
- publikaci *Peněžitá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek* ve spolupráci s ÚP ČR,
- leták *Jak nezaměstnanost a evidence na úřadu práce ovlivňuje důchod?*,
- leták *Kdy a jak žádat o invalidní důchod*,
- leták *Jak se správně orientovat v přehledu dob důchodového pojištění*,
- leták *Dokládání dob důchodového pojištění*,
- leták *Jak získat výpis/přehled dob důchodového pojištění evidovaných v ČSSZ?*,
- *Výroční zprávu ČSSZ za rok 2014*,
- *Statistickou ročenku z oblasti důchodového pojištění za rok 2014*.

V elektronické podobě byly publikace zveřejněny na webových stránkách ČSSZ, v tištěné podobě byly zdarma k dispozici na všech územních organizačních jednotkách ČSSZ a také na dalších úřadech státní správy, např. na úřadech práce a finančních úřadech. Podstatné činnosti ČSSZ za daný rok včetně obsáhlých statistických údajů shrnula *Zpráva o činnosti ČSSZ za rok 2014*.

Odborný měsíčník Národní pojištění vydávaný ČSSZ vycházel po celý rok 2015 v průměrném nákladu 7 000 výtisků. Obsahy čísel časopisu a plné texty některých zásadních článků byly čtenářům k dispozici rovněž na webu ČSSZ. Přibližně 160 hlavních článků na téma sociálního zabezpečení, lékařské posudkové služby, zdravotního pojištění, pracovního práva, zaměstnanosti, informačních technologií ve státní správě či osobnostního rozvoje zpracovávali fundovaní autoři, odborníci na konkrétní témata, v převážné většině z řad zaměstnanců ČSSZ, ministerstva práce a sociálních věcí a dalších institucí. Kromě článků také pravidelně vycházely konzultace.



4.1.7. Poradenské dny

ČSSZ pokračovala v organizování dvoustranných poradenských dnů k důchodům pro klienty, jejichž zásadním přínosem je současné poskytnutí informací klientům o jejich nárocích jak z českého, tak i z cizího systému důchodového pojištění

Mezinárodní poradenské dny, které od roku 2006 pořádají společně ČSSZ a německý nositel pojištění Deutsche Rentenversicherung (DRV) se v roce 2015 konaly v Norimberku a jubilejní 20. v Praze. Konají se střídavě v ČR a Německu a od zavedení této tradice je již navštívilo bezmála 2,5 tisíce klientů, kterým čeští a němečtí odborníci poskytli téměř 5 tisíc konzultací týkajících se důchodových nároků v obou státech. V hodnoceném roce bylo poradenství rozšířeno ještě o pravidelný konzultační den, který se bude každoročně konat v německém Pasově. Vyhodnocení poradenských dní proběhlo 30. listopadu 2015 v Praze za účasti ředitelek sekcí obou institucí.

Ve vztahu k Rakousku jsou důchodové konzultace pro klienty organizovány společně s rakouskou Důchodovou pojišťovnou Pensionsversicherungsanstalt (PVA) a v hodnoceném roce se 5. poradenský den uskutečnil ve Znojmě.

Po dohodě se slovenskou Sociální pojišťovnou se v hodnoceném roce konaly poradenské dny ve slovenské Čadci a další v Brně.



4.2. Mezinárodní spolupráce a jednání

Mezinárodní spolupráce ČSSZ se trvale rozšiřuje a prohlubuje. Důvodem je růst migrace pracovníků a zvýšené nároky na administraci jejich nároků, rozšiřování služeb klientů a v neposlední řadě požadavky plynoucí z členství v EU a z nových mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, k jejichž sjednání průběžně dochází.

V roce 2015 se zástupci ČSSZ účastnili práce orgánů Evropské komise v oblasti sociálního zabezpečení (Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení, Technické komise pro zpracování údajů a v pracovní skupině pro vysílání), kde byla kromě problematiky aplikace koordinačních nařízení hlavní pozornost zaměřena na přípravu pro mezinárodní elektronickou výměnu dat mezi institucemi (projekt EESSI). ČSSZ měla své zastoupení v *Řídícím výboru EESSI* a dále v následujících pracovních skupinách: pro oblast horizontální, příslušné legislativy, důchodů, pro zdravotnickou dokumentaci a pro datové modelování, dále v odborné skupině pro bezpečnost *Security Expert Forum*. Zástupci ČSSZ se účastnili expertních jednání k přípravě na přechodné období při zavádění elektronické výměny dat.

Součástí přípravy ČSSZ na elektronickou výměnu dat je i účast v konsorciu 11 států a 13 institucí SAFE (významné sdružení pro EESSI). Sdružení SAFE, které bylo ustaveno na 4 roky, svou činnost zahájilo v roce 2014 a svými aktivitami především v oblasti testování doplňuje činnosti Evropské komise v EESSI. ČSSZ participuje zejména v testování procesů tzv. dry run testech a dále v analýzách indikátorů a datových modelů. Ve dnech 25. – 27. listopadu 2015 se ČSSZ stala organizátorem jednání Technického výboru a workshopu aktivit SAFE.

Součástí mezinárodních aktivit ČSSZ je účast ve dvou mezinárodních organizacích, jejichž prostřednictvím jsou získávány odborné informace a zkušenosti – ESIP (Evropská platforma nositelů pojištění) a EUMASS (Evropská asociace posudkových lékařů). Ve dnech 5. – 6. června 2015 se na MPSV a ČSSZ konalo zasedání Rady EUMASS za účasti zástupců 16 evropských států.

V rámci mezinárodní spolupráce jsou pro ČSSZ důležitá pravidelná jednání s partnerskými institucemi z ostatních států, a to zejména se zástupci z institucí států sousedících s ČR, s nimiž má ČSSZ nejvíce společných případů k řešení i nejužší spolupráci. V hodnoceném roce se na ČSSZ uskutečnila dvě jednání se zástupci slovenské Sociální pojišťovny: dne 14. července za účasti zástupců rezortních ministerstev obou států k problematice důchodových nároků osob v souvislosti s aplikací čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení a 2. prosince na úrovni styčných míst k důchodové problematice a výměně údajů. Součástí spolupráce je i výměna zkušeností mezi ČSSZ a Sociální pojišťovnou v různých oblastech, v září se tak v Praze slovenští kolegové seznámili se systémem archivace spisů na ČSSZ.

Ve dnech 2. – 4. listopadu 2015 se na ČSSZ uskutečnilo jednání styčných míst s Rakouskem, jehož se na české straně zúčastnila ČSSZ a Centrum mezistátních úhrad (styčné místo pro oblast zdravotnictví) a na rakouské straně Svaz rakouských nositelů pojištění (HVB), Důchodové pojišťovny (PVA) a Sociální pojišťovny (SVA). Předmětem schůzky bylo projednání otázek spojených s problematikou provádění důchodového pojištění, dávek v nemoci a mateřství, určování příslušných právních předpisů a další oblasti společného zájmu, jako např. posuzování zdravotního stavu, správa dat, EESSI.

Součástí dlouholeté spolupráce s německým nositelem pojištění, konkrétně DRV, je výměna zkušeností: v červenci 2015 se uskutečnila čtyřdenní stáž dvou pracovníků v DRV Bund v Berlíně.



Představitelé ČSSZ navštívili v říjnu 2015 výpočetní středisko Svazu německého důchodového pojištění (DRV Bund) ve Würzburgu. Tématem byla příprava, realizace a rizika změn v IT podpoře zpracování důchodů v DRV Bund.

Pracovníci ČSSZ se dále aktivně účastnili práce řady mezirezortních orgánů v gesci MPSV – RKS, PP KSZ, MONPZC, dále jednání organizovaných v rámci přeshraniční spolupráce v regionech, ve spolupráci se Státním úřadem inspekce práce (SÚIP) anebo v rámci proklientských služeb akcí pro krajské spolky.

V oblasti mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení proběhla jednání se zástupci institucí Albánie, Bosny a Hercegoviny, Tuniska a Japonska, v jejichž průběhu se dojednávaly mj. postupy při provádění agendy určování příslušnosti k právním předpisům a nastavovaly procesy při provádění agendy sociálního zabezpečení vůči těmto státům. Na expertní úrovni se tak podařilo dokončit rozhovory o přípravě nových bilaterálních smluv, jejichž provádění bude mít ČSSZ na starosti. Šlo o jednání v gesci MPSV, kterých se ČSSZ aktivně zúčastnila.

Na jednání s Albánií uskutečněném v květnu v Praze byl dojednáán návrh správního ujednání k provádění připravované česko-albánské smlouvy o sociálním zabezpečení.

V rámci finálního kola jednání o přípravě nové smlouvy s Bosnou a Hercegovinou navštívili zástupci úřadů Bosny a Hercegoviny v červnu ČSSZ, kde byly projednány návrhy bilaterálních formulářů potřebných pro provádění nové smlouvy.

Na dvou kolech jednání s Tuniskem uskutečněných v dubnu v Tunisu a v říjnu v Praze se podařilo finalizovat návrh česko-tuniské smlouvy i správního ujednání. ČSSZ se také dohodla se svým tuniským protějškem na podobě a obsahu prováděcích bilaterálních formulářů.

Zástupce ČSSZ se rovněž zúčastnil 2. kola jednání v Tbilisi o přípravě mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení s Gruzii, na kterém v návaznosti na předcházející výměnu informací o systémech sociálního zabezpečení obou států zástupci MPSV a ČSSZ představili rámcově návrh bilaterální smluvní úpravy.

Za účasti zástupců ČSSZ se na MPSV v Praze uskutečnilo dále jednání o změně česko-japonské smlouvy o sociálním zabezpečení. Jednání bylo iniciováno japonskou stranou s cílem promítnout do platného textu smlouvy některé dílčí změny související s institucionální reformou v Japonsku a rovněž rozšířit stávající smluvní úpravu vysílání pracovníků mezi oběma státy na případy vyslání mezi mateřskou firmou v jednom státě a její dceřinou společností ve druhém státě. Výsledkem jednání je předběžně dohodnutý návrh na změnu smlouvy, který musí být odsouhlasen vládou a parlamentem v obou státech.



5. Informační a komunikační technologie

Základní orientace koncipovaného Integrovaného informačního systému České správy sociálního zabezpečení (IIS ČSSZ) byla v roce 2015 zachována a nadále zůstává orientována na automatizovanou podporu provádění procesů ČSSZ a uplatnění moderních technologií v její činnosti. IIS ČSSZ je budován v návaznosti na strategické cíle ČSSZ a v souladu s doporučenými teoretickými poznatky a praktickými zkušenostmi. V souladu se základními koncepčními materiály a v návaznosti na požadavky MPSV byly zpracovávány materiály pro dlouhodobé plánování financování rozvoje IKT. V hodnoceném roce bylo dále zajišťováno plánování finančních prostředků a jejich konsolidace dle provozních potřeb v podmínkách omezeného přidělu finančních prostředků tak, aby nebyl ohrožen provoz jednotlivých agend. V návaznosti na strategické cíle ČSSZ byl zpracován finanční plán investic do vybraných oblastí IKT pro období 2016–2020. Jedná se zejména o oblasti vývoj a rozvoj aplikačního a programového vybavení v souvislosti s legislativními změnami, obnova a rozvoj HW základny pro kvalitní zabezpečení plynulého provozu aplikací a plánovaných projektů IKT a Rozvoj APV za účelem zefektivnění procesů sociálního zabezpečení směřující ke stálému zkvalitňování poskytovaných služeb klientům. Průběžně byla dále aktualizována komplexní evidence smluv IKT v elektronické podobě. V zájmu posílení zkvalitnění řízení finanční činnosti byla prováděna analýza smluvních závazků v oblasti IKT. Jedním z výsledků těchto aktivit byla např. konsolidace smluv na podporu a rozvoj komunikačního rozhraní a sběrnice aplikační vrstvy ESB Backend.

Důsledně byla dodržována koncepce IIS ČSSZ na bázi třívrstvé architektury s orientací na architekturu služeb (SOA), což vyžaduje plánovitý rozvoj technické základny s ohledem na záměry rozvoje jednotlivých subsystémů a jejich náročnosti na výpočetní mohutnost, kapacity datového úložiště a rovněž plánování provozních kapacit v čase. IIS ČSSZ byl budován v návaznosti na strategické cíle ČSSZ a jeho rozvoj byl realizován v souladu s doporučenými teoretickými poznatky a praktickými zkušenostmi. V uplynulém období byla započata aktualizace soustavy standardů, která je součástí všech uzavíraných smluv IKT ČSSZ, v souladu s dosaženým stupněm rozvoje IIS ČSSZ. Vedle již zmíněných aktivit byly vypracovány další dokumenty koncepčního a řídicího charakteru reagující na trendy v oblasti vývoje eGovernmentu, zaměřené na jednotné budování a řízení národní architektury a integrace ISVS v ČR. V této souvislosti probíhaly aktivity zaměřené na prověřování a zpracování architektonických modelů (tzv. BigPicture) a verifikace návrhů na změny architektury IKT ČSSZ.

V oblasti bezpečnosti IKT byla provedena analýza souladu ČSSZ s požadavky zákona o kybernetické bezpečnosti a vyhlášky o kybernetické bezpečnosti. Ke zkvalitnění provozní činnosti a vyššímu zabezpečení IIS ČSSZ v návaznosti na kybernetickou bezpečnost byl v nezbytném rozsahu do prostředí IIS ČSSZ nasazen subsystém IBM InfoSphere Guardium, který rozšiřuje subsystém pro autentizaci, autorizaci a audit uživatelů (AAA portál). Tím je umožněno důsledně prosazovat a dodržovat bezpečnostní politiky v databázové vrstvě IIS ČSSZ. Tento subsystém slouží pro zaznamenávání činností uživatelů a administrátorů IIS ČSSZ formou auditní informace. Subsystém AAA Portál byl dále rozšířen o správu technologických účtů v IIS ČSSZ. Jedná se o funkcionalitu, která umožňuje korektně řídit a spravovat účty „technologických uživatelů“, tzn. takových uživatelů, kteří nejsou bezprostředně vázáni na osobu zaměstnance ČSSZ, ale vytvářejí automatizované činnosti, bezpodmínečně nutné pro běh jednotlivých aplikací. Byl rovněž naimplementován a zaveden nástroj na softwarovou podporu Burp Suite Professional, který umožňuje zaznamenávat webovou HTTP komunikaci probíhající mezi prohlížečem nainstalovaným na stanici klienta a webovým serverem.



5.1. Infrastruktura

Infrastruktura představuje základní stavební kámen pro provoz aplikačního provozního vybavení, které je nezbytné pro zajišťování služeb klientům z řad veřejnosti i samotným zaměstnancům.

V oblasti zabezpečování provozu se zvýšila spolehlivost IIS ČSSZ nasazením clusterových diskových polí v kritických databázích. Od srpna 2015 probíhala postupná migrace a přesun správy přístupů externích zaměstnanců pracujících ve zvláštním režimu na novou verzi produktu CitrixXenApp 7.5. Také došlo k povýšení SW (upgrade) na podporu elektronické pošty z verze Exchange 2007 na verzi 2013, které probíhalo v několika fázích.

V rámci centrálních datových a aplikačních center došlo k modernizaci aplikační a datové vrstvy. Proběhla příprava upgrade DB serverů a diskových polí datového úložiště, dále implementace souborového systému (IBM GPFS) a rozšíření SW virtualizace diskových polí (SVC). Na základě vyhodnocení pilotního ověření postupné migrace Oracle z využívané verze 10g na verzi 12c v aplikaci spisové služby proběhly další aktivity na zajištění implementace. Bylo nasazeno nové řešení optického archivu s modernizací a snížením finančních nákladů o cca 700 000 Kč za rok. Byla zahájena etapa inovace OCR linek virtualizací serverové platformy. V roce 2015 proběhla další etapa virtualizace aplikační vrstvy s následným vyřazením Blade serverů 1. generace (HP BL20). Bylo zajištěno posílení HW na řešení provozních nároků APV.

V infrastrukturní síťové oblasti byly realizovány významné změny v oblasti aktivních prvků komunikační sítě. Byly posíleny a obměněny důležité uzly sítě - centrální směrovače. Došlo k navýšení rychlosti části páteřní sítě na 10 Gbps a byla provedena výměna páteřních přepínačů. Byla navýšena rychlost vnitřních datových linek a do sítě ČSSZ byla zaintegrována nová zařízení pro rozkládání zátěže (loadbalancery Netscaler). Proběhlo testování technologie virtuální privátní sítě (GET VPN) na třech OSSZ (Nymburk, Benešov, Praha 10), aby mohla být zahájena realizace plošného nasazení včetně obnovy všech pobočkových směrovačů.



5.2. Aplikační SW podpora

Subsystém agend důchodového pojištění

V oblasti důchodového pojištění ČSSZ pokračovaly předprojektové a přípravné analytické práce na vytvoření Nového systému důchodové agendy (NSDA). Jedná se o nový centrální subsystém IIS ČSSZ s možností decentralizace a zapojení územních organizačních jednotek do procesu rozhodování v důchodovém řízení. Byla zpracována definice konceptu nového zajištění agendy důchodového pojištění, kde byl z věcného a procesního hlediska určen a popsán nový způsob zpracování, stanoveny principy procesů, vymezen celkový koncept zajištění agendy důchodového pojištění a navrženo řešení pro případy, které jsou mimo standardní postupy zpracování. Dále byla provedena definice základních datových zdrojů, analýza souladu nového konceptu s právními předpisy a byla navržena nová datová základna pro důchodovou agendu. Byly provedeny analýzy a vytvořen model dat současného systému s prověřováním konzistence a platnosti (aktuálnosti) dat. Současně s tím probíhaly aktivity spojené s finančním zajištěním.

V oblasti automatizovaného zpracování důchodových agend, které jsou zajišťovány dodavatelským vývojem, byly v roce 2015 dokončeny úpravy v aplikacích UI3001, ZDD a EDZ:

- v rámci APV ZDD bylo zajištěno napojení na Informační systém základních registrů (ISZR). Prostřednictvím Kmenových evidencí má APV ZDD informaci o ztotožnění pojištěnce s ISZR. Touto úpravou je urychlen proces pro zahájení přešetření rozporů referenčních údajů,
- bylo realizováno online propojení APV ZDD a APV UI3001 s APV EDZ, zajištěn automatizovaný zápis odečítaných dob z doby řízení. Touto úpravou je odbouráno dvojí zapisování totožných údajů do různých APV.

V oblasti automatizovaného zpracování výpočtu důchodových dávek, které jsou zabezpečovány interním vývojem, byly v průběhu roku zajištěny prioritní požadavky odborných útvarů vycházející z platné legislativní úpravy, a to především úprava funkce HOR v souvislosti s přijetím nařízení vlády č. 69/2015 Sb., s možností vložení odpracovaných směn i po datu 31. 12. 2008 a současná změna určení důchodového věku pro zahraniční případy s ohledem na prokázany 1 rok odpracované české doby pojištění v preferované KTG před 1. 1. 1993. Během roku pokračovaly významné práce na aplikační podpoře zahraniční agendy automatizovaného výpočtu důchodů na základě nové smlouvy s Ruskou federací a související smlouvou s Ukrajinou, kdy bylo nutné vytvořit zcela nový druh výpočtu, novou řadu znaků hodnocení s dopadem do ostatních stávajících deseti druhů výpočtu.

Aplikační podpora oblasti důchodových agend, která je zabezpečovaná vlastním vývojem na platformě mainframe, byla po celý rok 2015 využívána bez výpadků a problémů a byla i nadále průběžně aktualizována a rozvíjena. Významné usnadnění práce uživatelům přinesly zejména nové funkcionality a úpravy aplikace pro tzv. povyměřovací agendy. Nepřetržitě probíhaly úpravy, které vyplývaly z požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné legislativy.

Aplikace PDA

V průběhu roku byla vytvořena nová aplikace PDA (Portál důchodové agendy), která zpřístupňuje všechna kmenová data mainframe systému KASAD všem stávajícím i připravovaným aplikacím mimo mainframe, což znamenalo např. vytvoření konsolidovaného popisu všech údajů, příslušných číselníků. Byla proto připravena webová aplikace, která umožňuje snadné prohlížení všech datových zdrojů PDA. Aplikace PDA je prvním krokem v procesu oddělení dat od aplikací, aby bylo možné zahájit přípravu na migraci dat i aplikací v rámci realizace NSDA.



Legislativní úpravy

Na základě legislativních změn byly zapracovány požadavky na úpravu APV:

- proběhlo valorizační zpracování, tisk a expedice oznámení o valorizaci, generování a expedice souborů pro cizí nositele pojištění, promítnutí stavu navýšených výší důchodů do okolních aplikací,
- byly provedeny programové úpravy pro zpracování výplat jednorázového příspěvku důchodci.

Optimalizace důchodové agendy

V rámci realizace optimalizačních požadavků se zkrátilo zpracování automatizovaných agend o 7–8 dnů. Zároveň bylo upraveno zpracování běžných doplatků důchodů vytvářených ze zpracování pracovního cyklu a byla upravena agenda na stornování výplat prováděných na účet, aby tak bylo zajištěno sjednocení zpracování běžných doplatků vyplácených v hotovosti a na účet. Dopady úprav zpracování byly promítnuty do všech agend důchodového systému a rovněž do akčního zpracování valorizace koncem roku 2015. Dále byly provedeny optimalizační úpravy zabraňující duplicitním výplatám důchodů.

Náhrada údaje OČP údajem PSČ

Od počátku roku 2015 byly ve spolupráci s Českou poštou, s. p. projednávány úpravy technologie Nové důchodové služby (nDS) vedoucí k nahrazení údaje OČP údajem PSČ v rámci hotovostních výplat dávek důchodového pojištění prostřednictvím nDS. V návaznosti na dohodnuté změny byly navrženy úpravy dokumentace nDS. Současně probíhaly práce na analýze dopadů změn v technologii nDS do automatizovaného zpracování důchodových agend.

Exekuce a konkurzy

Pro zrychlení práce v aplikaci došlo k implementaci první sady optimalizačních opatření. Na konci roku pak proběhlo v aplikaci historicky první automatizované zpracování změny srážek u klientů v insolvenčním řízení, kterým je zabaven celý důchod. V závěru roku také proběhla příprava na čtvrté provozní zpracování hromadného přepočtu exekučních srážek z dávek důchodového pojištění.

Subsystem agend nemocenského pojištění

Aplikace byla po celý rok provozována s minimálním výskytem občasných výpadků, ke kterým docházelo především kvůli zvýšené zátěži databáze. V průběhu roku probíhaly četné úpravy vyplývající z požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné agendy. V aplikaci NEM se po celý rok úspěšně rozvíjely funkčnosti jednotlivých modulů (Insolvence, Exekuce, Sestavy, apod.) a byla implementována nová funkce „zobrazení nasnímaného dokumentu“.

Výběr pojistného

Aplikační podpora oblasti výběru pojistného „POJ“ byla po celý rok provozována bez výpadků. Nadále probíhá její udržování v aktuálním stavu a je zabezpečován její nezbytný rozvoj jako celku. Průběžně jsou implementovány úpravy vyplývající z požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné legislativy. Jde o klíčovou aplikaci, jejíž udržování a rozvoj podporuje hlavní činnosti ČSSZ. Ve třetím čtvrtletí byla podepsána nová rámcová smlouva a tím bylo smluvně zajištěno provozování aplikace na další roky. Pro podporu procesu výběru pojistného se v oblasti důchodové pojištění OSVČ používal soubor lokálních aplikací pro agendu OSVČ. Ve čtvrtém čtvrtletí pak proběhla analýza centralizace aplikace pro oblast dobrovolně důchodově pojištěných osob, aby mohl být zahájen vývoj této aplikace.

Oblast ekonomicko-správních agend

V oblasti ekonomicko-správních agend jsou nadále zajišťovány procesy v rámci informační podpory agend vnitřní správy, včetně technické podpory a zabezpečování přístupových práv v této oblasti.



V rámci systému EKIS byly provedeny úpravy v souvislosti se zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě, včetně napojení na Informační systém o státní službě (ISoSS). Dále byla zahájena implementace Personálního portálu a systému vzdělávání v rámci systému EKIS, včetně oblasti hodnocení zaměstnanců. Byla zabezpečována změnová řízení HW a SW jednotlivých informačních systémů oblasti vnitřní správy a manažerských schvalovacích procesů, a to na základě potřeb procesu, legislativy a organizačních změn.

ESB Backend

V souladu s principy SOA byla platforma pro automatizované řízení a kontrolu procesů a služeb v aplikační oblasti převedena na novější platformu sběrnice ESB Backend. Jednalo se o workflow pro aplikace jako POJ, NEM, VZT a další. Na tuto platformu byla převedena i aplikace DIS. Převod na novou platformu byl komplikovaný z hlediska testování a součinnosti. Migrace na novou platformu probíhala po částech, kdy bylo nutné stanovit termíny migrace, tak, aby co nejméně byla omezena činnost agend a co nejméně byli omezeni uživatelé. Je připravováno rozšiřování na další domény a servery. V průběhu roku byla vysoutěžena nová provozní smlouva na 4 roky.

Napojení IIS ČSSZ na ISZR

V souvislosti s napojením na ISZR probíhá stahování aktuálních časových snímků z ROB a ROS automatizovaně na denní bázi. Údaje jsou předávány do KE. V roce 2015 byly nasazeny úpravy systému pro napojení IIS ČSSZ na ISZR ve smyslu implementace kompozitních služeb umožňující náhled do informačního systému evidence obyvatel a informačního systému cizinců, dále došlo k rozvoji a optimalizaci aplikací spadajících pod ISZR jako celku. Byla uzavřena nová rámcová smlouva na období 4 let.

Registr pojištěnců

Registr se skládá ze dvou autonomních částí, a je proto realizován v rámci dvou samostatných projektů: Kmenové evidence 2 (KE2) a Pojistné vztahy (VZT). Jedná se o jednu z nejpodstatnějších oblastí, ve které byly v roce 2015 realizovány úpravy aplikací údajové základny v souvislosti s provozem základních registrů. V průběhu roku pak byly prováděny běžné úpravy zvyšující efektivitu a uživatelský komfort při práci s příslušnými aplikacemi, legislativní úpravy a změny na základě organizačních změn. Dále byla v průběhu roku vysoutěžena nová rámcová smlouva na období 4 let.

DIGI aplikace

V DIGI aplikacích probíhal rozvoj a optimalizace jako celku na základě požadavků metodických útvarů a ze změn příslušné legislativy. Významné úpravy byly realizovány s ohledem na vznik důchodové kalkulačky a změny měly dopad převážně do oblasti IKP, která slouží pro podporu automatizovaného zpracování nárokových podkladů důchodového pojištění. Dále se úpravy zajišťovaly pro generování přehledu dob důchodového pojištění (PDDP), kdy byly vybráni muži s rokem narození 1954 a ženy s rokem narození 1957.

Inventury OSVČ

S akcí „Inventura pohledávek OSVČ za kalendářní rok 2015“ byly v posledním čtvrtletí roku zahájeny přípravy ke zpracování inventur OSVČ dle nové legislativy. Inventury všech OSVČ byly rovněž vystaveny na ePortále ČSSZ. Zpracování proběhlo bez problémů a v požadovaných termínech.

DMS

Systém DMS a ATV prošel v hodnoceném roce zásadní změnou v oblasti integrace okolních systémů pro důchodovou agendu. Aktivně byla řešena problematika worklistů v DMS a jejich další zpracování.



Dále byly prováděny pouze dílčí úpravy, spojené s upgradem systému a v souvislosti s ukládáním jednotlivých agend. V průběhu roku 2015 byla vysoutěžena nová rámcová smlouva na období 4 let.

Elektronická spisová služba

Rozvoj elektronizace agendových činností úřadu v loňském roce potvrdil význam elektronické spisové služby jako základního nástroje pro zpracování elektronických dokumentů. Systém elektronické spisové služby nyní zajišťuje veškerou komunikaci s datovými schránkami, včetně příjmu a zpracování tzv. e-Podání, interaktivních formulářů a žádostí z ePortálu ČSSZ. Na počátku roku proběhlo zapracování organizačních změn na PSSZ do aplikace ESS a přesun dokumentů a spisů na nová funkční místa PSSZ. Částečná změna funkčních míst proběhla ještě v polovině hodnoceného roku a to v souvislosti s přípravou služebního zákona. V rámci provozních úprav proběhla v prvním čtvrtletí výměna komerčních serverových certifikátů pro většinu instancí spisové služby. Podstatným rozšířením spisové služby byla úprava rozhraní tak, aby bylo možné využívat funkcionalitu časového razítka při vytváření rozhodnutí o zřízení (zrušení) zástavního práva v APV SPR. Spisová služba byla tímto doplněna o univerzální nástroj pro opatřování dokumentů časovými razítky, který je využitelný i pro ostatní agendy. V průběhu roku byla ještě provedena programová úprava, která vedla k optimalizaci činnosti aplikace ESS při procesu zpracování dávek. Tím došlo k zrychlení komunikace mezi aplikací ESS, DMS a EXK. Hodnocený rok byl též ve znamení příprav na implementaci změn v souvislosti s evropským nařízením eIDAS, účasti na přípravě projektu centrálního úložiště digitálních dokumentů, implementace aktuálních legislativních požadavků, zejména v oblastech kybernetické bezpečnosti, elektronické skartace a zajištění komunikace s národním digitálním archivem.

Digitální spisovna

V roce 2015 byla vypracována analýza a návrh vlastního aplikačního subsystému. Byl proveden rozbor dlouhodobého uchovávání dokumentů v prostředí ČSSZ. Na základě posouzení legislativního hlediska, architektury IIS ČSSZ a možností jejího rozvoje byly vypracovány varianty řešení dlouhodobého uchovávání dokumentů v DS. Na základě toho byl vytvořen koncept „Digitální spisovny (DS) – dlouhodobého důvěryhodného úložiště digitálních dokumentů“, který se zaměřil na vytvoření nového centrálního subsystému DS se současným zachováním DMS.

Oblast dalších průřezových podsystémů se soustředovala především na stabilní vývoj a údržbu systému.

5.3. Centralizace dat a aplikací

V roce 2015 pokračovalo postupné nasazování virtualizační technologie v neprodukčním prostředí, aby bylo umožněno lépe využít dostupného hardware a zjednodušit správu jednotlivých serverů. Na základě potřeby finančního pokrytí pro realizaci nařízení eIDAS v podmínkách ČSSZ se ustoupilo od tvorby aplikační podpory „Centralizace OSVČ“ a „Aplikace pro rozhodování“.



5.4. Zabezpečení provozu

Využívání ServiceDesk služby v provozu IKT

Pro obsluhu celé ČSSZ byla využívána aplikace ServiceDesk, která především poskytovala podporu koncovým uživatelům IKT pomocí Incident Managementu. Během roku bylo zpracováno cca 22 000 incidentů, které se týkaly většinou hlášení konkrétních chybových stavů a požadavků na služby IKT.

Zajištění licencí pro IIS ČSSZ

Vedle správy a provozování vlastního HW technické základny byla i v roce 2015 věnována pozornost oblasti správy systémového a ostatního SW, licenční politice ČSSZ a konsolidaci správy a evidence licencí. V této oblasti byla uzavřena rámcová smlouva na pořízení licencí, podpory a konzultačních služeb Oracle, dílčí smlouva na podporu provozovaných licencí. Byly obnoveny stěžejní licenční smlouvy na systémový SW firem IBM, Microsoft a Oracle, byla uzavřena smlouva o centrálním zadávání na produkty VMware s MV ČR.

Tabulka č. 45: Složení výpočetní techniky v ČSSZ k 31. 12.

| Typ techniky | Počet | |
|--|--------|--------|
| | 2014 | 2015 |
| Mainframe na bázi Fujitsu server SQ100 | 2 | 2 |
| Databázové servery AIX (32 jader) | 2 | 2 |
| Windows Servery s OS Windows 2003, 2008, 2008 R2, 2012 R2 | 1 369 | 1375 |
| Unixové servery s operačním systémem Solaris | 109 | 109 |
| Pracovní stanice a notebooky s OS Windows XP Professional a Windows 7 Enterprise | 10 406 | 10 406 |

Pozn.: Počet obsahuje i technologické stanice a notebooky, aktivních uživatelských stanic je 9 353.

Tabulka č. 46: Struktura a obsazení farem serverů k 31. 12.

| Určení serveru | Počet | | |
|--|----------------------|---------------|-----------------|
| | 2014 | 2015 | |
| AAA portál + Biztalk 2006 | 42 | 13 | |
| DMS | 5 | 0 | |
| Centrální aplikace (KE, PPV, NEM, POJ, EXK, NPD, ZDD, KL, INS apod.) | 122 | 104 | |
| Technické zabezpečení | 2 | 2 | |
| HR EKIS (personální oblast) | 0 | 0 | |
| Rezerva | 0 | 0 | |
| Vadné neopravitelné | 0 | 0 | |
| Celkem obě farmy (fyzické bez serverů pro virtualizaci) | 169 | 108 | |
| Servery pro virtualizaci | 46 | 46 | |
| Celkem obě farmy | 215 | 154 | |
| z toho | produkční prostředí | 135+307 virt. | 100 + 350 virt. |
| | školicí prostředí | 9+161 virt. | 2 + 170 virt. |
| | integrační prostředí | 25+138 virt. | 6 + 140 virt. |
| | v rezervě | 0 | 0 |
| | vadné neopravitelné | 0 | 0 |



6. Ostatní činnosti

6.1. Organizace a systém řízení

Změny organizace ČSSZ v roce 2015 do značné míry souvisely s další etapou implementace zákona o státní službě a právních předpisů s tímto zákonem souvisejících, které navazovaly na změny přijaté v této oblasti již v předchozím roce. Tyto změny se dotkly zásadním způsobem celé koncepce organizačního řádu, neboť musely reflektovat skutečnost, že služebními úřady jsou podle zákona o státní službě kromě ČSSZ také OSSZ. Organizační uspořádání ČSSZ bylo upraveno podle zásad pro vytváření organizační struktury služebních úřadů stanovených nařízením vlády o pravidlech pro organizaci služebního úřadu. Vzhledem ke změnám, které byly s předstihem provedeny již v roce 2014, byla organizace ČSSZ v zásadě v souladu s novými organizačními pravidly, a proto změny provedené v minulém roce měly jen omezený dopad do její struktury. Jednou z nich bylo zrušení sekce lékařské posudkové služby, která nedosahovala počtu zaměstnanců stanoveného pro tento řídicí stupeň. Změny byly provedeny také v sekci provádění důchodového pojištění a v sekci správy dat sociálního pojištění, kde naopak musela být některá oddělení s ohledem na velký počet jejich zaměstnanců rozdělena na oddělení menší. Vzhledem k nutnosti zajistit výkon správní agendy ve věcech státní služby bylo ustaveno příslušné oddělení v odboru personálním (oddělení správních činností pro státní službu). Většina organizačních změn provedených v roce 2015 vycházela z potřeby kontinuálně optimalizovat organizační uspořádání ČSSZ a OSSZ v závislosti na stavu vývoje příslušných procesů. Z těchto změn lze uvést zejména zřízení sekce ústředního ředitele ČSSZ a nových odborů v sekci sociálního pojištění (odbor pojistného, OSVČ a kontroly) a v sekci provádění důchodového pojištění (odbor pro poskytování informací v oblasti důchodového pojištění). Další změny se týkaly začlenění nebo vnitřního uspořádání některých odborů (odbor realizace exekučních srážek z dávek důchodového pojištění, odbor koncepcí, systémové integrace a koordinace), případně jejich úplné restrukturalizace (odbor právní nebo odbor hospodářské správy). Změny v organizační struktuře se dotkly též některých územních organizačních jednotek ČSSZ (Pražské správy sociálního zabezpečení, Městské správy sociálního zabezpečení Brno a některých dalších OSSZ).

Interní předpisy (vnitřní organizační směrnice) vydávané ústředním ředitelem ČSSZ a ostatními určenými představenými jsou jedním z hlavních nástrojů řízení, kterými se zajišťuje výkon dobré správy veřejných záležitostí svěřených do působnosti ČSSZ a OSSZ. Konkrétně to znamená, že prostřednictvím těchto předpisů jsou vhodně nastavena pravidla, kterými se řídí provádění všech agend (procesů). Aby mohly interní předpisy co nejspolehlivěji plnit tuto úlohu, byla v roce 2015 podstatně novelizována vnitřní organizační směrnice, která upravuje postupy pro jejich vydávání. Zároveň do ní byly zapracovány změny, které pro oblasti interní normotvorby správních úřadů přinesl zákon o státní službě, týkající se především vydávání služebních předpisů. V uplynulém roce bylo připraveno celkem 63 vnitřních organizačních směrnic (z toho bylo zároveň 12 služebními předpisy) a pracoviště ČSSZ vydala v rámci své působnosti 50 vnitřních organizačních směrnic, což představuje standardní roční průměr posledních let. Neměnilo se příliš ani jejich obsahové zaměření s tím rozdílem, že v důsledku nutnosti implementovat zákon o státní službě se v ústředí ČSSZ zvýšil počet vydaných interních směrnic v oblasti personální a organizace, který tvořil více než třetinu jejich celkového počtu, další třetina se týkala oblasti sociálního zabezpečení (pojištění). Poslední třetinu představovaly zejména agendy ekonomicko-správní, informačních a komunikačních technologií, včetně záležitostí bezpečnostní politiky.



6.2. Rozvojové projekty

ČSSZ během roku 2015 realizovala jeden vlastní projekt z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, a to projekt „*Provádění integrované komunikace ČSSZ – PIK*“ (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/B6.00042). V rámci projektu proběhla aktualizace Směrnice o provádění integrované komunikace ČSSZ, Grafického manuálu ČSSZ a uskutečnily se semináře pro vybrané zaměstnance, zaměřené na komunikaci s médii a krizovou komunikaci. Projekt byl zahájen v dubnu 2014 a byl ukončen dle plánovaného harmonogramu v prosinci 2015.

ČSSZ se jako partner dále podílela na následujících projektech:

Social Agencies of the Future Europe – SAFE (reg. č. VP/2013/007)

Jedná se o projekt kofinancovaný z grantu Evropské komise, jehož cílem je zajistit pro všechny zúčastněné instituce možnosti sdílet názory, zkušenosti a výhody vzájemné spolupráce při mapování a testování nástrojů, potřebných k přechodu na koordinovanou mezistátní výměnu elektronických dokumentů. Klíčovým úkolem projektu SAFE je zmapování a otestování cesty pro integraci elektronické výměny dokumentů do stávajících procesů a prostředí členských států EU. Na vlastní realizaci se podílí 13 organizací z 11 evropských států. Plánované ukončení projektu je k únoru 2018. V projektu SAFE je účast ČSSZ součástí přípravy na implementaci EESSI v rámci IIS ČSSZ.

Efektivní řízení úřadu MPSV (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/D4.00005)

Jedná o projekt MPSV, ve kterém ČSSZ pracovala jako partner bez finanční účasti. Projekt byl realizován v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. ČSSZ se svojí účastí v projektu zavázala k účasti v aktivitě obsahující realizaci auditu vnitřních procesů a smluvních vztahů. Cílem projektu byla inventura a racionalizace hospodaření rezortu MPSV. Projekt byl ukončen v prosinci 2015.

Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání (reg. č. CZ.1.04/2.2.00/11.00013)

ČSSZ se na tomto projektu, který je plně v gesci Státního úřadu inspekce práce (SÚIP), podílí v pozici partnera bez finančního příspěvku. Projekt byl realizován v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Cílem projektu bylo připravit a realizovat soubor metodických, organizačních a provozních opatření vedoucích k omezení nelegálního zaměstnávání občanů ČR i cizích státních příslušníků a dokončit započatý proces zavedení klientského přístupu ve službách zaměstnanosti (Úřad práce ČR) tím, že SÚIP převezme a zefektivní kontrolu nelegálního zaměstnávání a zaměstnávání cizinců a prohloubí kontrolní spolupráci v rámci celého rezortu. Projekt byl ukončen v prosinci 2015.

Pro nové programové období 2014–2020 ČSSZ připravila projektové náměty v rámci programů OPZ a IROP a započala přípravy na zpracování námětů v rámci projektů z IROP a OPZ, které byly schváleny vedením ČSSZ a rezortní radou MPSV, aby měla připravené podrobné projektové záměry a žádosti o finanční podporu podle parametrů jednotlivých výzev.



6.3. Bezpečnostní politika

ČSSZ v rozsahu nezbytném pro zajištění kybernetické bezpečnosti zavedla a provádí bezpečnostní opatření pro informační systém kritické informační infrastruktury IIS ČSSZ. Vedením ČSSZ tak byly nasazeny a používány nástroje podporující bezpečnost informací v prostředí kritické informační infrastruktury ISS ČSSZ. Dále byla zavedena a prováděna spolehlivá autentizace uživatelů přistupujících k poskytovaným službám ČSSZ online prostřednictvím IKR ČSSZ.

ČSSZ přijala bezpečnostní opatření a bezpečnostní postupy podporující ochranu prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je ČSSZ, k zajištění zákonem stanovených povinností. V rámci této aktivity byly zpřesněny postupy zajištění náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociálního zabezpečení (péče) za krizových stavů státu vyhlášených vládou (předsedou vlády) v době platnosti krizových (mimořádných) opatření nařízených vládou (předsedou vlády). Byla zpřesněna organizace přechodu ČSSZ na krizové řízení včetně užití prostředků nouzové komunikace podle zákona o krizovém řízení. Bezpečnostní situace v ČSSZ byla hodnocena jako stabilizovaná.

V oblasti ochrany osobních údajů a citlivých údajů byly zajištěny povinnosti stanovené směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 95/46/ES a zákonem č. 101/2000 Sb. při zpracování osobních údajů a citlivých údajů při plnění úkolů orgánů sociálního zabezpečení ČSSZ a OSSZ, jejich přenosu, ukládání a archivaci. Byla posuzována rizika vyjmenovaná v § 13 zákona č. 101/2000 Sb. a postupně přijímána opatření k jejich eliminaci či minimalizaci. Poznatky prověrek v oblasti bezpečnosti prokázaly, že systém ochrany osobních údajů byl v ČSSZ a OSSZ zaveden a stanovené povinnosti správce osobních údajů podle zákona o ochraně osobních údajů jsou v ČSSZ plněny.

ČSSZ ke spolehlivé autentizaci všech osob přistupujících k informaci IIS ČSSZ a informačních systémů ČSSZ používá vlastní autentizační certifikát vydávaný uživatelům a administrátorům IIS ČSSZ. Organizační a technická opatření spojená s provozováním systému Public Key Infrastructure ČSSZ (PKI ČSSZ) byla revidována a aktualizována.

Pokud jde o spolehlivou autentizaci ČSSZ k informačnímu systému datových schránek, jehož správcem je Ministerstvo vnitra, byly uplatňovány bezpečnostní zásady podle zvláštního právního předpisu.

ČSSZ poskytovala údaje ze svých evidencí třetím osobám jen v zákonem stanovených případech, v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.



6.4. 25 let existence ČSSZ

ČSSZ v roce 2015 připomněla 25 let své existence a současně pamatovala i na druhé významné výročí, a to 90 let sociálního pojištění v českých zemích. Akce k připomenutí obou výročí probíhaly po celý rok a měly za cíl vyzdvihnout význam a historickou roli sociálního pojištění v českých zemích, přiblížit ČSSZ široké veřejnosti a ukázat její význam. Za přispění zaměstnanců ČSSZ vzniklo výroční logo a motto, které ČSSZ během roku 2015 používala.

Na celostátní poradě v březnu, věnované historii ČSSZ, bylo oceněno 27 zaměstnanců za dlouholetou práci pro ČSSZ, dosaženou odbornost a profesionální výkon práce a do pomyslné síně slávy bylo za osobní přínos pro ČSSZ uvedeno 8 současných a bývalých vedoucích zaměstnanců, kteří pracují pro ČSSZ po celých 25 let jejího trvání. Zde byla také poprvé představena i výstava o 90leté historii sociálního pojištění a 25leté ČSSZ, která byla v průběhu roku postupně k vidění ve všech regionech. Výstavu vždy doprovázela i neformální setkání s regionálními médii.

Ve spolupráci s vysokými školami proběhlo několik přednášek a seminářů, na nichž lektori z ČSSZ přiblížili význam sociálního pojištění včetně jeho historie, konkrétně na Západočeské univerzitě v Plzni, na Univerzitě Hradec Králové, Masarykově univerzitě v Brně i na Univerzitě Karlově v Praze.

Osvětu široké veřejnosti má plnit i Slovník sociálního zabezpečení, vydaný v roce 2015 MPSV, na jehož přípravě se ČSSZ významně podílela.

K upevnění pocitu sounáležitosti zaměstnanců s ČSSZ přispěla setkání zaměstnanců a pamětníků, kulturní a sportovní akce realizované po celé republice či výstavy z historie některých OSSZ.

Připomenutí obou výročí uzavřela Mezinárodní konference konaná v listopadu v prostorách Karolina Univerzity Karlovy v Praze pod záštitou předsedy vlády ČR, za účasti ministryně práce a sociálních věcí ČR, zástupců diplomatického sboru v ČR, představitelů institucí sociálního zabezpečení sousedních států a mezinárodních organizací, státního tajemníka slovenského ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny, zástupců zákonodárského sboru ČR, akademiků i odborů, vedení ministerstva práce a sociálních věcí a ČSSZ.

Historie sociálního pojištění a ČSSZ byla zachycena v brožuře s bohatým obrazovým materiálem, kterou ČSSZ sama sestavila a vydala.



7. Prioritní úkoly na rok 2016

I. Oblast elektronizace a elektronické bezpečnosti

1. **Realizace další etapy přechodu na novou technologickou podporu v oblasti agend důchodového pojištění** (projekt „Nový systém aplikační podpory důchodových agend“)
2. **Optimalizace technologické podpory agend** (důchodového pojištění, exekucí)
3. **Vybudování nového datového centra**
4. **Realizace další etapy prací na vytvoření nového APV** Digitální spisovna
5. **Trvalé udržování konsolidované údajové základny pro bezpečné zpřístupňování kvalitních dat agendám a klientům ČSSZ**
 - a) realizace nového datového katalogu
6. **Zajištění připravenosti ČSSZ na elektronickou výměnu dat mezi evropskými nositeli pojištění (EESSI)**
 - a) poskytování součinnosti při testování výměny informací v rámci mezistátního důchodového řízení
 - b) postupná implementace SEDů žádosti o dávku důchodového pojištění pro vybrané státy
 - c) příprava metodiky pro vyplňování příslušných e-formulářů (SED)
 - d) příprava Access Pointu
7. **Další rozvoj oblasti kybernetické bezpečnosti Integrovaného informačního systému ČSSZ jako prvku kritické informační infrastruktury**
8. **Implementace nařízení eIDAS**
 - a) realizace související úpravy Integrovaného informačního systému ČSSZ zejména v oblasti IKR a ESS
9. **Realizace projektu „Nové APV pro oblast LPS“**
 - a) stabilizace a zrychlení výkonu agendy posuzování zdravotního stavu klientů

II. Oblast výkonu agend

1. **Udržení kvalitního výkonu všech agend, jejich racionalizace a zvyšování efektivity**
2. **Udržení vysoké úrovně rozhodovací činnosti/procesu rozhodování v agendách sociálního zabezpečení**
 - a) stabilně vysoká kvalita rozhodování ve správním řízení
 - b) rychlé vyřizování dávek důchodového a nemocenského pojištění
3. **Udržení vysoké úspěšnosti výběru pojistného na stávající úrovni**
4. **Implementace dopadů zrušení II. pilíře důchodového systému**



III. Oblast přístupu ke klientům a jejich potřebám

- 1. Zasílání přehledu dob důchodového pojištění a náhradních dob důchodového pojištění evidovaných v ČSSZ klientům bez jejich žádosti - mužům ročníku 1955 a ženám ročníku 1958**
- 2. Rozvíjení projektu Důchodová kalkulačka**
- 3. Pokračování procesu publikace otevřených dat a jejich vizualizace**
- 4. Zahájení první etapy projektu budování nových webových stránek ČSSZ**
- 5. Rozšíření možností elektronické komunikace**
 - a) rozšíření nabídky interaktivních formulářů (Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti)
 - b) modernizace interaktivních formulářů a rozšíření o funkcionality QR kódů
 - c) zajištění připravenosti pro rozšíření elektronické komunikace v návaznosti na využití speciálního individuálního identifikátoru občana

IV. Oblast organizace, personální a ekonomiky

- 1. Implementace služebního zákona zejména s ohledem na**
 - a) dodržování podmínek a průběhu výběrových řízení na volná služební místa
 - b) změny systemizace
 - c) provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců
- 2. Ekonomika provozu**
 - a) zajištění průběžného a efektivního čerpání přidělených rozpočtových prostředků
 - b) zdokonalování procesu finančního plánování jak v oblasti investic, tak v oblasti provozních výdajů



SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

| | |
|--|----|
| Tabulka č. 1: Doby řízení o dávkách důchodového pojištění vyřizovaných podle vnitrostátních předpisů ... | 13 |
| Tabulka č. 2: Charakteristika zpracovaných případů k 31. 12. | 13 |
| Graf č. 1: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod k 31. 12. | 14 |
| Tabulka č. 3: Počet nových žádostí o důchod s přihlédnutím k mezinárodnímu prvku k 31. 12. | 15 |
| Tabulka č. 4: Statistické údaje výplat důchodů k 31. 12. | 16 |
| Graf č. 2: Vývoj počtu důchodců k 31. 12. | 16 |
| Graf č. 3: Vývoj počtu vyplacených důchodů*) k 31. 12. | 17 |
| Graf č. 4: Vývoj počtu výplat důchodů na osobní účty k 31. 12. | 17 |
| Tabulka č. 5: Statistické údaje zpracování důchodových agend k 31. 12. | 18 |
| Graf č. 5: Vývoj počtu důchodců s výplatou do ciziny k 31. 12. | 18 |
| Tabulka č. 6: Údaje o stavu provádění exekučních srážek z důchodů | 20 |
| Graf č. 6: Vývoj počtu případů v provádění exekučních srážek z důchodů | 20 |
| Graf č. 7: Vývoj počtu podnětů v provádění exekučních srážek z důchodů | 21 |
| Graf č. 8: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou k 31. 12. | 22 |
| Graf č. 9: Struktura podstaty podaných námitek v roce 2015 | 23 |
| Tabulka č. 7: Počty zpracovaných dávek | 27 |
| Tabulka č. 8: Doba řízení – dávky nemocenského pojištění celkem (nemocenské, ošetrovné, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství) | 28 |
| Tabulka č. 9: Porovnání počtu případů ukončených DPN, počtu prostonaných dnů a průměrného trvání jednoho případu DPN k 31. 12. | 29 |
| Graf č. 10: Vývoj počtu ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti | 29 |
| Graf č. 11: Počty exekučních a insolvenčních srážek z dávek nemocenského pojištění | 30 |
| Tabulka č. 10: Počty exekučních a insolvenčních srážek z dávek nemocenského pojištění | 30 |
| Tabulka č. 11: Přehled o rozhodovací činnosti k 31. 12. | 31 |
| Tabulka č. 12: Údaje o počtu vystavených potvrzení o příslušnosti k českým právním předpisům sociálního zabezpečení | 32 |
| Tabulka č. 13: Počet zaměstnavatelů a pojištěnců k 31. 12. | 33 |
| Tabulka č. 14: Počet OSVČ dle druhu SVČ a účasti na pojištění k 31. 12. | 34 |
| Graf č. 12: Vývoj počtu OSVČ k 31. 12. | 34 |
| Tabulka č. 15: Počet přijatých podání podle druhů rozhraní k 31. 12. | 36 |
| Tabulka č. 16: Počet volání služeb ePortálu ČSSZ k 31. 12. | 37 |
| Tabulka č. 17: Vývoj celkové úspěšnosti výběru pojistného a příslušenství - v mil. Kč | 39 |
| Tabulka č. 18: Povolení splátek dle § 20a zákona č. 589/1992 Sb. | 40 |
| Tabulka č. 19: Řízení o námitkách proti výkazu nedoplatků jednotlivých pracovišť ČSSZ | 40 |
| Tabulka č. 20: Rozhodování o promíjení penále – dle vyhlášky MPSV č. 161/1998 Sb. | 41 |
| Tabulka č. 21: Struktura pohledávek k 31. 12. 2015 - v mil. Kč | 42 |



| | |
|--|----|
| Tabulka č. 22: Vývoj pohledávek - v tis. Kč | 42 |
| Tabulka č. 23: Vývojový trend správní exekuce a v insolvenčním řízení | 43 |
| Tabulka č. 24: Vývojový trend počtu správních exekucí z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ | 43 |
| Tabulka č. 25: Počty exekučních příkazů vydaných jednotlivými pracovišti ČSSZ | 44 |
| Tabulka č. 26: Kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v oblasti sociálního zabezpečení | 46 |
| Tabulka č. 27: Kontrola dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců | 47 |
| Tabulka č. 28: Počet provedených kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti a počet posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti k 31. 12. | 47 |
| Tabulka č. 29: Počet vyřízených stížností | 49 |
| Graf č. 13: Vývoj počtu podání evidenčních listů důchodového pojištění | 55 |
| Graf č. 14: Vývoj počtu vyřízených informativních osobních listů důchodového pojištění | 55 |
| Tabulka č. 30: Statistika konsolidace údajové základny k 31. 12. | 56 |
| Tabulka č. 31: Statistika poskytování informací z registrů | 57 |
| Tabulka č. 32: Rozpočet a skutečnost příjmů a výdajů ČSSZ - v mil. Kč | 60 |
| Graf č. 15: Vývoj příjmů a výdajů - v mil. Kč | 61 |
| Graf č. 16: Vývoj provozní nákladovosti k výběru pojistného | 61 |
| Graf č. 17: Vývoj provozní nákladovosti k celkovým výdajům | 61 |
| Tabulka č. 33: Vyplacené dávky a podpory - v tis. Kč | 63 |
| Graf č. 18: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění - v tis. Kč | 64 |
| Graf č. 19: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění - v tis. Kč | 64 |
| Graf č. 20: Vývoj realizace investic | 65 |
| Graf č. 21: Vývoj průměrného rozpočtovaného platu v letech 2010-2016 | 67 |
| Tabulka č. 34: Přehled veřejných zakázek zadáných | 69 |
| Tabulka č. 35: Členění zaměstnanců podle věku k 31. 12. | 70 |
| Tabulka č. 36: Členění zaměstnanců podle vzdělání k 31. 12. | 70 |
| Tabulka č. 37: Systemizovaná místa a fluktuace k 31. 12. | 72 |
| Tabulka č. 38: Počty proškolených zaměstnanců k 31. 12. | 74 |
| Tabulka č. 39: Vzdělávací akce ve výukových střediscích ČSSZ k 31. 12. | 74 |
| Tabulka č. 40: Počty absolventů elektronických kurzů k 31. 12. | 75 |
| Tabulka č. 41: Závodní preventivní péče k 31. 12. | 75 |
| Tabulka č. 42: Údaje o činnosti call centra pro důchodové pojištění k 31. 12. | 77 |
| Tabulka č. 43: Údaje o činnosti call centra pro nemocenské pojištění k 31. 12. | 77 |
| Graf č. 22: Počet hovorů call centra technické pomoci | 78 |
| Graf č. 23: Struktura dotazů podle oblastí v roce 2015 | 78 |
| Tabulka č. 44: Statistika elektronické prezentace | 79 |
| Tabulka č. 45: Složení výpočetní techniky v ČSSZ k 31. 12. | 90 |
| Tabulka č. 46: Struktura a obsazení farem serverů k 31. 12. | 90 |



SEZNAM ZKRATEK

| | |
|------------|--|
| AAA | Autentizační, autorizační a účtovací protokol |
| APEP | Veřejné rozhraní ČSSZ pro elektronická podání |
| APV | Aplikační programové vybavení |
| ASR | Aplikace Rozhodování ve správním řízení |
| ATV | Systém pro ukládání odeslaných dokumentů |
| B2B | Business to Business, vzájemná elektronická komunikace mezi dvěma společnostmi |
| BIS | Bezpečnostní informační služba |
| BIVŠ | Bankovní institut vysoká škola, a. s. |
| CC | Call centrum, telefonní informační linka |
| CDÚ | Centrální datové úložiště |
| CMÚ | Centrum mezinárodních úhrad |
| CRO | Centrální registr obyvatel |
| CRS | Centrální registr smluv |
| CVS | Centrální výpočetní systémy |
| ČLS JEP | Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně |
| ČNB | Česká národní banka |
| ČP, s. p. | Česká pošta, státní podnik |
| ČR | Česká republika |
| ČSFR | Československá federativní republika |
| ČSN | |
| ISO/IEC | Česká soustava norem z oblasti bezpečnosti informací |
| ČSSZ | Česká správa sociálního zabezpečení |
| DAZ | Důchodová agenda - změny |
| DB | Databáze |
| DIGI/BINO | Aplikace pro správu údajové základny |
| DIS | Server pro příjem elektronických podání |
| DMS | Dokument management systém |
| DNZS | Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav |
| DOPOJ | Dobrovolné důchodové pojištění |
| DP | Důchodové pojištění |
| DP OSVČ | Důchodové pojištění osob samostatně výdělečně činných |
| DPN | Dočasná pracovní neschopnost |
| DRV | Deutsche Rentenversicherung, nositel důchodového pojištění v SRN |
| DS | Digitální spisovna |
| e - Podání | Elektronické podání |
| EČP | Evidenční číslo pojištěnce |
| EDZ | Elektronický dávkový spis - zpracování |
| EESI | Electronic Exchange of Social Security Information, elektronická výměna dat v oblasti důchodového a nemocenského pojištění |
| e-formulář | Elektronický formulář |
| EFTA | Evropské sdružení volného obchodu |
| EHP | Evropský hospodářský prostor |
| EHS | Evropské hospodářské společenství |
| eIDAS | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu |
| EKIS | Ekonomický informační systém |
| e-kurz | Elektronický kurz |
| ELDP | Evidenční list důchodového pojištění |
| EP | Evropský parlament |
| ES | Evropské společenství |



| | |
|---------|---|
| ESB | |
| Backend | Integrační sběrnice |
| ESF | Informační systém pro zajištění monitoringu a vyhodnocování projektů Evropského |
| 2014+ | strukturálního fondu |
| ESIP | Evropská platforma nositelů pojištění |
| ESS | Elektronická spisová služba |
| EU | Evropská unie |
| EUMASS | Evropská asociace posudkových lékařů |
| EURES | Evropské služby zaměstnanosti |
| EVC | Aplikace pro automatizovaný výpočet zpětných výplat zahraničních důchodů |
| EXI | Služba e-Podání Dotazy exekutorů |
| EXK | Exekuce a konkurzy |
| EXK-HRP | Hromadný přepočítání exekučních srážek z dávek důchodového pojištění |
| FKSP | Fond kulturních a sociálních potřeb |
| FO | Fyzická osoba |
| FRoSco | Síť právních expertů |
| G2G | Government to Government, vzájemná elektronická výměna dat mezi orgány veřejné moci |
| GB | Gigabyte |
| GET VPN | Group Encrypted Transport Virtual Private Network, způsob pro efektivnější zabezpečenou výměnu dat na síti |
| GŘ | Generální ředitelství |
| GŘC | Generální ředitelství cel |
| HOR | Horníci |
| HPN | Služba e-Podání Hlášení pracovní neschopnosti |
| HR EKIS | Personální modul Ekonomického informačního systému |
| HRP | Hromadný přepočítání exekučních srážek z dávek důchodového pojištění |
| HTTP | Hypertext Transfer Protocol, internetový protokol určený pro výměnu hypertextových dokumentů ve formátu HTML |
| HW | Hardware |
| ICT | Informační a komunikační technologie |
| IE | Internet Explorer, druh internetového prohlížeče |
| IIS | Integrovaný informační systém |
| IIS | Internet Information Services |
| IISP | Integrovaný informační systém Státní pokladny |
| IKP | Individuální konta pojištěnců |
| IKR | Informační a komunikační rozhraní |
| IKT | Informační a komunikační technologie |
| INS | Insolvenční řízení |
| IOLDP | Informativní osobní list důchodového pojištění |
| IOP | Integrovaný operační program |
| IPVZ | Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví |
| IS | Informační systém |
| ISDS | Informační systém datových schránek |
| ISIR | Insolvenční rejstřík |
| ISoSS | Informační systém o státní službě |
| ISVS | Informační systém veřejné správy |
| ISZR | Informační systém základních registrů |
| KE | Kmenové evidence |
| KLP | Kontrolní lékařská prohlídka |
| KOC | Kontrolní činnost |
| KP | Kontrolní pracoviště |
| KPI | Klíčové ukazatele výkonu organizace |



| | |
|---------|--|
| KTG | Kategorie |
| KZR | Komunikační komponenta s vlastní databází a rozhraním |
| LPK | Lékařská posudková kontrola |
| LPS | Lékařská posudková služba |
| LT05 | Model vysokokapacitní páskové jednotky |
| MF | Ministerstvo financí |
| MOPNZC | Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců |
| MPSV | Ministerstvo práce a sociálních věcí |
| MTZ | Materiálně-technická základna |
| MV | Motorové vozidlo |
| MV ČR | Ministerstvo vnitra |
| MVD | Modul pro výměnu dokumentů |
| MŽP | Ministerstvo životního prostředí |
| nDS | Nová důchodová služba |
| NEM | Centrální aplikace pro zpracování dávek nemocenského pojištění |
| NEMPRI | Služba e-Podání Příloha k žádosti o dávku nemocenského pojištění |
| NNV | Nárokové nespotřebované výdaje |
| NP | Nemocenské pojištění |
| NPD | Správa nárokových podkladů |
| NSDA | Nový systém důchodové agendy |
| OCR | Optical Character Recognition, optické rozpoznání znaků |
| OČP | Okresní číslo pošty |
| ONZ | Oznámení o nástupu do zaměstnání |
| OON | Ostatní osobní náklady |
| OP LZZ | Operační program lidské zdroje a zaměstnanost |
| OPZ | Operační program zaměstnanost |
| OPŽP | Operační program Životní prostředí |
| OS | Operační systém |
| OSS | Organizační složky státu |
| OSSZ | Okresní správa sociálního zabezpečení (v Praze Pražská a v Brně Městská) |
| OSVČ | Osoba samostatně výdělečně činná |
| OVM | Orgán veřejné moci |
| OZP | Osoba se zdravotním postižením |
| OZZ | Osoba zdravotně znevýhodněná |
| PC | Osobní počítač |
| PDA/ADI | Portál důchodové agendy |
| PDDP | Přehled dob důchodového pojištění |
| PDF | Package Definition File, druh formátu |
| PF UK | Právnická fakulta Univerzity Karlovy |
| PF UP | Právnická fakulta Univerzity Palackého |
| PKI | Public Key Infrastructure – Infrastruktura veřejného klíče (nebo veřejný klíč) |
| PN | Pracovní neschopnost |
| POJ | Pojistné |
| PP KSZ | Pracovní podskupina pro koordinaci sociálního zabezpečení |
| PPEP | Průměrný přepočtený evidenční počet |
| PPV | Pojistné vztahy |
| PŘKPS | Platforma pro řízení a kontrolu procesů a služeb |
| PSSZ | Pražská správa sociálního zabezpečení |
| PVA | Povyměřovací agenda |
| PVA | Pensionsversicherungsanstalt, nositel důchodového pojištění v Rakousku |
| PVPOJ | Služba e-Podání Přehled o výši pojistného |
| PVS | Portál veřejné správy |



| | |
|-----------|--|
| RČ | Rodné číslo |
| RKS | Rezortní koordinační skupina |
| SAD | Sledování aktuálních důchodů |
| SAFE | Social Agencies for Future Europe, sdružení pro zavedení EESSI |
| SAN | Storage Area Network |
| Sb. | Sbírka zákona |
| Sb. m. s. | Sbírka mezinárodních smluv |
| SED | Strukturovaný elektronický dokument |
| SM | Systemizované místo |
| SOA | Service Oriented Architecture, architektura orientovaná na služby |
| SPR | Správa vymáhaných pohledávek |
| SPRIZ | Správa vymáhaných pohledávek - insolvenční řízení |
| SRD | Aplikace pro výpočet starobního důchodu |
| SRN | Spolková republika Německo |
| SSSR | Svaz sovětských socialistických republik |
| SŠ | Střední škola |
| SÚIP | Státní úřad inspekce práce |
| SVC | Switched Virtual Connection |
| SVČ | Samostatná výdělečná činnost |
| SW | Software |
| TB | Terabyte |
| TP | Těžké postižení |
| UI3001 | Aplikace pro realizace podpory mezinárodního prvku v důchodové agendě ČSSZ |
| ÚOJ | Územní organizační jednotka |
| ÚP | Úřad práce |
| USP UHK | Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové |
| VKS | Vnitřní kontrolní systém |
| VN | Výkaz nedoplatků |
| VOŠ | Vyšší odborná škola |
| VPO | Volný pohyb osob |
| VREP | Veřejné rozhraní ČSSZ pro elektronická podání |
| VŠ | Vysoká škola |
| VŠE | Vysoká škola ekonomická |
| VYP | Výplata dávek |
| VZT | Pojistné vztahy |
| XML | eXtensible Markup Language, druh formátu |
| ZDD | Žádost o důchodovou dávku |
| ZP | Zdravotní postižení |
| ZTP | Zvlášť těžké postižení |
| ZTP/P | Zvlášť těžké postižení/průvodce |
| ZUR | Zaměstnanecké uživatelské rozhraní |